

31. 9. 2531
2 4647
5-5

การทดลองปฏิบัติการก้าวร้าวของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
ชั้นอนุบาล โดยใช้การเสริมแรงทางสังคม

ห้องสมุดบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

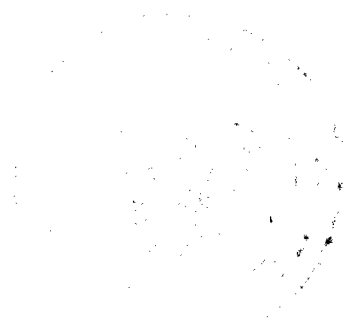
ปริญญาโท
ของ
บุญทัน ไกรเพชร

27 เม.ย. 2531

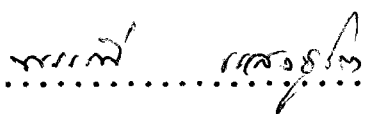
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้า
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กันยายน 2531
อธิสทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

177796

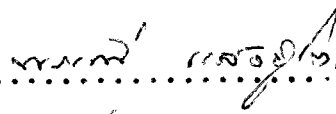
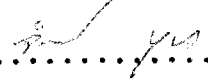
คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณา
ปัญหานี้อย่างถี่ถ้วนแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

..... ประธาน

..... กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

..... กรรมการ

..... กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความสามารถอย่างสูง และความช่วยเหลือแนะนำอย่างดีจากรองศาสตราจารย์ ดร.ณกุล อารยะวิญญู อาจารย์พรณี แสงสุทธิ และผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภ ปิยะมโนธรรม รองศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เขี่ยมสุภานิก รองศาสตราจารย์ ดร.พรหมทิพย์ เกกะนันท์ และอาจารย์ ดร.มะลิวัลย์ ชรรณแสง ที่ได้กรุณาให้เอกสารและคำแนะนำเกี่ยวกับกระบวนการปรับพฤติกรรม

ขอขอบพระคุณอาจารย์ใหญ่ คณะครู ผู้ปกครองนักเรียน และคณาจารย์ของโรงเรียนโสศกศึกษาวิทย์จำปา ที่กรุณาอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล อาจารย์จวีร์กนก โอเจริญ อาจารย์สดาพร วิสาภารัตน์ ที่กรุณาเป็นผู้ช่วยผู้วิจัยในการวิจัยครั้งนี้ และเพื่อน ๆ ทุกคนที่มีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

บุญทัน ไกรเพชร

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า.....	8
	เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าว.....	9
	เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรม.....	17
	สมมติฐานในการวิจัย.....	24
3	วิธีดำเนินการศึกษา.....	25
	กลุ่มตัวอย่าง.....	25
	การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	25
	เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	26
	วิธีการนำเสนอข้อมูล.....	29
	วิธีดำเนินการทดลอง.....	34
	ค่าความเที่ยงตรงในการบันทึกพฤติกรรม.....	36
	การสังเกตและบันทึกพฤติกรรม.....	37
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
	นักเรียนคนที่ 1.....	39

นักเรียนคนที่ 2	50
นักเรียนคนที่ 3	66
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	74
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	74
สมมติฐานในการวิจัย	74
กลุ่มตัวอย่าง	74
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	75
วิธีนำเสนอข้อมูล	75
วิธีดำเนินการทดลอง	76
การวิเคราะห์ข้อมูล	77
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	77
อภิปรายผล	78
ข้อเสนอแนะ	82
บรรณานุกรม	83
ภาคผนวก	90
ภาคผนวก ก	91
ภาคผนวก ข	98
ภาคผนวก ค	104
ภาคผนวก ง	108
ภาคผนวก จ	111
ภาคผนวก ฉ	113

บัญชีการวาง

การวาง		หน้า
1	แสดงค่าความดีและร้อยละของพฤติกรรมของนักเรียนคนที่ 1	
	การทดลอง 4 ระยะ.....	40
2	แสดงค่าความดีและร้อยละของพฤติกรรมของนักเรียนคนที่ 2	
	การทดลอง 4 ระยะ.....	51
3	แสดงค่าความดีและร้อยละของพฤติกรรมของนักเรียนคนที่ 3	
	การทดลอง 4 ระยะ.....	62
4	แสดงค่าความดีเฉลี่ยของพฤติกรรมก้าวร้าวและเหมาะสมของ นักเรียนทั้งสามคนการทดลอง 4 ระยะ.....	73

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงค่าความถี่ของพฤติกรรมทั้งหมดของนักเรียนคนที่ 1	
การลอกการทศลอง 4 ระยะ.....	42
2 แสดงค่าความถี่ของพฤติกรรมทางกายของนักเรียนคนที่ 1	
การลอกการทศลอง 4 ระยะ.....	43
3 แสดงค่าความถี่ของพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียนคนที่ 1	
การลอกการทศลอง 4 ระยะ.....	44
4 แสดงค่าความถี่รวมของพฤติกรรมก้าวร้าวและพฤติกรรมเหมาะสมทางกายและวาจาของนักเรียนคนที่ 1	
การลอกการทศลอง 4 ระยะ.....	45
5 แสดงค่าความถี่ของพฤติกรรมทั้งหมด ของนักเรียนคนที่ 2	
การลอกการทศลอง 4 ระยะ.....	53
6 แสดงค่าความถี่ของพฤติกรรมทางกายของนักเรียนคนที่ 2	
การลอกการทศลอง 4 ระยะ.....	54
7 แสดงค่าความถี่ของพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียนที่ 2	
การลอกการทศลอง 4 ระยะ.....	55
8 แสดงค่าความถี่รวมของพฤติกรรมก้าวร้าวและพฤติกรรมเหมาะสมทางกายและวาจาของนักเรียนคนที่ 2	
การลอกการทศลอง 4 ระยะ.....	56
9 แสดงค่าความถี่ของพฤติกรรมทั้งหมด ของนักเรียนคนที่ 3	
การลอกการทศลอง 4 ระยะ.....	64

ภาพประกอบ

หน้า

10	แสดงค่าความดีของพฤติกรรมทางกาย ของนักเรียนคนที่ 3 ถอดการทดลอง 4 ระยะ.....	65
11	แสดงค่าความดีของพฤติกรรมทางวาจา ของนักเรียนคนที่ 3 ถอดการทดลอง 4 ระยะ.....	66
12	แสดงค่าความดีรวมของพฤติกรรมก้าวร้าวและพฤติกรรมเหมาะสม ทางกายและวาจา ของนักเรียนคนที่ 3 ถอดการทดลอง 4 ระยะ.....	67

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา เป็นปัญหาที่สร้างความหนักใจให้แก่ผู้บริหาร ครู อาจารย์ ตามโรงเรียนต่าง ๆ เช่น การทะเลาะวิวาท ขกค้อย ก่อวุ่นในชั้นเรียน ทำลายทรัพย์สินในโรงเรียน ไม่เอาใจใส่ต่อการเรียน พฤติกรรมเหล่านี้รบกวนการดำเนินการสอนของครู อาจารย์ เป็นเหตุให้กิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนไม่อาจดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้เต็มที่ กอร์ดอนและแกลลิเมอร์ (Gordon and Gallimore. 1972 :

209 - 216) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนวัยรุ่น ในรัฐฮาวาย ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยให้ครูประเมินพฤติกรรมที่เป็นปัญหาพบว่า พฤติกรรมการรบกวนผู้อื่นและการส่งเสียงดังเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหามากที่สุด และ ปรีชา ชรรมา และ ถาวร เกิกเกียรติพงษ์ (ปรีชา ชรรมาและถาวร เกิกเกียรติพงษ์ 2511 : 14 - 46) ได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนวัยรุ่นไทยในความคิดเห็นของครูและนักเรียนพบว่า พฤติกรรมที่ไม่สนใจเรียนเป็น พฤติกรรมที่เป็นปัญหาในการเรียนการสอน ส่วน สุภาวดี ชูวงศ์ (สุภาวดี ชูวงศ์ 2519 : 68 - 69) ได้ศึกษาปัญหาทางวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัด นครศรีธรรมราชในทัศนะของครู พบว่าพฤติกรรมส่งเสียงดังและก่อความรำคาญให้แก่ ผู้อื่นในชั้นเรียน เป็นพฤติกรรมที่พบบ่อยและการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน การสอนนี้ ครู อาจารย์แต่ละคนก็ใช้วิธีการแตกต่างกัน เช่น ให้ออกไปยืนหน้าห้อง ที่ คำหิทธิเตียน หักคะแนนความประพฤติ ให้ความสนใจเป็นรายบุคคล ให้ความสำคัญอธิบายให้เข้าใจ ทำการศึกษาเป็นรายกรณี ส่งต่อให้ผู้อื่นแก้ไข สำหรับ

มาลีนี้ จุโทปะมา (มาลีนี้ จุโทปะมา 2520 : 93 - 98) ได้ศึกษาวิธีแก้ไข พฤติกรรมของนักเรียนที่ครูแนะแนวไว้ พบว่า วิธีที่ครูแนะแนวนำมาใช้คือ กุ ทิ หักคะแนน ถักบริเวณ ไล่ออกจากชั้นเรียน ชี้แจงให้รู้จักผิด-ถูก ให้รางวัล และการยกย่องชมเชย

พฤติกรรมที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนในห้องเรียน เป็นพฤติกรรมที่ พบบ่อยและได้มีการศึกษาค้นคว้าวิธีการที่จะนำมาใช้ในการลดหรือหยุดยั้งการเกิดพฤติกรรม ในแบบต่างๆ ซึ่งหลักการหนึ่งที่น่าสนใจคือ หลักการปรับพฤติกรรม (Behavior Modification) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อจะเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมให้มีพฤติกรรม ที่เหมาะสมและคงพฤติกรรมนั้นไว้ ในที่นี้ใช้ทฤษฎีการปรับพฤติกรรมแบบการวางเงื่อนไข ออบเพอแรนท์ คอนดิชันนิง (Operant Conditioning) ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีการ เรียนรู้ซึ่งต้องวางเงื่อนไขระหว่างความสัมพันธ์ของพฤติกรรมกับสิ่งแวดล้อมโดยเชื่อว่า สิ่งแวดล้อมจะเป็นตัวเร้าให้บุคคลแสดงพฤติกรรม กล่าวคือพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก หากเป็นที่ยอมรับของสังคม บุคคลก็จะยึดแบบการแสดงพฤติกรรมนั้นต่อไป แต่หากพฤติกรรม ที่บุคคลแสดงออกไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม บุคคลก็จะหยุดแบบของการแสดงพฤติกรรมนั้น เทคนิคที่ใช้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในที่นี้คือ เทคนิคการให้การเสริมแรงทางสังคม (Social Reinforcement) คือเป็นวิธีการให้ความสนใจและเอาใจใส่อย่างทันที ทันทีที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม และเมื่อบุคคลแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา ก็จะใช้เทคนิคการเพิกเฉยเป็นการวางเงื่อนไข โดยนำใช้ตามลำดับขั้นตอนของ กระบวนการวิจัยทางวิทยาศาสตร์แบบวิธีสลับกัน (Reversal of ABAB Design) (Kanfer & Phillips, 1970 : 39 - 49, 133 - 185, 241- 318)

ในการนำวิธีการปรับพฤติกรรมมาใช้แก้ปัญหาของเด็กไทย โดยนำเทคนิค การปรับพฤติกรรมที่เป็นตัวเสริมแรงแบบต่าง ๆ มาใช้ เช่น มีการนำการเสริมแรง ทางสังคมมาใช้ในการปรับพฤติกรรม อยู่ไม่สุข ก้าวร้าว และเจียมขี้นมดกปดก ของ นักเรียน โดย เบญจกุล จินาพันธ์ (เบญจกุล จินาพันธ์ 2517 : 33) เรณู ณคงถิ่น (เรณู ณคงถิ่น 2517 : 43 - 44) และม.ร.ว.สมพร สุทัศน์

5

ก.ก.ก.

(สมพร สุทธิชัย ม.ร.ว. 2522 : 45-79) พบว่า ไข่ไค้ผลดีเล็กแสดงพฤติกรรมที่พึงปรารถนามากขึ้นกว่าเดิม

การเรียนรู้ในระดับชั้นอนุบาลนับเป็นพื้นฐานอันสำคัญที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ในระดับสูงขึ้นไป หากเด็กเรียนในระดับชั้นอนุบาลมีปัญหาการเรียนรู้ซึ่งอาจเกิดจากตัวเด็กเองหรือสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีผลทำให้นักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ต่ำลงในด้านปัญหาที่เกิดจากตัวเด็กที่สำคัญประการหนึ่งคือเรื่องพฤติกรรม ซึ่ง จีซีมา และ ไทรบัส (Jensema & Trybus. 1973 : 6) ได้ศึกษาพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินวัยระดับอนุบาลมีปัญหาทางด้านพฤติกรรมมากที่สุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทดลองปรับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินชั้นอนุบาล

ในประเทศไทยการศึกษาค้นคว้าพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินยังไม่มีการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นทางการ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงปัญหาพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในเรื่องพฤติกรรมก้าวร้าวของผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโดยใช้การเสริมแรงทางสังคม ณ โรงเรียนโสตศึกษาวัดจำปา แขวงบางระมาด เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นโรงเรียนที่รับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินทั้งที่พิการซ้ำซ้อนและไม่พิการซ้ำซ้อน ดำเนินการสอนโดยใช้ระบบสอนพูด สำหรับเด็กที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ไม่พิการซ้ำซ้อน

จุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาผลของการให้การเสริมแรงทางสังคมในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นอนุบาล

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นแนวทางสำหรับครูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในการพิจารณาปรับใช้วิธีการให้การเสริมแรงทางสังคม ในการแก้ไขพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินให้มีพฤติกรรมตามที่ต้องการ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้านี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการศึกษาไว้ดังนี้

✓ 1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนที่ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน โรงเรียนโสตศึกษาวัดจำปา ชั้นอนุบาล 1 ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ในชั้นเรียนจำนวน 5 คน ความคับอกเล่าเบื้องต้นของครูประจำชั้นและครูประจำวิชาโดยการตอบแบบสอบถาม แล้วผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยอีก 2 คน นำแบบสอบถามดังกล่าวมาประเมินผล จากนั้นจึงเข้าไปสังเกตเปรียบเทียบกับนักเรียนที่ไม่มีพฤติกรรมก้าวร้าว แล้วจึงคัดเลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน

✓ 2. ตัวแปร

2.1 ตัวแปรอิสระ

การเสริมแรงทางสังคม การหยุดยั้ง

2.2 ตัวแปรตาม

พฤติกรรมก้าวร้าว พฤติกรรมเหมาะสม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเสริมแรงทางสังคม หมายถึง ความสนใจ และคำชมเชยที่ครูให้แก่เด็กเรียนที่แสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

1.1 ความสนใจ หมายถึง พฤติกรรมที่ครูแสดงออกด้วยอาการยอมรับ เช่น จับมือ ลูบศีรษะ ลูบหลัง ยิ้ม พยักหน้า ประทับมือ ถักศีรษะ ยกนิ้วหัวแม่มือ เป็นต้น

1.2 คำชมเชย หมายถึง คำพูดที่แสดงอาการยอมรับ เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม และใช้ทำทางประกอบการพูดด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

"เธอสนใจการเรียนดีมากครูชอบ"

"วันนี้เธอตั้งใจเรียนดีมาก"

"เธอนั่งทำงานเงียบ ๆ อย่างนี้เรียนร่ำเรียนดีดีมาก"

"ครูดีใจที่เธอตอบคำถามครู"

"ความคิดเธอใช้ได้ดีทีเดียว"

"พูดดีมาก"

"สวยจริงๆ"

"ดีมาก"

"เก่งมาก"

"ถูกต้อง"

"ยอด ๆ"

"เยี่ยมจริง ๆ"

2. การไม่ให้การเสริมแรง หรือ การเพิกเฉย หมายถึง การที่ครูไม่เอาใจใส่ต่อพฤติกรรมของนักเรียน เช่น ไม่มอง ไม่ยิ้ม ไม่พูดด้วย ไม่สนใจ เป็นต้น

3. พฤติกรรมก้าวร้าว หมายถึง การทำร้ายผู้อื่น หรือการทำลายวัตถุ
สิ่งของทางกายและวาจา

3.1 พฤติกรรมก้าวร้าวทางกาย หมายถึง การทำลายวัตถุสิ่งของ
หรือการทำร้ายผู้อื่นด้วยกายมี ที่ ขว้างปาสิ่งของ แย่งของ สะกิดให้รำคาญ

3.2 พฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา หมายถึง การทำร้ายผู้อื่นด้วยคำพูด
หรือด้วยเสียงพูดประกอบท่าทางมี คำ พูดหรือหัวเราะเยาะเย้ย

4. พฤติกรรมที่เหมาะสม หมายถึง พฤติกรรมที่ไม่รบกวนการเรียนการสอน
ในชั้นเรียน และพฤติกรรมนี้ได้รับการเสริมแรงจากครู เช่น

4.1 มองครูหรือมองกระดานดำ

4.2 ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย

4.3 เสนอความคิดเห็นหรือตอบคำถามครู (รวมทั้งมีส่วนร่วมในการ
เสนอความคิดเห็นหรือตอบคำถาม)

5. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง นักเรียนชาย - หญิง
ที่มีระดับการได้ยิน เมื่อตรวจการได้ยินด้วยเครื่องวัดการได้ยิน โดยใช้เสียงบริสุทธิ์
ที่มีความถี่ 500, 1000, 2000 เฮิรตซ์ ได้ค่าเฉลี่ยของความไวอันน้อยที่สุดที่วัดได้
จากเสียงทั้ง 3 ความถี่ ได้ค่าระหว่าง 55 เดซิเบลขึ้นไป ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน

6. การปรับพฤติกรรม (Behavior Modification) หมายถึง
การใช้วิธีการอย่างมีระบบ เพื่อลดหรือหยุดยั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เพื่อสร้างเสริม
พฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยใช้การเสริมแรงทางสังคม

7. โปรแกรมการปรับพฤติกรรม หมายถึง แผนการใช้การเสริมแรง
ทางสังคมในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งมี
ขั้นตอนดังต่อไปนี้

7.1 ขั้นพื้นฐาน (Baseline) หมายถึง ขั้นการบันทึกพฤติกรรมตามธรรมชาติของนักเรียนแต่ละคน เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการปรับพฤติกรรม

7.2 ขั้นการเสริมแรง (Reinforcement) หมายถึง ขั้นการนำเทคนิคการปรับพฤติกรรมมาใช้กับนักเรียน

7.3 ขั้นการหยุดยั้ง (Extinction) หมายถึง ขั้นการหยุดใช้เทคนิคการปรับพฤติกรรมกับนักเรียน

7.4 ขั้นการนำการเสริมแรงกลับมาใช้อีกครั้ง (Reinstatement) หมายถึง ขั้นการนำเทคนิคการปรับพฤติกรรมกลับมาใช้อีกครั้ง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจัดแบ่งเป็นหัวข้อเรื่องตามลำดับดังต่อไปนี้

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว
 - 1.1 ความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าว
 - 1.2 สาเหตุของพฤติกรรมก้าวร้าว
 - 1.3 ทฤษฎีพฤติกรรมก้าวร้าว
 - 1.4 ผลของพฤติกรรมก้าวร้าว
 - 1.5 พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับพฤติกรรม

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปรับพฤติกรรม
 - 1.1 ความหมายของการปรับพฤติกรรม
 - 1.2 สาเหตุของการปรับพฤติกรรม
 - 1.3 ทฤษฎีการปรับพฤติกรรม
 - 1.4 ผลของการปรับพฤติกรรม
 - 1.5 การปรับพฤติกรรมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับพฤติกรรม

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าว

1. เอกสารที่เกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าว

1.1 ความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าว

ได้มีผู้ให้ความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าวไว้หลายคน เช่น เคโซ สวานานท์ (เคโซ สวานานท์ 2520 : 12) ได้ให้ความหมายว่า พฤติกรรมก้าวร้าวคือการกระทำที่จงเกลียดจงชัง เป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความกลัวและหนีภัยในอีกฝ่ายหนึ่ง เมื่ออีกฝ่ายหนึ่งไม่หันไหวก็จะนำไปสู่การใช้กำลังเข้าต่อสู้กัน

บัส (Buss. 1961 : 1) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าวไว้หลายประการคือ

1. พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นสื่อในการตอบสนองต่อผู้ที่ทำโทษ
2. พฤติกรรมก้าวร้าวหมายถึงการตอบสนองต่ออันตรายอื่น ๆ ที่มาเร้าเพื่อให้เกิด

อันตราย

3. ความก้าวร้าวเป็นการตั้งใจที่จะทำร้ายผู้อื่น

คอฟแมน (Kaufman. 1970 : 11) ได้กล่าวถึงความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าวตามแนวคิดของคอลลาร์ด (Dollard) คือ พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นการกระทำตอบสนองเพื่อประทุษร้ายผู้อื่น

มูสเซนและคนอื่นๆ (Mussen and others. 1956 : 229) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นการกระทำซึ่งมีแนวโน้มที่จะเป็นสาเหตุให้เกิดความเจ็บปวด หรือเกิดความวิตกกังวลแก่ผู้อื่น รวมถึงการตี การเตะ การทำลายทรัพย์สิน การทะเลาะวิวาท การทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น การกล่าววาจาโจมตีผู้อื่น และการชักชวนความ-
ต้องการ ของผู้อื่น

เฮิร์ลอค (Hurlock. 1959 : 233 - 234) ได้กล่าวไว้ว่าพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นพฤติกรรมที่ปกติถ้าเกิดในช่วงต้น ๆ ของชีวิต ปกติความก้าวร้าวจะถึงขีดสูงสุด

ระหว่างอายุ 4.5 - 5.5 ปี หลังจากนั้นจะลดความถี่และความรุนแรงลง ก่อนที่เด็กจะมีอายุ 4 ปี เด็กมีการติดต่อกับสัมพันธ์กับเด็กอื่น ๆ น้อยและในเวลาสั้น ๆ ทำให้เขามีโอกาสแสดงอาการก้าวร้าวอย่างมาก ต่อมาเมื่อเด็กมีโอกาสติดต่อกับสัมพันธ์กับเด็กอื่น ๆ บ่อยครั้งมากขึ้น เด็กจะแสดงอาการก้าวร้าวเมื่อมีความคับข้องใจ หรือเมื่อมีสิ่งมาขัดขวางความต้องการของเขา เด็กจะแสดงอาการก้าวร้าวออกมาทางร่างกายโดยการทำร้ายผู้อื่นและหลังจากเด็กอายุ 4 หรือ 5 ปี อาการก้าวร้าวทางคำพูดจะเพิ่มมากขึ้น

เจอร์ซิลด์ (Jersild. 1954 : 329) ได้กล่าวไว้ว่า อาการก้าวร้าวเป็นลักษณะของการที่เด็กคนหนึ่งทำร้ายบุคคลหนึ่งหรือสิ่งของของเด็กอีกคนหนึ่ง เด็กอายุ 2 - 4 ปี จะแสดงอาการก้าวร้าวบ่อยและจะลดลงไปตามอายุ โดยการทำร้ายร่างกายจะลดลงและการแสดงอาการก้าวร้าวทางคำพูดจะเพิ่มมากขึ้น

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นจึงพอสรุปได้ว่า พฤติกรรมก้าวร้าว คือลักษณะของการกระทำที่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนทั้งทางร่างกายและความรู้สึก ทั้งยังเป็นการทำให้ทรัพย์สินเสียหายด้วย ซึ่งการกระทำที่เกิดขึ้นเป็นการปลดปล่อยความเคียด ความคับข้องใจ ความโกรธ หรือความรู้สึกที่ไม่ดีต่าง ๆ

1.2 สาเหตุของพฤติกรรมก้าวร้าว

อาการก้าวร้าวเกิดขึ้นด้วยปัจจัยหลายอย่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกิดจากการอบรมเลี้ยงดู สิ่งแวดล้อม และสุขภาพจิตที่สืบเนื่องมาจากพันธุกรรม ซึ่ง ทัย ชิตานนท์ (ทัย ชิตานนท์ 2527 : 57 - 60) และจิรวุฒน์ นิจนทร (จิรวุฒน์ นิจนทร 2526 : 1 - 6) ได้กล่าวว่าการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และการเพิ่มจำนวนประชากรอย่างรวดเร็วเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดปัญหาทางด้านสุขภาพจิต การปรับตัว และที่สำคัญคือ การขาดความอบอุ่นในครอบครัวทำให้เด็กมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน สุขภาพจิตและกายทรุดโทรมปรับตัวลำบาก ทำให้เกิดความคับข้องใจ ซึ่งเป็นผลให้บุคคลแสดงออกมาในลักษณะของอาการก้าวร้าว

โกลด์สไตน์ (Goldstein. 1975 : 130) ได้สรุปองค์ประกอบที่สำคัญเกี่ยวกับความก้าวร้าวตามแนวคิดของนิวแมน (Newman) ดังนี้

1. อุบัติสยของบุคคลที่มีความก้าวร้าวอยู่แล้ว มักขาดสติยังคิดที่จะควบคุมการกระทำของตนเองทำให้เป็นคนหุนหันพลันแล่น มีจริยธรรมต่ำ ไม่มีเป้าหมายที่แน่นอนในชีวิต ชอบอ้างเหตุผลและโทษผู้อื่นเสมอ เป็นคนที่เคยได้รับรางวัลเมื่อเคยแสดงออกถึงความก้าวร้าว

2. สิ่งแวดล้อมของบุคคลที่มีความก้าวร้าวเป็นสิ่งแวดล้อมที่อำนวยความสะดวกให้กระทำ ความก้าวร้าวอยู่เสมอ ๆ มีพ่อแม่หรือผู้ปกครองที่เป็นแม่แบบที่ก้าวร้าวแก่เด็ก

นอกจากเด็กจะเรียนรู้ความก้าวร้าวจากผู้ปกครอง และกลุ่มเพื่อนหรือเด็กอื่น ๆ แล้ว เพนเนอร์ (Penner. 1970 : 122-123) เวอร์เชล และคูเปอร์ (Worchel and cooper. 1979 : 349-352) ยังเห็นว่าสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ ละคร และที่สำคัญที่สุดคือ โทรทัศน์ มีอิทธิพลต่อความก้าวร้าวของเด็ก

ดังนั้นความก้าวร้าวของเด็กที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มะเนื่องมาจากสาเหตุที่สำคัญคือ บุคลิกภาพส่วนตัวของเด็ก การอบรมเลี้ยงดู สิ่งแวดล้อมในสังคม ทั้งนี้เพราะเด็กเป็นบุคคลที่เกิดมาเหมือนผ้าขาว พฤติกรรมก้าวร้าวเหมือนสิ่งมาแต่งเติมผ้าขาว หากมีการเอาใจใส่ ต่อผ้าขาวก็จะมีอะไรมาแปดเปื้อน เด็กก็เช่นกัน หากมีสุขภาพดี อยู่ในครอบครัวที่มีการอบรมเลี้ยงดูอย่างเหมาะสมและอาศัยอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี ความก้าวร้าวก็จะไม่เกิดขึ้น

1.3 ทฤษฎีพฤติกรรมก้าวร้าว

นักจิตวิทยาหลายคนได้ศึกษาความก้าวร้าว และอธิบายถึงการเกิด และพัฒนาการของความก้าวร้าวแตกต่างกันออกไป ตามทฤษฎีและความเชื่อของตน ดังจะแยกกล่าวต่อไปนี้

1. ทฤษฎีความก้าวร้าวที่เกี่ยวกับพันธุกรรม

นักจิตวิทยาที่มีความเชื่อว่าความก้าวร้าวเกิดมาจากพันธุกรรม ได้แก่ พรอยค์ และลอเรนซ์ กล่าวคือ พรอยค์เห็นว่า ความก้าวร้าวมาจากสัญชาตญาณแห่งการดำรงพันธุ์

(Sexual instincts) คือเมื่อไม่ได้รับการบำบัตทางเพศแล้วคนเราก็จะเกิดความรู้สึกก้าวร้าวได้ ก่อนสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง พรอยค์ยังเชื่อว่ามนุษย์มีสัญชาตญาณ 2 อย่างคือ สัญชาตญาณแห่งการดำรงพันธุ์ (Sexual instincts) และสัญชาตญาณแห่งการดำรงตน (Ego instincts) ต่อมาหลังสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง เขาคิดว่าคนเราต้องการทำลายล้างกัน ถ้าไม่ทำลายคนอื่น ก็จะหันมาทำลายตนเอง เขาจึงเอาสัญชาตญาณแห่งการดำรงพันธุ์ และสัญชาตญาณแห่งการดำรงตน เข้ามารวมกันเป็น สัญชาตญาณแห่งการดำรงชีวิต (Life instincts) และทั้งสัญชาตญาณแห่งการทำลายชีวิต (Death instincts) ขึ้นมาคู่กัน ในเรื่องนี้พรอยค์ได้อ้างถึงเรื่อง มาโสคิสซึม (Masochism) และซาคิสซึม (Sadism) ว่า "..... มาโสคิสซึมเป็นแนวโน้มที่จะเพิ่มความสุขจากการทำลายตัวเอง ซึ่งเป็นผลมาจากความต้องการทำลายหรือความก้าวร้าวต่อตัวเอง คือเป็นสัญชาตญาณแห่งการทำลายชีวิต ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ความต้องการที่ก้าวร้าวของคนอื่นนั้นไม่สามารถจะแสดงออกได้ง่าย จึงต้องหันกลับมาทำลายตนเอง พรอยค์เห็นว่า คนที่มีลักษณะนี้มีความรู้สึกผิด (Guilt) ที่อยู่ในจิตไร้สำนึก (Unconscious) เช่น ตอนเด็กได้รับการลงโทษจากพ่อแม่ผู้มีอำนาจเหนือตน แม้ว่าต้องการลงโทษและทำลายพ่อแม่เป็นการตอบแทนบ้าง แต่แสดงออกไม่ได้จึงต้องหันมาทำร้ายตัวเอง (Worchel and Cooper. 1979 : 316-317)

2. ทฤษฎีความก้าวร้าวที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

นักจิตวิทยาที่เชื่อในทฤษฎีนี้มีความเห็นว่าสภาพสิ่งแวดล้อมทำให้เกิดความคับข้องใจ ซึ่งจะก่อให้เกิดความก้าวร้าวได้ ความเชื่อตามทฤษฎีนี้แบ่งออกเป็น 2 แนว คือ

2.1 สมมติฐานความก้าวร้าวที่มาจากความคับข้องใจ (Frustration Aggression Hypothesis) เบอร์โควิทซ์ (Berkowitz. 1962 : 304 - 308) เชื่อว่ามนุษย์จะมีความก้าวร้าวได้ก็เพราะเขามีความคับข้องใจ และความคับข้องใจ

นี่จะเป็นสาเหตุให้เกิดความก้าวร้าว เขากล่าวว่าความคับข้องใจคือความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่เกิดจากคนนั้นถูกชักขวางไม่ให้บรรลุความสำเร็จ

เบอร์โควิทซ์ (Berkowitz. 1962 : 313 - 315) กล่าวว่า เมื่อคนเรากถูกชักขวางจะเกิดความคับข้องใจ ความคับข้องใจนั้นจะถูกสะสมไว้ทีละเล็กละน้อยจนในที่สุดก็จะเกิดความก้าวร้าวได้ คนที่ถูกก้าวร้าวก็คือผู้ที่ทำให้เกิดความคับข้องใจ (Frustration) นั้นเอง

2.2 ทฤษฎีสัญญาณความก้าวร้าว (Aggression cues theory)

เบอร์โควิทซ์ (Berkowitz. 1962 : 308-309) เห็นว่ารากฐานของคนที่ถูกก้าวร่วมนั้นเกิดจากความคับข้องใจ แต่จะแสดงความก้าวร้าวออกมามากหรือน้อย หรือไม่แสดงออกเลยนั้น ขึ้นอยู่กับสถานการณ์กระตุ้นที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าว กล่าวคือ ลักษณะภายในของบุคคลกับสถานการณ์กระตุ้นจะต้องสัมพันธ์กัน กล่าวคือ ถ้าเกิดความคับข้องใจน้อย แต่มีสถานการณ์กระตุ้นมากก็เกิดความก้าวร้าวได้ หรือถ้าเกิดความคับข้องใจมาก แต่มีสถานการณ์กระตุ้นน้อยก็ไม่เกิดความก้าวร้าว และเบอร์โควิทซ์ได้ทดลองว่าเมื่อมีสถานการณ์กระตุ้นแล้วทำให้เกิดความก้าวร้าวมากขึ้น โดยใช้ของที่มีลักษณะสัญลักษณ์ของความก้าวร้าว เช่น ปืน ฯลฯ วางไว้ให้เป็นสัญญาณ (Cues) ผลพบว่า คนที่เห็นปืนก้าวร้าวมากกว่าคนที่เห็นของอื่น ๆ

3. ทฤษฎีความก้าวร้าวที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ทางสังคม

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม เน้นความสำคัญของการเรียนรู้ โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นว่า ความก้าวร่วมนั้นเป็นสิ่งที่บุคคลเรียนรู้ได้ ไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นเอง

เบอร์โควิทซ์ (Berkowitz. 1962 : 302-309) กล่าวว่า เมื่อบุคคลเห็นตัวอย่างความก้าวร้าว และได้ทำพฤติกรรมนั้นบ้าง ปรากฏว่าได้รับรางวัล คนเราก็จะแสดงพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก ทฤษฎีเน้นแรงเสริม (Reinforcement) กล่าวคือ ถ้าได้

แรงเสริมทางบวก บุคคลก็จะแสดงพฤติกรรมนั้นต่อไป แต่ถ้าได้แรงเสริมทางลบก็จะเลิกแสดงพฤติกรรมนั้น

จากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมที่กล่าวมานี้ สรุปได้ว่า มีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการคือ ตัวแบบ (Model) และการเสริมแรง (Reinforcement)

จากทฤษฎีที่เกี่ยวกับความก้าวร้าวจะเห็นได้ว่าความก้าวร้าวมีสาเหตุต่าง ๆ กัน เช่น ทฤษฎีสัญชาตญาณให้แนวคิดที่ว่า ความก้าวร้าวเป็นสัญชาตญาณของมนุษย์ แต่จากการศึกษาของนักจิตวิทยาอีกหลายท่านพบว่า การเรียนรู้ทำให้เกิดความก้าวร้าวได้เช่นกัน ซึ่งทฤษฎีการเรียนรู้ก็มีข้อจำกัดอีกเช่นกันว่า พฤติกรรมแต่ละชนิดไม่ได้แสดงออกทุกโอกาส แต่มีแนวโน้มที่จะแสดงออกมาในลักษณะที่เฉพาะของสถานการณ์ ฉะนั้นทฤษฎีของพฤติกรรมของมนุษย์จึงเป็นเพียงส่วนหนึ่งของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ทฤษฎีต่าง ๆ ใช้อธิบายถึงลักษณะของพฤติกรรมที่เน้นลงไปทีบุคคลและสถานการณ์เฉพาะอย่าง แต่พฤติกรรมที่เกิดขึ้นยังคงเป็นผลผลิตของบุคคลและสถานการณ์ที่แวดล้อมเขาอยู่เสมอ การที่จะเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะที่ซับซ้อนของพฤติกรรม จำเป็นต้องอาศัยทฤษฎีต่าง ๆ เข้าช่วยประกอบกัน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้อาศัยทฤษฎีความก้าวร้าวที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นแนวทาง

1.4 ผลของพฤติกรรมก้าวร้าว

ความก้าวร้าวเป็นเรื่องที่มีผู้สนใจกันมาก เช่น นักจิตวิทยา นักการศึกษา และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก เพราะความก้าวร้าวเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดผลต่อเนื่องอีกหลายประการ เช่น ปัญหาอาชญากรรม โรคจิต โรคประสาท ตลอดจนปัญหาการปรับตัว ความก้าวร้าวเป็นเหตุนำมาซึ่งความเดือดร้อนวุ่นวายทั้งแก่ตนเอง บุคคลที่เกี่ยวข้อง และสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันโลกกำลังประสบกับความก้าวร้าวในรูปแบบของอาชญากรรมประเภทต่าง ๆ เช่น ฆ่า ช่มชู้ ชิงทรัพย์ ฯลฯ สถิติของคดีอุกฉกรรจ์ในระหว่างปี 2520 - 2524 มีอัตราเพิ่มสูงขึ้น การฆาตกรรมมีอัตราเพิ่มขึ้นตั้งแต่ 19.5 - 26.2 ต่อประชากรแสนคน

การฆ่าตัวตายเพิ่มขึ้นจาก 5.9 - 7.3 ต่อประชากรแสนคน และคดีฆาตกรรมก็มีจำนวนที่ไม่ลดลงเช่นกัน (หทัย ชิตานนท์ 2527 : 57 - 60)

จากสถิติที่บุคคลตกเป็นเหยื่อของความก้าวร้าวในอเมริกา ผู้เคราะห์ร้ายเพศหญิงที่ถูกฆาตกรรมโดยเพศและถูกชิงทรัพย์จะเป็นโรคประสาท ศึกษาค้นคว้า และพยายามฆ่าตัวตายในอัตราที่สูง สิ่งเหล่านี้มีสาเหตุจากความก้าวร้าว (Miller. 1970 : 48) จะเห็นได้ว่าความก้าวร้าวเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดปัญหาต่อสังคมโดยรวมและถ้าเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นในห้องเรียน จะก่อให้เกิดการชักชวนต่อการเรียนการสอน ห้องเรียนขาดระเบียบวินัย นักเรียนคนอื่นขาดสมาธิในการเรียน จึงเป็นปัญหาที่ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ครูผู้สอน ครูแนะแนว จะต้องหาวิธีขจัดให้หมดไป เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้ที่สังคมยอมรับ ซึ่ง เอสซา (Essa. 1978 : 537) กล่าวว่า นักเรียนที่มีความก้าวร้าวต่อกลุ่มเพื่อนจะถูกเพื่อนไม่ยอมรับทำให้ถูกกีดกันจากสังคมและที่ร้ายแรงก็คือทำให้เสียความภาคภูมิใจในตัวเอง (Self Esteem)

ดังนั้นนักเรียนที่มีความก้าวร้าวจึงจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลืออย่างรีบด่วน แทนที่จะปล่อยให้ความก้าวร้าวของนักเรียนเป็นตัวแทนนักเรียนเองและผู้อื่น ซึ่งผลที่ตามมาคือปัญหาต่าง ๆ ในอนาคต เช่น ปัญหาอาชญากรรม เป็นต้น

1.5 พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

การที่เด็กบกพร่องทางการได้ยินเกิดมาอยู่ร่วมกับบุคคลในสังคม ย่อมมีผลต่อการพัฒนาการทางอารมณ์และจิตใจ เช่นเดียวกับที่มีผลต่อการพัฒนาการด้านอื่น ๆ เป็นต้นว่าพัฒนาการทางสติปัญญา พัฒนาการทางด้านการพูด ฯลฯ ผลจากการที่หูไม่ได้ยินและพูดไม่ได้ทำให้เกิดภาษาที่จะสื่อความคิด ความรู้สึก และความต้องการของตนเองแก่ผู้อื่น เด็กบกพร่องทางการได้ยินจึงแสดงพฤติกรรมบางอย่างที่บ่งถึงการไม่สามารถควบคุมอารมณ์ตนเอง เช่น ขี้โมโห เอาแต่ใจตนเอง ก้าวร้าว ขาดความยับยั้งชั่งใจ ไม่ทำตามระเบียบ ข้อบังคับ เห็นแก่ตัว เป็นต้น

ความก้าวร้าวของเด็กเกิดจากสาเหตุหลายประการ เช่น พ่อแม่มีคหวั่งที่มีลูก
บกพร่องทางการได้ยิน มักปล่อยปละละเลยต่อการดูแลเอาใจลูก พ่อแม่ประเภทนี้ไม่ค่อย
พยายามเข้าใจพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เด็กแสดงออกเพื่อสื่อความหมายถึงความต้องการและความ
รู้สึกของเด็ก เด็กมักถูกทอดทิ้งและถูกละเลย ทำให้เด็กรู้สึกว่าตนเองไม่เป็นที่ยอมรับของคนอื่น
เด็กจะรู้สึกขาดความอบอุ่น รู้สึกไม่ปลอดภัย ไม่มีความมั่นคงทางจิตใจ และไม่มีความสุข
เด็กจึงพยายามแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวแบบต่าง ๆ เพื่อเรียกร้องความสนใจ เป็นต้น
(รจนา หรรหรรณท์ 2528 : 86 - 92)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินส่วนใหญ่แล้วจะมีปัญหาค้น
พฤติกรรมมากกว่าคนปกติทั้งนี้เพราะความสูญเสียทางการได้ยิน เป็นอุปสรรคต่อการรับรู้
ทำให้มีความเข้าใจไม่สมบูรณ์ต่อการสื่อสารกับบุคคลในสังคม สิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้บกพร่องทาง
การได้ยินเก็บกดในที่สุดก็แสดงถึงความก้าวร้าวต่อบุคคลในสังคม

2. งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าว

แอปเพล (Appel. 1962 : 276) ได้ศึกษาเด็กในสถาบันรับเลี้ยงเด็ก
แห่งหนึ่งพบว่า เด็กที่มาจากบ้านที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและการศึกษาต่ำจะแสดงความก้าวร้าว
มากกว่าเด็กที่มาจากบ้านที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง เด็กกลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำบางกลุ่ม
จะแสดงความก้าวร้าวโดยการใช้อำนาจเข้าโจมตี ขณะที่เด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงจะใช้เวลา
แสดงออกของความก้าวร้าวทางการพูด

เซียร์ แมคโคบี และเลวิน (Sears, Maccoby and Lewin.
1970 : 355) ได้ทำการศึกษาแม่ของเด็ก 379 คน แม่ของเด็กร้อยละ 95 รายงาน
ว่า เด็กเคยแสดงความก้าวร้าวโดยตรงต่อพ่อแม่ ดังนั้น เซียร์ และคณะ ได้สรุปว่า
เด็กเล็กมีการแสดงความก้าวร้าวโดยตรงต่อบุคคลที่อยู่รอบตัวเรารวมทั้งพ่อแม่ด้วย

มาร์กกี (Marky. 1983 : 224) ได้ทำการศึกษาเด็กที่มีความก้าวร้าว พบว่าเด็กชายมีความก้าวร้าวมากกว่าเด็กหญิง และเด็กชายมักจะแสดงความก้าวร้าวต่อเด็กชายด้วยกัน ส่วนเด็กหญิงจะมีการแสดงความก้าวร้าวต่อเด็กหญิงด้วยกันมากกว่าเด็กชาย จะแสดงความก้าวร้าวต่อเด็กหญิงและเด็กหญิงจะแสดงความก้าวร้าวต่อเด็กชาย

จากงานวิจัยพบว่า ความก้าวร้าวมีได้ทั้งเพศชายและเพศหญิง ปริมาณความก้าวร้าวของแต่ละเพศแตกต่างกัน ฐานะทางเศรษฐกิจเป็นตัวแปรทำให้เกิดปริมาณแห่งความก้าวร้าวด้วย ครองข้ามหากปล่อยให้เด็กเรียนแสดงความก้าวร้าวตามใจชอบ ความก้าวร้าวก็จะติดเป็นนิสัยของเด็กและจะสร้างปัญหาให้กับสังคมต่อไปในอนาคต

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับพฤติกรรม

1. เอกสารเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรม

1.1 ความหมายของการปรับพฤติกรรม

มาร์กกี (Marky. 1983 : 66-68) ให้ความหมายของการปรับพฤติกรรม (Behavior Modification) ว่าหมายถึง เทคนิคที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และจำกัดหรือลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และคาลิช (Kalish. 1981 : 3) กล่าวถึงการปรับพฤติกรรมว่า หมายถึง วิธีการที่จะนำมาใช้ในการลดหรือหยุดยั้งการเกิดพฤติกรรมในแบบต่าง ๆ ส่วนอาร์ คัทท์เจอร์วอร์ค (อาร์ คัทท์เจอร์วอร์ค 2520 : 68 - 69) กล่าวถึงการแก้ไขปรับปรุงพฤติกรรมว่า หมายถึง การอบรมสั่งสอนเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ สมองของเค็กจะได้รับการจัดระเบียบดีขึ้น เป็นการสร้างคนขึ้นมาให้เป็นคนดีตามที่สังคมปรารถนา ไม่กลายเป็นปัญหาของสังคม

ดังนั้นการปรับพฤติกรรมจึงหมายถึง ความพยายามที่จะใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ ที่จะช่วยเหลือให้บุคคลมีพฤติกรรมและบุคลิกภาพตามแบบอย่างที่ดีสังคมต้องการ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหา

แก่งสังคมและทรัพยากรของสมาชิกในสังคม

1.2 สาเหตุที่ต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

พฤติกรรมเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการเรียนการสอนในห้องเรียน เป็นพฤติกรรมที่พบบ่อยและได้มีการศึกษาค้นคว้าวิธีการที่จะนำมาใช้ในการลด หรือหยุดยั้งการเกิดพฤติกรรมแบบต่าง ๆ ซึ่งหลักการที่นำมาใช้หลักการหนึ่งคือ หลักการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ทั้งนี้เพราะสาเหตุดังนี้

1.2.1 ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา เป็นปัญหาที่สร้างความหนักใจให้แก่ผู้บริหาร และครูตามโรงเรียนต่าง ๆ ปัญหาหนึ่ง

1.2.2 การที่ปล่อยให้พฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนานี้ยังคงอยู่ในตัวเด็กต่อไป ย่อมจะเป็นการฝังแน่นและทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น

1.2.3 การที่สังคมเห็นว่าเป็นปัญหาทางสังคม ดังนั้นสังคมต้องหาแนวทางในการหยุดยั้งปัญหาดัง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม

1.2.4 ความต้องการที่จะเห็นความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบุคคลในสังคม
(Gordon and Gallimore. 1972 : 209-213)

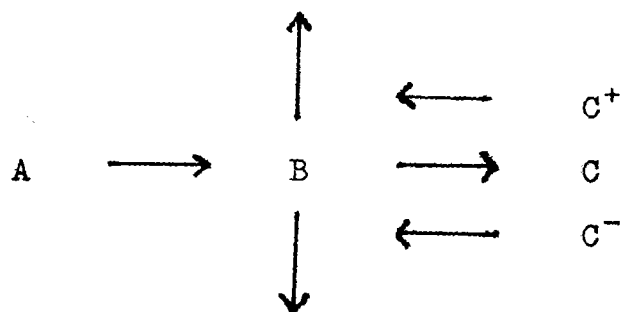
ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นจากสาเหตุทางสังคมเป็นประการสำคัญ เพราะมนุษย์ทุกคนเป็นสมาชิกของสังคม เมื่อสมาชิกไม่ต้องการที่จะให้เกิดมีปัญหาดัง ๆ ในสังคมขึ้น จะต้องมีการวางระเบียบแบบแผนหรือกฎเกณฑ์เพื่อให้สมาชิกต่าง ๆ ในสังคมปฏิบัติตามโดยการอบรมสั่งสอนสืบต่อกันมา

1.3 ทฤษฎีการปรับพฤติกรรม

วิธีการปรับพฤติกรรมเป็นเทคนิคที่นำหลักการของการเกิดพฤติกรรม (Behavior Principle) มาประยุกต์ใช้อย่างเป็นระบบโดยใช้หลักของทฤษฎีการวางเงื่อนไขคลาสสิก-คอนดิชันนิง (Classical Conditioning) ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบออบเพอแรนท์ คอนดิชันนิง (Operant Conditioning) และทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบมีเคียวทิก เลิร์นนิง (Mediated Learning) (Kalish, 1981: 3-7)

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบออบเพอแรนท์ คอนดิชันนิง

(Operant Conditioning) ของ บี เอฟ สกินเนอร์ (B.F. Skinner) ซึ่งกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับสิ่งแวดล้อมประยุกต์เข้ากับหลักการเกิดพฤติกรรม โดยเชื่อว่า สิ่งแวดล้อมจะเป็นตัวเร้า (Antecedent = A) ให้บุคคลแสดงพฤติกรรม (Behavior = B) เมื่อพฤติกรรมเป็นที่ยอมรับของสังคม (Consequence = C⁺) จะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมนั้นต่อไป แต่หากพฤติกรรมที่แสดงออกไม่เป็นที่ยอมรับ (C⁻) จะทำให้บุคคลหยุดแสดงพฤติกรรมนั้น การเรียนรู้เงื่อนไขจะทำให้บุคคลเลือกรูปแบบในการแสดงพฤติกรรมได้ถูกต้องเหมาะสม (Kazdin, 1977 : 46-60) ดังแผนภาพข้างล่างนี้

A	คือ	สิ่งเร้า
B	คือ	พฤติกรรม
C	คือ	ผลที่เกิดจากการแสดงพฤติกรรม
C ⁺	คือ	ผลที่เกิดจากการแสดงพฤติกรรมและเป็นที่ยอมรับ
C ⁻	คือ	ผลที่เกิดจากการแสดงพฤติกรรมและไม่เป็นที่ยอมรับ

ดังนั้น การที่จะเข้าใจพฤติกรรมของใครก็ตาม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรู้ถึงผลที่มีอิทธิพลต่อบุคคลนั้น ๆ เสียก่อน จากนั้นถ้าต้องการปรับพฤติกรรมของบุคคลเหล่านั้น ก็สามารถที่จะทำได้ โดยนำผลนั้นมาเป็นตัววางเงื่อนไขให้บุคคลเหล่านั้นแสดงพฤติกรรมที่พึงปรารถนา และใช้เทคนิคในการเพิ่ม - ลด ดังนี้

1.3.1 เทคนิคการเพิ่มพฤติกรรม

การเสริมแรงทางบวก คือการเพิ่มความถี่ของพฤติกรรม อันเป็นผลเนื่องมาจากการให้สิ่งที่มีอิทธิพลพึงพอใจหลังจากที่แสดงพฤติกรรมนั้นแล้ว ซึ่งสิ่งที่มีอิทธิพลพึงพอใจนั้นคือ ตัวเสริมแรงทางบวก การเสริมแรงทางสังคมจัดได้ว่าเป็นการเสริมแรงทางบวกอย่างหนึ่ง ซึ่งได้แก่ ความสนใจและคำชมเชย การแตะตัว การกอด การแสดงออกทางสีหน้า เช่น การยิ้ม การมองตา การยกนิ้ว เป็นต้น ซึ่งเวลาใช้ต้องมีการวางเงื่อนไข และสามารถนำไปใช้ได้ในสถานการณ์ทั่วไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Kanfer & Phillips 1970:256-264)

1.3.2 เทคนิคการลดพฤติกรรม

กระบวนการที่ใช้ในการลดพฤติกรรมมี การลงโทษ การใช้เวลานอก การปรับสินไหม การแก้ไขเกินกว่าเหตุ และการหยุดยั้ง เป็นต้น ในที่นี้สนใจศึกษาเฉพาะเรื่องของการหยุดยั้ง (Extinction) คือการยุติการให้การเสริมแรงต่อพฤติกรรมที่เคยได้รับ การเสริมแรงอันอาจเป็นผลทำให้พฤติกรรมนั้นลดลงหรือยุติลง (Gardner . 1971 : 237 - 238)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาพฤติกรรมการวางเงื่อนไขแบบออบเอร์แรนต์ คอนดิชันนิง (Operant Conditioning) ของสกินเนอร์เป็นหลัก ใช้เทคนิคการเพิ่มพฤติกรรม

ในรูปของการให้แรงเสริมทางสังคม และใช้เทคนิคการลดพฤติกรรมในรูปของการหยุดยั้ง

1.4 ผลของการปรับพฤติกรรม

ผลของการปรับพฤติกรรมโดยใช้การเสริมแรงทางสังคม คือความสนใจและคำชมเชยที่เป็นตัวเสริมแรงที่มีอิทธิพลมากที่สุดสำหรับเด็ก ทั้งยังทรงกับความต้องการประการหนึ่งของบุคคล คือต้องการเป็นที่ยอมรับ ต้องการเป็นที่รัก ต้องการการยกย่องชมเชย มีนักจิตวิทยาหลายคนที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องผลของความสนใจและคำชมเชยที่มีต่อพฤติกรรมของเด็ก เช่น แฮริส และคนอื่น ๆ (Harris and others. 1966 : 35 - 41) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมการถดถอยกลับไปคลานเหมือนเด็กเล็ก ๆ ของเด็กหญิงอายุ 3 ขวบ โดยการใช้ความสนใจและคำชมเชยจากครู ผลปรากฏว่าพฤติกรรมดังกล่าวมีความถี่ลดลง นอกจากการวิจัยของแฮริส และคนอื่น ๆ แล้ว อัลลันและคนอื่น ๆ (Allen and others. 1967:231-234) ได้ทำการวิจัยโดยใช้ความสนใจและคำชมเชย เพื่อปรับพฤติกรรมอยู่ไม่สุขของเด็กอายุ 4 ขวบ ในโรงเรียนอนุบาลแห่งหนึ่ง ผลการวิจัยปรากฏว่า พฤติกรรมนอนอยู่ไม่สุขมีความถี่ลดลง สำหรับการปรับพฤติกรรมก้าวร้าว ก็มีนักจิตวิทยาหลายคนได้ศึกษาไว้เช่นกัน และผลการวิจัยแสดงว่า การให้ความสนใจและคำชมเชยมีผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวชัดเจนได้จากการวิจัยของสกอต และคนอื่น ๆ (Scott and others. 1967 : 53 - 63) ใช้การเสริมแรงทางสังคมกับพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่ให้การเสริมแรงทางสังคมกับพฤติกรรมก้าวร้าว ผลการทดลองแสดงให้เห็นว่า ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงจาก 41 ครั้งเหลือเพียง 10 ครั้งใน 1 ปี

ด้วยเหตุที่ผู้วิจัยมีความเห็นว่า พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหามาก ไม่แก้ไขเสียตั้งแต่เนิ่น ๆ จะทำให้เป็นปัญหาต่อไป ทำให้มีผลเสียต่อตัวเด็กโดยตรง คือ เด็กที่มีความก้าวร้าวจนเป็นนิสัยและส่งผลเสียต่อสังคมโดยส่วนรวมคือผู้เกี่ยวข้องและผู้ใกล้ชิด

ได้รับความเดือดร้อนจากการแสดงอาการก้าวร้าวของตัวเด็กตลอดจนทรัพย์สินต่าง ๆ ของสังคมอาจถูกทำลายเสียหายไปด้วย

1.5 การปรับพฤติกรรมของผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

การที่จะสามารถทำให้ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินอยู่ได้ในสังคมโดยไม่มีปัญหาจะต้องมีการปรับพฤติกรรมที่เกิดจากการเลี้ยงดูจากทางบ้านเสียใหม่โดยการฝึกให้มีระเบียบและรู้จักกฎเกณฑ์ของสังคม เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินต้องได้รับการฝึกเกี่ยวกับระเบียบต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันเช่นเดียวกับเด็กอื่น ๆ การมีระเบียบวินัยจะช่วยให้เด็กรู้จักควบคุมตัวเองและมีความรับผิดชอบ ทำให้เรียนรู้ว่าเด็กไม่สามารถทำตามใจตัวเองโดยไม่มีขอบเขต รู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่นและในขณะเดียวกันก็รู้จักสิทธิของตัวเอง รู้จักการเป็นผู้ให้และการเป็นผู้รับ รู้จักการรอคอย รู้จักให้ความร่วมมือกับผู้อื่นและรู้จักวิเคราะห์ว่าเพราะเหตุใดคนอื่นจึงไม่ยอมรับพฤติกรรมของเขา เด็กจะเข้าใจถึงการกระทำต่าง ๆ ที่ไม่เหมาะสม โดยที่พ่อแม่ไม่จำเป็นต้องขี้บอกร ถ้าเด็กได้รับการฝึกหัดให้มีระเบียบและรู้จักกฎเกณฑ์ของสังคม (รจนา ทรรทรานนท์ 2528 : 103 - 105)

เจนไทล์ (Jentile. 1973 : 18) ได้ศึกษาถึงการพูดของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยใช้ลูกกวาดเป็นแรงเสริมทางการพูดที่ถูกต้องและได้ผลเป็นที่พอใจ ในทำนองเดียวกัน เรนเนอร์ (Reiner. 1964 : 10-12) ได้ศึกษาถึงการปรับพฤติกรรมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ไม่ค่อยสนใจเรียน หรือไม่ค่อยสนใจในสิ่งเร้าต่าง ๆ โดยใช้ลูกกวาดเป็นตัวเสริมแรงอีกเช่นกัน พบว่าเด็กอยู่ในห้องเรียนตามปกติมีความสนใจเพียงร้อยละ 26.13 แต่เมื่อเขาให้ตัวเสริมแรงแล้วเด็กมีความสนใจเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 82.86

ในประเทศไทยการศึกษาก้าวหน้าพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินยังไม่มีการศึกษาอย่างเป็นทางการ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมที่

เป็นปัญหา ในประเภทความก้าวร้าวของผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโดยใช้การเสริมแรงทางสังคม

2. งานวิจัยเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรม

สก๊อต และคนอื่น ๆ (Scott and others. 1967: 53-63) ได้ศึกษาผลการใช้การเสริมแรงทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กอายุ 4 ขวบในโรงเรียนอนุบาลแห่งหนึ่ง ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการปรับพฤติกรรมเพื่อให้เขามีความสัมพันธ์กับเพื่อน ๆ มากขึ้น โดยมีวิธีการดังนี้ ในระยะแรกครูเพียงแต่สังเกตและบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นความถี่ ต่อมาในระยะที่ 2 ครูใช้โปรแกรมการปรับพฤติกรรมโดยใช้การเสริมแรงทางสังคม คือให้คำชมเชยและความสนใจ เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม คือช่วยเหลือผู้อื่นแสดงความเห็นใจผู้อื่น พุคคุยกับผู้อื่นอย่างเป็นมิตร มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น ในขณะที่เด็กไม่ได้รับการเสริมแรงเมื่อเขาแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว เช่น การทำร้ายร่างกาย ช่มชู้ และเรียกร้อง เมื่อพบว่าพฤติกรรมที่เป็นปัญหาลดลงจนเห็นได้ชัด ครูจึงปรับกระบวนการใหม่ คือให้ความสนใจกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหามีความถี่สูงขึ้น ดังนั้น ในระยะสุดท้ายครูจึงกลับมาใช้การเสริมแรงทางสังคมกับพฤติกรรมที่เหมาะสม และไม่ให้ความสนใจกับพฤติกรรมก้าวร้าวอีกครั้ง ผลการทดลองแสดงให้เห็นว่าความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงจาก 41 ครั้ง เหลือเพียง 10 ครั้งใน 1 ปี

ฮาร์ท และคนอื่น ๆ (Hart and others. 1968 :73-76) ได้ศึกษาวิธีการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กในโรงเรียนอนุบาลแห่งหนึ่ง โดยใช้การเสริมแรงทางสังคม ผู้รับการทดลองเป็นเด็กหญิงมีอายุ 5 ขวบ ซึ่งแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวคือปากร้าย (Foul Mouthed) และใช้คำพูดสบประมาท (Verbally Insulting) ผู้วิจัยได้เริ่มแก้ไขให้เขามีพฤติกรรมการเล่นกับเพื่อนเพิ่มมากขึ้น ในช่วงระยะแรกพบว่า

เขาอยู่ใกล้เด็กอื่น ๆ ร้อยละ 50 ของเวลาทั้งหมด และเล่นร่วมกับเด็กคนอื่นน้อยกว่า ร้อยละ 5 ของเวลาทั้งหมดและในระบายนั้ครูให้ความสัมพันธ์ระยะมา ร้อยละ 10 ต่อมาในช่วงเวลา 7 วันหลังจากระยะแรกครูได้ให้ความสนใจอย่างใกล้ชิดพร้อมทั้งให้ให้ของเล่นที่ต้องการด้วย เมื่อเขาเล่นร่วมกับเพื่อน ในขณะที่อยู่กับครูไม่ให้ความสนใจ เมื่อเขาแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ผลปรากฏว่าการ เล่นร่วมกับเด็กอื่นเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 40 ในระยะต่อมาเมื่อครูไม่ให้การ เสริมแรงกับพฤติกรรมที่เหมาะสมก็ปรากฏว่า พฤติกรรมเล่นกับเพื่อนลดลง ในที่สุดครูกลับใช้วิธีการ เช่นเดิมคือให้การ เสริมแรงกับ พฤติกรรมที่เหมาะสม ผลปรากฏว่า พฤติกรรมการเล่นร่วมกับเด็กอื่นเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 75

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า การปรับพฤติกรรมโดยการ ใช้การ เสริมแรงทางสังคมเป็นวิธีที่ดีที่สุดในวิธีหนึ่ง ซึ่งช่วยให้การดำเนินการเรียนการสอน ในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันมีประโยชน์ต่อครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือ เป็นเทคนิควิธีเพื่อนำมาใช้ประกอบการควบคุมเด็กในชั้นเรียน และมีประโยชน์ต่อนักเรียน คือ เพื่อให้นักเรียนมีกำลังใจในการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่องจนเป็นนิสัย สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุขต่อไป

สมมติฐานในการวิจัย

นักเรียนที่ได้รับการ เพิกเฉยต่อพฤติกรรมก้าวร้าวจะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ลดลงและได้รับการ เสริมแรงทางสังคมต่อพฤติกรรมที่เหมาะสมจะแสดงพฤติกรรมเหมาะสม เพิ่มขึ้น

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเครื่องมือ เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน โรงเรียนโสทศึกษาวัดจำปา ชั้นอนุบาล 1 ปีการศึกษา 2530 จำนวน 1 คน ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากโรงเรียนโสทศึกษาวัดจำปา ชั้นอนุบาล 1 ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน ประจำปีการศึกษา 2531 จำนวน 3 คน ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียนตามค่าบอกเล่าเบื้องต้น และการตอบแบบสอบถามของครูผู้สอน และครูประจำชั้น ตลอดจนจากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัย

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน โรงเรียนโสทศึกษาวัดจำปา ชั้นอนุบาล 1 ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียน จำนวน 5 คน ตามค่าบอกเล่าเบื้องต้นของครูประจำชั้นและครูประจำวิชาโดยการตอบแบบสอบถาม แล้วผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยอีก 2 คน นำแบบสอบถามดังกล่าวมาประเมินผล จากนั้นจึงเข้าไปสังเกตเปรียบเทียบกับนักเรียนที่ไม่มีความพิการก้าวร้าว แล้วจึงคัดเลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน (ดูภาคผนวก ฉ)

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง มี 2 ชุด คือ

1. แบบรายงานพฤติกรรม
2. แบบบันทึกพฤติกรรม

ตัวอย่าง แบบรายงานพฤติกรรม

แบบรายงานพฤติกรรมแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับครูประจำชั้น หรือครูประจำวิชา
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน

ลักษณะพฤติกรรมก้าวร้าวที่ห้องการศึกษา

พฤติกรรมก้าวร้าว หมายถึง การทำร้ายผู้อื่นด้วยกาย และวาจา หรือ ทำลายวัตถุสิ่งของ

พฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา หมายถึง การทำร้ายผู้อื่นด้วยคำพูด หรือ ด้วยเสียงประกอบท่าทาง เช่น คำ พูดหรือหัวเราะเยาะเย้ย

พฤติกรรมก้าวร้าวทางกาย หมายถึง การทำลายวัตถุสิ่งของ หรือ ทำร้ายผู้อื่นด้วยกาย เช่น ทิ่ม ขว้าง ฆ่าสิ่งของ สะกิดให้รำคาญ แย่งของ

คำชี้แจง นักเรียนชั้นอนุบาล 1 ที่ท่านสอนขณะนี้ มีนักเรียนคนใดที่มี พฤติกรรมก้าวร้าวทั้งทางกาย และวาจา โปรดระบุ ชื่อ นามสกุล และลักษณะ ของพฤติกรรมโดยสังเขป

คนที่ 1 เด็กชายไก่อ พันธุ์เลิศ

พฤติกรรมที่ก้าวร้าวคือ ทะแกล้ว ขว้างปาหนังสือ กระแทกเท้า เมื่อ
คนไม่พอใจเพราะเพื่อนแกล้ง หรือแกล้งเพื่อน

ตัวอย่าง แบบบันทึกพฤติกรรม

แบบบันทึกพฤติกรรมนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การวางแผนสัญลักษณ์แทนพฤติกรรม

ตอนที่ 2 การบันทึกพฤติกรรม

วิธีใช้ให้นำสัญลักษณ์แทนพฤติกรรมจากการวางแผนตอนที่ 1 ไปบันทึกในช่องว่างของการบันทึกพฤติกรรมตอนที่ 2

ตอนที่ 1 การวางแผนสัญลักษณ์แทนพฤติกรรม

พฤติกรรม	รายการพฤติกรรม	สัญลักษณ์
ก้าวร้าวทางกาย	ตี	I
	สะกิดให้รำคาญ	-
	แย่งของ	✓
	ขว้างปาสิ่งของ	×
ก้าวร้าวทางวาจา	คำ	□
	พูดหรือหัวเราะเยาะเย้ย	△
เหมาะสมทางกาย	มองครูหรือมองกระดานดำ	+ ₁
	ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	+ ₂
เหมาะสมทางวาจา	เสนอความคิดเห็นหรือตอบคำถามครู	+ ₃

ตอนที่ 2 ตารางบันทึกพฤติกรรม

วันที่ 21 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2531

ชื่อ เด็กชายโก๋ พันธุ์เลิศ

ชื่อผู้สังเกต นายบุญตัน ไกรเพชร เวลา 09.00-09.30 น.

พฤติกรรม : พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมที่เหมาะสมในระหว่างที่ครูทำการสอน

บันทึกทุก 10 วินาที

	10	20	30	40	50	60	นาที
1	○	○	+ ₁	○	- ○	○	1
2	○	○	○	○	□ □	○	
1	○	○ ○	○	+ ₂	○	○	2
2	○	△ △	○	○	○ ○	○	
1	+ ₁	○	○	○	○	○	3
2	○	○	+ ₃	○	○	○	
1	✓	+ ₁	○	○	○	○	4
2	□ △	○	○	○	○	○	
1	○	○	○	○	○	○	5
2	○	○	+ ₄	○	+ ₃	○	

แถวที่ 1 สำหรับบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวและพฤติกรรมเหมาะสมทางกาย

แถวที่ 2 สำหรับบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวและพฤติกรรมเหมาะสมทางวาจา

ลงชื่อ

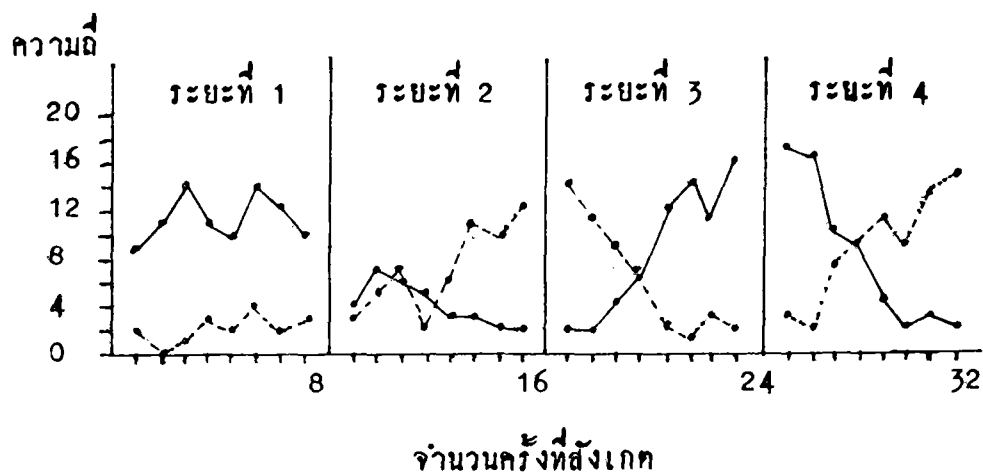

ผู้สังเกต

วิธีการนำเสนอข้อมูล

1. กราฟแสดงความถี่ของพฤติกรรมทั้งหมดของนักเรียนแต่ละคน
 ทลอคการทลอง 4 ระยะ
2. กราฟแสดงความถี่ของพฤติกรรมทางกายของนักเรียนแต่ละคน
 ทลอคการทลอง 4 ระยะ
3. กราฟแสดงความถี่ของพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียนแต่ละคน
 ทลอคการทลอง 4 ระยะ
4. กราฟแสดงความถี่รวมของพฤติกรรมก้าวร้าวและพฤติกรรมเหมาะสม
 ทางกายและทางวาจาของนักเรียนแต่ละคน ทลอคการทลอง 4 ระยะ
5. ตารางแสดงค่าร้อยละของพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคน ทลอคการ
 ทลอง 4 ระยะ
6. ตารางแสดงค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมของนักเรียนทั้งสามคน ทลอคการ
 ทลอง 4 ระยะ

ตัวอย่าง กราฟแสดงค่าความถี่ของพฤติกรรม

..... พฤติกรรมที่เหมาะสม

————— พฤติกรรมก้าวร้าว

ตัวอย่าง ตารางแสดงค่าร้อยละของพฤติกรรม

พฤติกรรม	ระยะที่ 1		ระยะที่ 2		ระยะที่ 3		ระยะที่ 4		รวม	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
ก้าวร้าว	91	19.32	59	12.53	67	14.23	63	13.38	280	59.45
เหมาะสม	17	3.61	56	11.89	49	10.43	69	14.65	191	40.55
รวม	108	22.93	115	24.42	116	24.63	132	28.03	471	100

ตัวอย่าง ตารางค่าความถี่เฉลี่ยของพฤติกรรม ตลอดจนการทดลอง 4 ระยะ

พฤติกรรม	ระยะที่ 1	ระยะที่ 2	ระยะที่ 3	ระยะที่ 4
	$\bar{X}$	$\bar{X}$	$\bar{X}$	$\bar{X}$
ก้าวร้าว	91	36.33	94.33	34
เหมาะสม	20	82.67	23.33	82.67

วิธีดำเนินการทดลอง

1. ขั้นก่อนการดำเนินการทดลอง

ผู้ช่วยผู้วิจัยครั้งนี้เป็นอาจารย์โรงเรียนโสตศึกษาวัดจำปา จำนวน 2 คน เข้าช่วยผู้วิจัยด้วยความสมัครใจ และได้รับการอบรมเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมจาก นักพฤติกรรมบำบัด เป็นเวลา 3 ครั้ง ๆ ละ 3 ชั่วโมง ถึงรายการต่อไปนี้

1.1 ฟังบรรยายหลักและทฤษฎีเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรม

- แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรม
- การสังเกตและการบันทึกพฤติกรรม
- เทคนิคที่ควรใช้ในการปรับพฤติกรรม

ก. เทคนิคการเพิ่มพฤติกรรม

ข. เทคนิคการลดพฤติกรรม

- ข้อจำกัดและจรรยาบรรณของผู้ปรับพฤติกรรม

1.2 ผู้วิจัยทดลองฝึกใช้วิธีการปรับพฤติกรรมในชั้นเรียนจริง ๆ โดยเลือก เด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นอนุบาล 1 จำนวน 1 คน ผู้ช่วยผู้วิจัยทั้งสองคนสังเกต และบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน

ระยะที่ 1 ใช้เวลาเก็บข้อมูลเบื้องต้นทางพฤติกรรม 8 ครั้ง ๆ ละ 30 นาที เป็นการสังเกตเพื่อเก็บข้อมูลที่เป็นจริงของเด็กเพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานก่อนทำการทดลอง ผู้วิจัยไม่ให้การเสริมแรงทางสังคมแก่นักเรียน ผู้ช่วยผู้วิจัยทั้งสองคนสังเกตและบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนทุก ๆ 10 วินาที ตลอดระยะเวลา 30 นาที

ระยะที่ 2 ใช้เวลาปรับพฤติกรรมก้าวร้าว 8 ครั้ง ๆ ละ 30 นาที ระยะนี้ผู้วิจัยให้การเสริมแรงทางสังคมปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็ก ได้แก่ ผู้วิจัยให้แรงเสริมทันทีต่อพฤติกรรมที่เหมาะสมของนักเรียน แต่จะไม่ให้การเสริมแรงทางสังคมเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ผู้ช่วยผู้วิจัยทั้งสองคนสังเกตและบันทึกพฤติกรรม

หากผลของการให้การเสริมแรงทางสังคม ในการทดลองใช้กระบวนการวิจัยครั้งนี้ พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนลดลง และค่าความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนจากการสังเกตของผู้ช่วยผู้วิจัยทั้งสองคนตรงกันสูงกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไป แสดงว่าผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยมีความสามารถในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ได้ (ดูภาคผนวก ก และภาคผนวก ง)

1.3 ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคยกับนักเรียนชั้นอนุบาล 1

เป็นเวลา 1 สัปดาห์

1.4 ครูประจำชั้นและครูประจำวิชาออกแบบรายงานพฤติกรรม

1.5 ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยนำแบบรายงานพฤติกรรมมาประเมินผล

1.6 ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมโดยเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวกับนักเรียนที่ไม่มีพฤติกรรมก้าวร้าว จำนวน 5 คู่

1.7 ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย ศึกษาคัดเลือกนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวมากที่สุด จำนวน 3 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง (ดูภาคผนวก ฉ.)

2. ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ เป็นกระบวนการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ใช้เวลาทั้งหมด 32 ครั้ง ๆ ละ 30 นาที โดยใช้กระบวนการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ของซิดแมน (Sidman -1960:85) ซึ่งเป็นการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล (Single Subject Intra Replication Design) ส่วนการสังเกต การบันทึก และการปรับพฤติกรรม ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยสลับการทำหน้าที่ตามแผนการปรับพฤติกรรม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ขั้นพื้นฐาน (Baseline) ใช้เวลา 8 ครั้ง ๆ ละ 30 นาที ระยะนี้เป็นการสังเกตเพื่อบันทึกข้อมูลที่เป็นจริงตามธรรมชาติของนักเรียน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานก่อนดำเนินการทดลอง

ระยะที่ 2 ขั้นการใช้การเสริมแรง (Reinforcement) ใช้เวลา 8 ครั้ง ๆ ละ 30 นาที ระยะนี้เป็นการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนโดยวิธีการให้การเสริมแรงทางสังคมทันทีที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม แต่ให้การเพิกเฉยทันทีที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว

ระยะที่ 3 ขั้นการหยุดยั้ง (Extinction) ใช้เวลา 8 ครั้ง ๆ ละ 30 นาที เป็นระยะหลังจากที่ให้การเสริมแรงทางสังคมมาตลอดระยะที่ 2 และเมื่อถึงระยะนี้จะหยุดให้การเสริมแรงทางสังคม คือ ให้การเพิกเฉยต่อพฤติกรรมทั้งก้าวร้าวและเหมาะสม เพื่อจะพิจารณาให้เห็นว่า การใช้เทคนิคการให้การเสริมแรงทางสังคมมีอิทธิพลที่จะทำให้พฤติกรรมก้าวร้าวลดลง และพฤติกรรมที่เหมาะสมเพิ่มขึ้นหรือไม่

ระยะที่ 4 ขั้นการนำแรงเสริมกลับมาใช้อีกครั้ง (Reinstatement) ใช้เวลา 8 ครั้ง ๆ ละ 30 นาที ระยะนี้เป็นการนำเทคนิคการให้การเสริมแรงทางสังคมกลับมาใช้อีกครั้งหนึ่ง (ดูภาคผนวก ก)

ค่าความเที่ยงตรงในการบันทึกพฤติกรรม

การหาค่าความเที่ยงตรงในการบันทึกพฤติกรรมทำได้โดยนำแบบบันทึกพฤติกรรมของผู้ช่วยผู้วิจัยทั้งสองคน มาเปรียบเทียบในแต่ละช่วงเวลาเพื่อศึกษาว่า ผู้ช่วยผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรมตรงกันหรือไม่ ตลอดระยะเวลาแห่งการสังเกตและบันทึกพฤติกรรม ถ้าช่วงเวลาเดียวกันผู้ช่วยผู้วิจัยทั้งสองคนบันทึกพฤติกรรมเดียวกันก็จะให้คะแนนความเห็นเที่ยงตรง 1 คะแนน แต่ถ้าช่วงเวลาเดียวกันผู้ช่วยผู้วิจัยเพียงคนเดียวบันทึกพฤติกรรมนั้น คะแนนที่ให้ไม่เป็นคะแนนความเที่ยงตรง ในกรณีที่ผู้ช่วยผู้วิจัยบันทึกตรงกันว่า

"ไม่มีพฤติกรรมเกิดขึ้น" จะไม่นับเป็นคะแนนความเที่ยงตรง เมื่อให้คะแนนความเที่ยงตรงครั้งนี้แล้ว ก็จะหาค่าความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวได้จากดัชนีของการสังเกต โดยหาค่าความเที่ยงตรงระหว่างผู้สังเกต (Interobserver - Reliability or Point - Agreement) ซึ่งเป็นการประเมินความเชื่อถือได้ของข้อมูล ในกรณีที่มีการบันทึกพฤติกรรมใช้การบันทึกแบบแบ่งช่วงเวลาโดยใช้สูตรการคำนวณดังนี้

ค่าความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระหว่างผู้สังเกต

$$= \frac{A}{A + D} \times 100$$

A = จำนวนคะแนนที่สังเกตได้ตรงกันระหว่างผู้สังเกตคนที่หนึ่งและคนที่สอง

D = จำนวนคะแนนที่สังเกตได้ไม่ตรงกันระหว่างผู้สังเกตคนที่หนึ่งและคนที่สอง

ค่าความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนจากการสังเกตที่คำนวณจากสูตรนี้จะต้องมีค่าตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไปจึงถือว่า ข้อมูลนี้เชื่อถือได้ (Kazdin, 1982 : 59)
(ดูภาคผนวก ค)

การสังเกตและบันทึกพฤติกรรม

ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยสลับกันสังเกตและบันทึกพฤติกรรมวันละ 3 ครั้ง ๆ ละ 1 คน เป็นเวลาครั้งละ 10 นาที ตามแผนการปรับพฤติกรรม โดยผู้สังเกตใช้นาฬิกาจับเวลาขณะสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนทุก 10 วินาที เมื่อบันทึกได้ 5 นาที จะหยุดพัก 1 นาที แล้วทำการบันทึกต่ออีก 5 นาที

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าความถี่ของพฤติกรรมทางกายและวาจา ของนักเรียนแต่ละคน
ตลอดการทดลอง 4 ระยะเวลา
2. หาค่าร้อยละของพฤติกรรมทางกายและวาจา ของนักเรียนแต่ละคน
ตลอดการทดลอง 4 ระยะเวลา
3. หาค่าเฉลี่ยของความถี่ของพฤติกรรมทางกายและวาจา ของนักเรียน
ทั้งสามคน ตลอดการทดลอง 4 ระยะเวลา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลในการวิจัยครั้งนี้ นำเสนอความสำคัญดังนี้

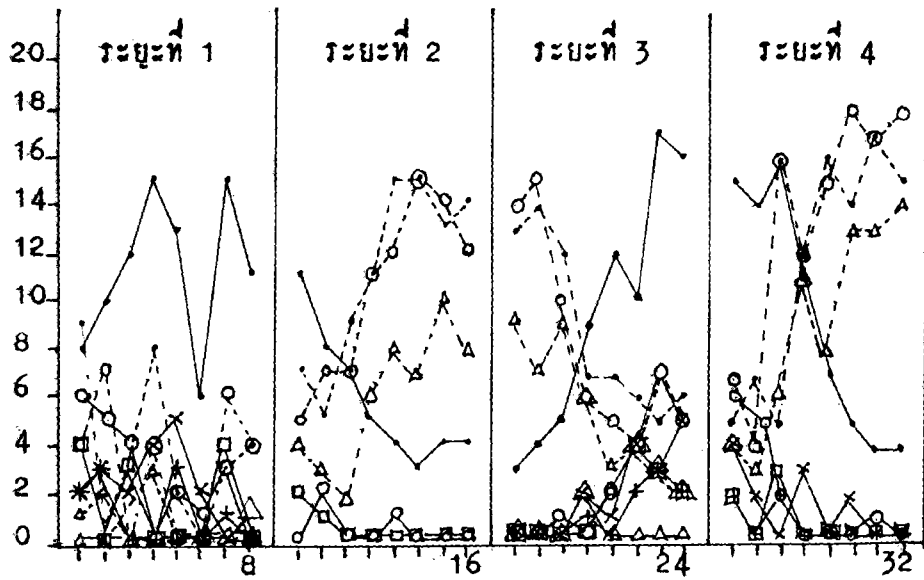
1. การนำเสนอค่าความถี่และร้อยละของพฤติกรรมก้าวร้าวและพฤติกรรมเหมาะสมของนักเรียนแต่ละคน ตลอดจนการทดลอง 4 ระยะ
2. กราฟแสดงค่าความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวและพฤติกรรมเหมาะสมของนักเรียนแต่ละคน ตลอดจนการทดลอง 4 ระยะ
3. การนำเสนอค่าความถี่เฉลี่ยของพฤติกรรมก้าวร้าวและพฤติกรรมเหมาะสมของนักเรียนทั้งสามคน ตลอดจนการทดลอง 4 ระยะ

นักเรียนคนที่ 1

นักเรียนคนที่ 1 มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่เด่นชัดที่สุดตามลำดับ คือ ตี สะกิดให้รำคาญ แย่งของ คำ ขว้างปาสิ่งของ และพูดหรือหัวเราะเยาะเย้ย ส่วนพฤติกรรมเหมาะสมที่เด่นชัดที่สุดตามลำดับ คือ ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย มองครูหรือกระดานดำ และเสนอความคิดเห็นหรือตอบคำถามครู ตามตาราง 1 ดังนี้

จากตาราง 1 ปรากฏว่า พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 1 มีค่าความถี่และร้อยละลดลง และพฤติกรรมที่เหมาะสมมีค่าความถี่และร้อยละเพิ่มขึ้น ในระยะที่ 2 และระยะที่ 4 คือระยะให้การเสริมแรงทางสังคมต่อพฤติกรรมที่เหมาะสม และให้การเพิกเฉยต่อพฤติกรรมก้าวร้าว จากพฤติกรรมตามตาราง 1 นำเสนอค่าความถี่ของพฤติกรรมด้วยกราฟ กังภาพประกอบ 1 ดังนี้

ความดี

จำนวนครั้งที่สังเกต

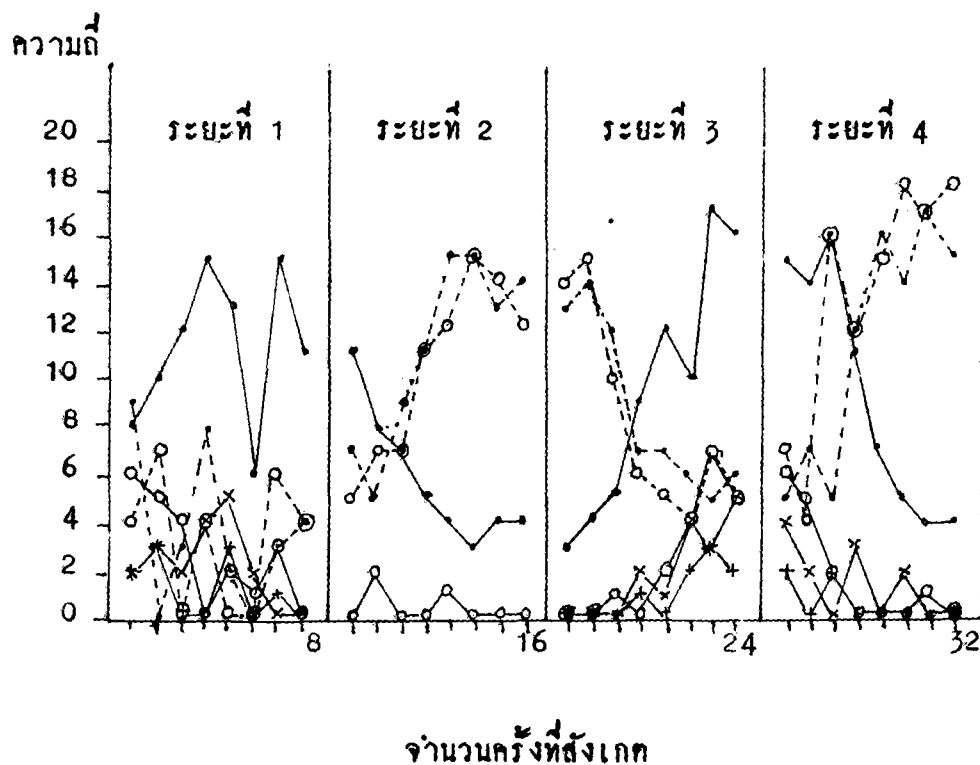
- มองครูหรือกระดานดำ *—* ก็ +—+ ข้างปาสั่งของ
 ○---○ ทำงานที่ได้รับมอบหมาย □—□ คำ ○—○ สะกิดให้รำคาญ
 △---△ เสนอความคิดเห็นหรือตอบคำถามครู x—x แยกของ △—△ พูดหรือหัวเราะเยาะ

ภาพประกอบ 1 แสดงค่าความดีของพฤติกรรมทั้งหมด ของนักเรียนคนที่ 1

ชุดผลการทดลอง 4 ระยะ

จากภาพประกอบ 1 ปรากฏว่า พฤติกรรมที่เหมาะสมของนักเรียนคนที่ 1 มีค่าความดีเพิ่มขึ้น และพฤติกรรมก้าวร้าวมีค่าความดีลดลง ในระยะที่ 2 และระยะที่ 4 คือระยะให้การเสริมแรงทางสังคมต่อพฤติกรรมที่เหมาะสม และให้การเพิกเฉยต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

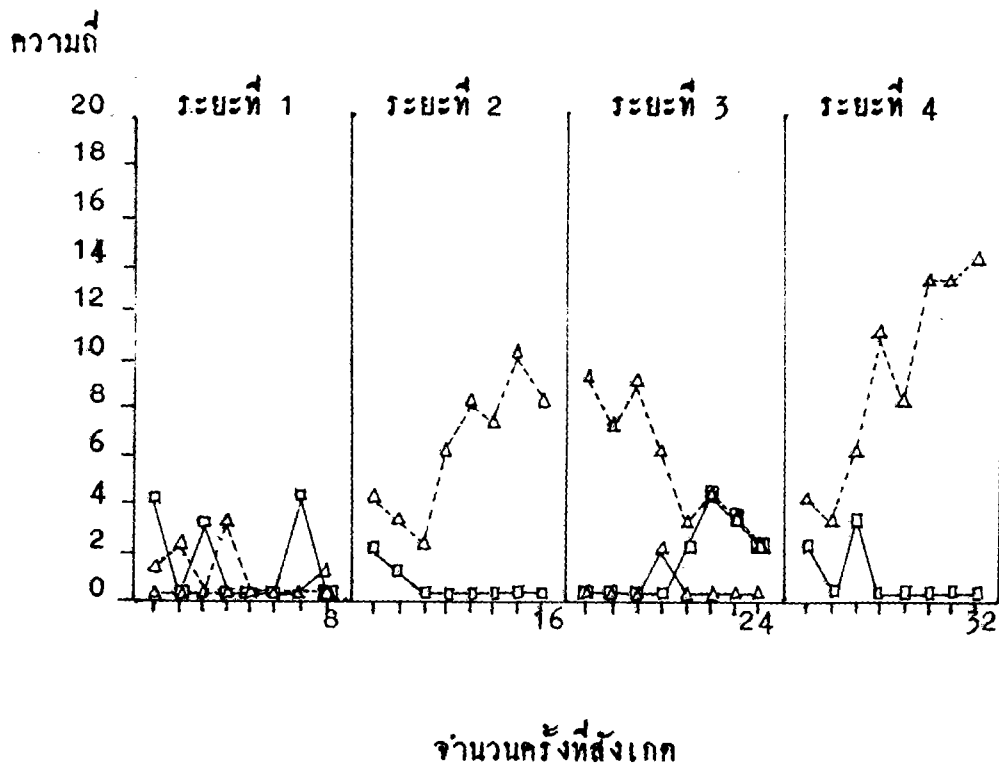
จากพฤติกรรมในภาพประกอบ 1 นำมาแยกเป็นพฤติกรรมทางกายและวาจา
ได้ดังนี้

----- มองครูหรือกระดานดำ - - - - - คี + - + ขว้างปาสิ่งของ
o - - - - o ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย x - - x แฉ่งของ o - - o สะกิดให้รำคาญ

ภาพประกอบ 2 แสดงความถี่ของพฤติกรรมทางกายของนักเรียนคนที่ 1
ตลอดการทดลอง 4 ระยะ

จากภาพประกอบ 2 ปรากฏว่านักเรียนคนที่ 1 มีพฤติกรรมทางกายที่
เหมาะสมเพิ่มขึ้น และพฤติกรรมก้าวร้าวทางกายลดลง ในระยะที่ 2 และระยะที่ 4
คือระยะให้การเสริมแรงทางสังคมต่อพฤติกรรมที่เหมาะสม และให้การเพิกเฉยต่อ
พฤติกรรมก้าวร้าว ส่วนพฤติกรรมทางวาจาแสดงในภาพประกอบ 3 ดังนี้

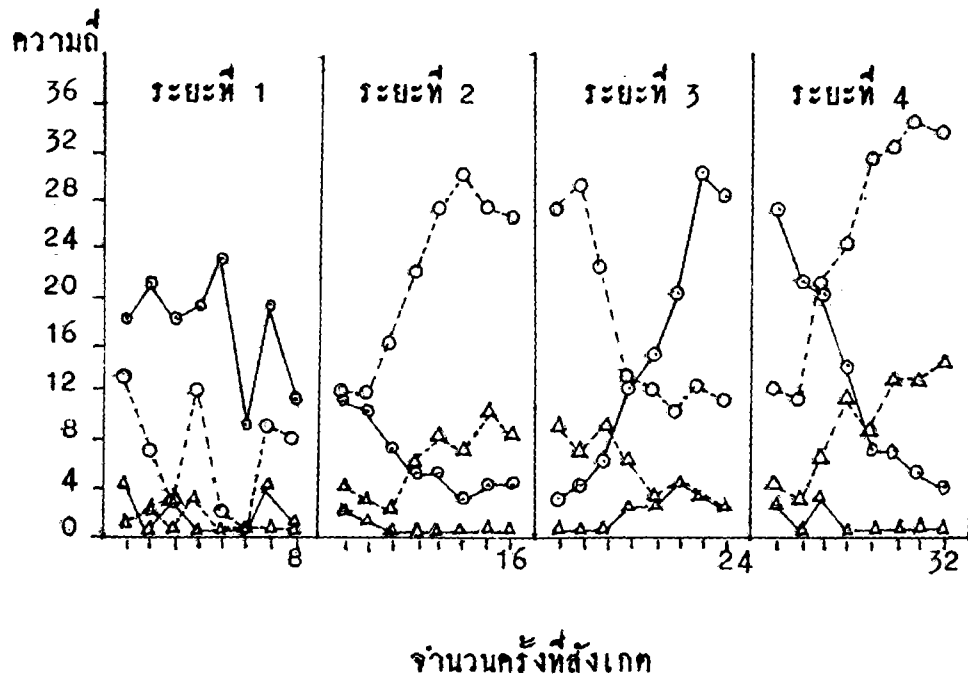

Δ --- Δ เสนอความคิดเห็นหรือตอบคำถามครู □ — □ คำ Δ — Δ พูดหรือหัวเราะเยาะเย้ย

ภาพประกอบ 3 แสดงค่าความถี่พฤติกรรมทางวาจา ของนักเรียนคนที่ 1

ถอดผลการทดลอง 4 ระยะ

จากภาพประกอบ 3 ปรากฏว่า นักเรียนคนที่ 1 มีพฤติกรรมที่เหมาะสมทางวาจาเพิ่มขึ้น และพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาลดลง ในระยะที่ 2 และระยะที่ 4 คือระยะให้การเสริมแรงทางสังคมต่อพฤติกรรมที่เหมาะสม และให้การเพิกเฉยต่อพฤติกรรมก้าวร้าว จากพฤติกรรมของนักเรียนคนที่ 1 นำเสนอเป็นค่าความถี่รวมได้ดังนี้

○---○ พฤติกรรมเหมาะสมทางกาย ○—○ พฤติกรรมก้ำกึ่งทางกาย
 △---△ พฤติกรรมเหมาะสมทางวาจา △—△ พฤติกรรมก้ำกึ่งทางวาจา

ภาพประกอบ 4 แสดงค่าความถี่รวมของพฤติกรรมก้ำกึ่ง และพฤติกรรมที่เหมาะสมทางกายและวาจาของนักเรียนคนที่ 1 ตลอดการทดลอง 4 ระยะ

จากภาพประกอบ 4 ปรากฏว่า นักเรียนคนที่ 1 มีพฤติกรรมที่เหมาะสมเพิ่มขึ้น และพฤติกรรมก้ำกึ่งลดลงในระยะที่ 2 และระยะที่ 4 คือ ระยะให้การเสริมแรงทางสังคมต่อพฤติกรรมที่เหมาะสม และให้การเพิกเฉยต่อพฤติกรรมก้ำกึ่ง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนคนที่ 1 ค่าความถี่และร้อยละของพฤติกรรม
 ของนักเรียนคนที่ 1 มีการเปลี่ยนแปลงหลังจากได้รับเงื่อนไขการเสริมแรงทางสังคมต่อ
 พฤติกรรมที่เหมาะสมและได้รับการฝึกเนยต่อพฤติกรรมก้าวร้าวดังนี้

ระยะที่ 1 นักเรียนคนที่ 1 มีพฤติกรรมก้าวร้าวทางกายได้แก่ ที่
 สะกิดให้รำคาญ แหย่ของ และขว้างปาสิ่งของ พฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาได้แก่
 คำ และพูดหัวเราะเยาะเย้ย จากพฤติกรรมดังกล่าวทั้งหมดพบว่า พฤติกรรมที่มีค่า
 ความถี่และร้อยละสูงสุดจนถึงต่ำสุด ตามลำดับดังนี้ ที่ สะกิดให้รำคาญ แหย่ของ คำ
 ขว้างปาสิ่งของและพูดหรือหัวเราะเยาะเย้ย โดยมีค่าความถี่และร้อยละของพฤติกรรม
 ก้าวร้าวในระยะที่ 1 จำนวน 8 ครั้งดังนี้ ที่ มีความถี่ 8-10-12-15-13-6-15-
 11 รวม 90 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.68-0.85-1.02-1.28-1.11-0.51-1.28-
 0.94 รวมร้อยละ 7.68 สะกิดให้รำคาญ มีความถี่ 6-5-4-0-2-1-3-0 รวม
 21 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.51-0.43-0.34-0.00-0.17-0.09-0.26-0.00 รวม
 ร้อยละ 1.79 แหย่ของ มีความถี่ 2-3-2-4-5-2-0-0 รวม 18 ครั้ง
 คิดเป็นร้อยละ 0.17-0.26-0.17-0.34-0.43-0.17-0.00-0.00 รวมร้อยละ
 1.54 คำ มีความถี่ 4-0-3-0-0-0-4-0 รวม 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ
 0.34-0.00-0.26-0.00-0.00-0.00-0.34-0.00 รวมร้อยละ 0.94 ขว้างปา
 สิ่งของ มีความถี่ 2-3-0-0-3-0-1-0 รวม 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.17
 0.26-0.00-0.00-0.26-0.00-0.09-0.00 รวมร้อยละ 0.77 พูดหรือหัวเราะ
 เยาะเย้ย มีความถี่ 0-0-0-0-0-0-0-1 รวม 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ
 0.00-0.00-0.00-0.00-0.00-0.00-0.00-0.09 รวมร้อยละ 0.09 นอกจากนี้
 ยังพบว่าพฤติกรรมที่เหมาะสมทางกาย ได้แก่ มองครูหรือมองกระดานดำ ทำงานที่ได้
 รับมอบหมาย และพฤติกรรมที่เหมาะสมทางวาจาได้แก่ เสนอความคิดเห็นหรือตอบ

คำถามครูโดยมีค่าเฉลี่ยและร้อยละสูงสุดจนถึงต่ำสุดดังนี้ มองครูหรือมองกระดานค่า
 มีความถี่ 9-0-3-8-2-0-3-4 รวม 29 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.77-0.00
 -0.26-0.68-0.17-0.00-0.26-0.34 รวมร้อยละ 2.47 ทำงานตามที่ได้รับมอบ
 หมาย มีความถี่ 4-7-0-4-0-0-6-4 รวม 25 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.34-
 0.59-0.00-0.34-0.00-0.00-0.01-0.04 รวมร้อยละ 2.13 เสนอความคิดเห็น
 หรือตอบคำถามครู มีความถี่ 1-2-0-3-0-0-0-0 รวม 6 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ
 0.09-0.17-0.00-0.26-0.00-0.00-0.00-0.00 รวมร้อยละ 0.51

จากค่าความถี่และร้อยละพบว่า นักเรียนคนที่ 1 มีพฤติกรรมก้าวร้าวทางกาย
 ในขั้นรุนแรงที่สุดคือ ที่ ส่วนสะกิดให้รำคาญกับแย่งของอยู่ในชั้นปานกลาง ข้างขวา
 สิ่งของอยู่ในชั้นมีปัญหาลึกซึ้ง สำหรับพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา พบว่าอยู่ในชั้น
 ปานกลางคือ ไม่รุนแรงมากนัก นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนคนที่ 1 มีพฤติกรรม
 ที่เหมาะสมทางกาย มากกว่าวาจา ปรากฏในระบะนี้ด้วย

ระยะที่ 2 เมื่อใช้เทคนิคการเสริมแรงทางสังคมต่อพฤติกรรมที่เหมาะสมและ
 ให้การเพิกเฉยต่อพฤติกรรมก้าวร้าวพบว่านักเรียนคนที่ 1 มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไป
 กล่าวคือ พฤติกรรมก้าวร้าวทั้งทางกายและทางวาจาลดลงกว่าในระยะที่ 1 โดย
 เฉพาะพฤติกรรม แย่งของ ข้างขวาสิ่งของกับพูดหรือหัวเราะเยาะเย้ยไม่ปรากฏใน
 ระยะนี้ ส่วนพฤติกรรมสะกิดให้รำคาญ กับค่าปรากฏในช่วงแรกเท่านั้นพอช่วงหลังไม่
 ปรากฏอีก สำหรับพฤติกรรมนอกนั้นลดลง ทั้งความถี่และร้อยละของพฤติกรรมก้าวร้าว
 จำนวน 8 ครั้ง ดังนี้ มีความถี่ 11-8-7-5-4-3-4-4 รวม 46 ครั้ง
 มีค่าร้อยละ 0.94-0.68-0.60-0.43-0.34-0.26-0.34-0.34 รวมร้อยละ
 3.92 สะกิดให้รำคาญ มีความถี่ 0-2-0-0-1-0-0-0 รวม 3 ครั้ง คิดเป็น
 ค่าร้อยละ 0.00-0.17-0.00-0.00-0.09-0.00-0.00-0.00 รวมร้อยละ 0.26

ค่า มีความถี่ 2-1-0-0-0-0-0-0 รวม 3 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.17-0.09-0.00-0.00-0.00-0.00-0.00-0.00 รวมร้อยละ 0.26 ในด้านพฤติกรรมที่เหมาะสมทั้งทางกายและวาจา ยังคงปรากฏอยู่ และมีค่าความถี่และร้อยละสูงขึ้นกว่าในระยะที่ 1 ถึงค่าความถี่ของพฤติกรรมที่เหมาะสม จำนวน 8 ครั้ง ในระยะนี้ตามลำดับดังนี้ มองครูหรือกระดานดำ มีความถี่ 7-5-9-11-15-15-13-14 รวม 89 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.60-0.43-0.77-0.94-1.28-1.28-1.11-1.19 รวมร้อยละ 7.59 ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย มีความถี่ 5-7-7-11-12-15-14-12 รวม 83 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.43-0.60-0.60-0.94-1.02-1.28-1.19-1.02 รวมร้อยละ 7.08 เสนอความคิดเห็นหรือตอบคำถามครู มีความถี่ 4-3-2-6-8-7-10-8 รวม 48 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.34-0.26-0.17-0.51-0.68-0.06-0.85-0.68 รวมร้อยละ 4.10

ระยะที่ 3 เมื่อหยุดให้เทคนิคการเสริมแรงทางสังคม โดยให้การเปิดเผยต่อพฤติกรรมทั้งเหมาะสมและก้าวร้าว ของนักเรียนคนที่ 1 พบว่า พฤติกรรมก้าวร้าวทางกายและวาจาจากเดิมมีค่าความถี่และร้อยละเพิ่มมากขึ้นกว่าในระยะที่ 2 พฤติกรรมที่ปรากฏเด่นชัดมากที่สุดคือ ที่ รองลงมาได้แก่สะกิดให้รำคาญ แหย่ของค่า ขว้างปาสิ่งของ และพูดหรือหัวเราะเยาะเย้ย ตามลำดับ จำนวน 8 ครั้ง ดังนี้ ที่ มีความถี่ 3-4-5-9-12-10-17-16 รวม 76 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.26-0.34-0.43-0.77-1.02-0.85-1.45-1.37 รวมร้อยละ 6.49 สะกิดให้รำคาญ มีความถี่ 0-0-1-0-2-4-7-5 รวม 19 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.00-0.00-0.09-0.00-0.17-0.34-0.60-0.43 รวมร้อยละ 1.62 ค่า มีความถี่ 0-0-0-0-2-4-3-2 รวม 11 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.00-0.00-0.00-0.00-0.17-0.34-0.26-0.17 รวมร้อยละ 0.94 ขว้างปาสิ่งของ มีความถี่ 0-0-0-1-0-2-3-2 รวม 8 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.00-0.00-0.00-0.09-0.00-0.17-0.26-0.17 รวมร้อยละ 0.68 พูดหรือหัวเราะเยาะเย้ย

มีความถี่ 0-0-0-2-0-0-0-0 รวม 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.00-0.00-0.00-0.17-0.00-0.00-0.00-0.00 รวมร้อยละ 0.17 จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมสะกิดให้รำคาญ แหย่ของ ขว้างปาสิ่งของ และคำ ในช่วงแรกไม่ปรากฏแต่ค่อย ๆ ปรากฏในช่วงหลัง ส่วนพฤติกรรมชุกหรือหัวเราะเยาะเย้ย ในช่วงแรกและช่วงหลังไม่ปรากฏแต่ปรากฏเล็กน้อยในช่วงกลาง เมื่อพิจารณาค่าความถี่และร้อยละของพฤติกรรมที่เหมาะสมทั้งทางกายและทางวาจา ปรากฏดังนี้ มองครูหรือกระดานดำ มีความถี่ 13-14-12-7-7-6-5-6 รวม 70 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.11-1.19-1.02-0.06-0.06-0.51-0.43-0.51 รวมร้อยละ 5.97 ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย มีความถี่ 14-15-10-6-5-4-7-5 รวม 66 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.19-1.28-0.85-0.51-0.43-0.34-0.60-0.43 รวมร้อยละ 5.63 เสนอความคิดเห็นหรือตอบคำถามครู มีความถี่ 9-7-9-6-3-4-3-2 รวม 43 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.77-0.60-0.77-0.51-0.26-0.34-0.26-0.17 รวมร้อยละ 3.67 จากค่าความถี่และร้อยละของพฤติกรรม พบว่า พฤติกรรมที่เหมาะสมมีค่ามากในช่วงแรกและลดลงอย่างเห็นได้ชัดในช่วงหลัง

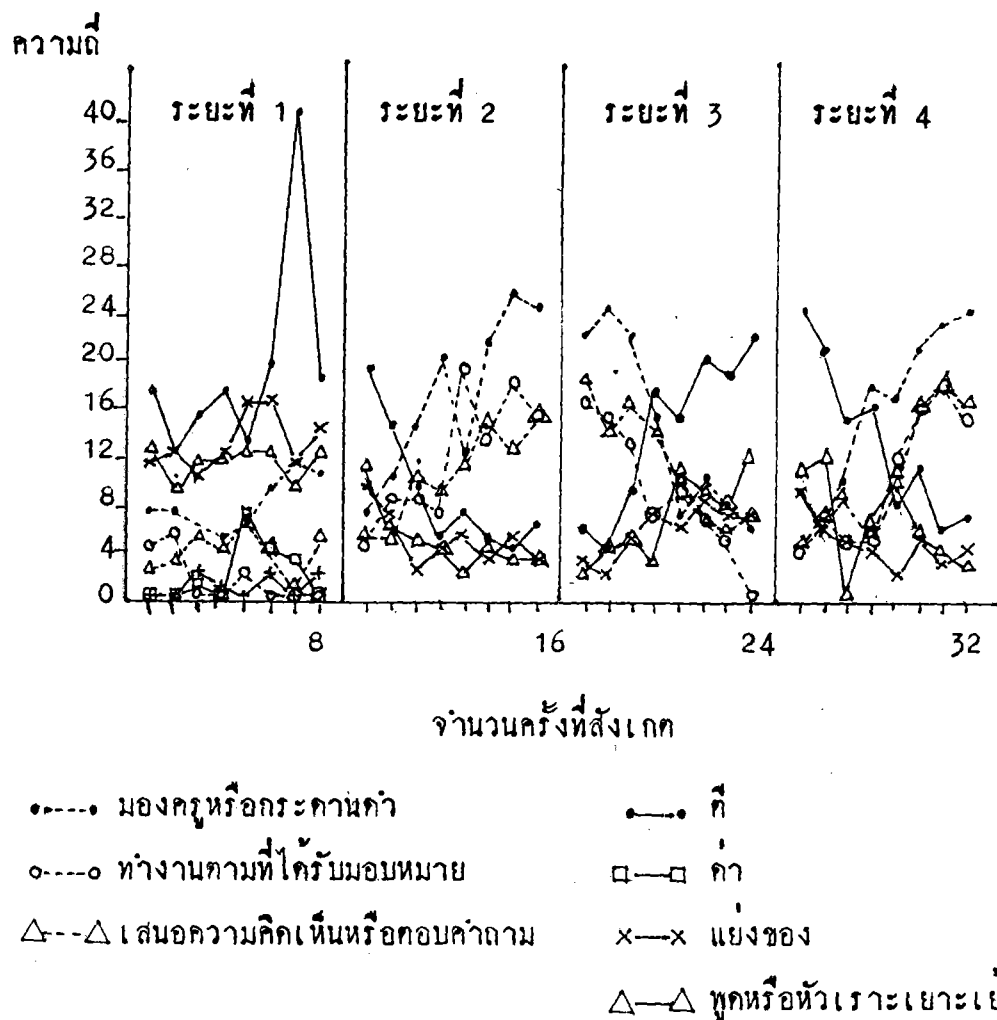
ระยะที่ 4 เมื่อนำเทคนิคการให้การเสริมแรงกลับมาใช้ พบว่า พฤติกรรมก้าวร้าวทั้งทางกายและทางวาจาลดลง ทั้งค่าความถี่และร้อยละ จำนวน 8 ครั้ง ความถี่มากที่สุดไปหาค่าน้อยที่สุดดังนี้ คือ มีความถี่ 15-14-16-11-7-5-4-4 รวม 76 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.28-1.19-1.37-0.94-0.60-0.43-0.34-0.34 รวมร้อยละ 6.49 สะกิดให้รำคาญ มีความถี่ 6-5-2-0-0-0-1-0 รวม 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.51-0.43-0.17-0.00-0.00-0.00-0.19-0.00 รวมร้อยละ 1.19 แหย่ของ มีความถี่ 4-2-0-3-0-2-0-0 รวม 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.34-0.17-0.00-0.26-0.00-0.17-0.00-0.00 รวมร้อยละ 0.94 คำ มีความถี่ 2-0-3-0-0-0-0-0 รวม 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.17-0.00-0.26-0.00-0.00-0.00-0.00-0.00 รวมร้อยละ 0.43 ขว้างปาสิ่งของ มีความถี่ 2-0-2-0-0-0-0-0 รวม 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ

0.17-0.00-0.17-0.00-0.00-0.00-0.00-0.00 รวมร้อยละ 0.34 ส่วน
 พฤติกรรมซุกหรือหัวเราะเยาะเย้ย ไม่ปรากฏในระบะนี้ สำหรับพฤติกรรมที่เหมาะสม
 ทางกายและวาจา พบว่า มีค่าความถี่และร้อยละสูงขึ้นกว่าระบะที่ 3 อย่างเห็นได้
 ชัด ทั้งค่าความถี่และร้อยละของพฤติกรรมที่เหมาะสม จำนวน 8 ครั้ง ในระบะนี้
 ตามลำดับดังนี้ ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย มีความถี่ 7-4-16-12-15-18-17-18
 รวม 107 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.60-0.34-1.34-1.37-1.02-1.28-
 รวมร้อยละ 9.13 มองครูหรือมองกระดานดำ มีความถี่ 5-7-5-12-16-14-17-
 15 รวม 91 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.43-0.60-0.43-0.02-1.37-1.19-
 1.45-1.28 รวมร้อยละ 7.76 เสนอความคิดเห็นหรือตอบคำถาม มีความถี่
 4-3-6-11-8-13-13-14 รวม 72 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.34-0.26-0.51-
 0.94-0.68-1.11-1.11-1.12 รวมร้อยละ 6.14 จากค่าความถี่และร้อยละพบว่า
 พฤติกรรมทำงานตามที่ได้รับมอบหมายมีค่าสูงขึ้นมากที่สุด รองลงมาคือ มองครูหรือ
 กระดานดำ และเสนอความคิดเห็นหรือตอบคำถามครู ตามลำดับ

นักเรียนคนที่ 2

นักเรียนคนที่ 2 มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่เด่นชัดมากที่สุดตามลำดับคือ ซุก
 หรือหัวเราะเยาะเย้ย แย่งของ คำ และขว้างปาสิ่งของ ส่วนพฤติกรรมที่
 เหมาะสมที่เด่นชัดที่สุดตามลำดับคือ มองครูหรือกระดานดำ เสนอความคิดเห็นหรือ
 ตอบคำถามครู และทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย ตามตาราง 2 ดังนี้

จากตาราง 2 ปรากฏว่า พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 2 มีค่าความถี่และร้อยละลดลง และพฤติกรรมที่เหมาะสมมีค่าความถี่และร้อยละเพิ่มขึ้น ในระยะที่ 2 และระยะที่ 4 คือระยะให้การเสริมแรงทางสังคมต่อพฤติกรรมที่เหมาะสม และให้การเพิกเฉยต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และจากพฤติกรรมตามตาราง 2 นำเสนอค่าความถี่ของพฤติกรรมด้วยกราฟ ค้างภาพประกอบ 5 ดังนี้

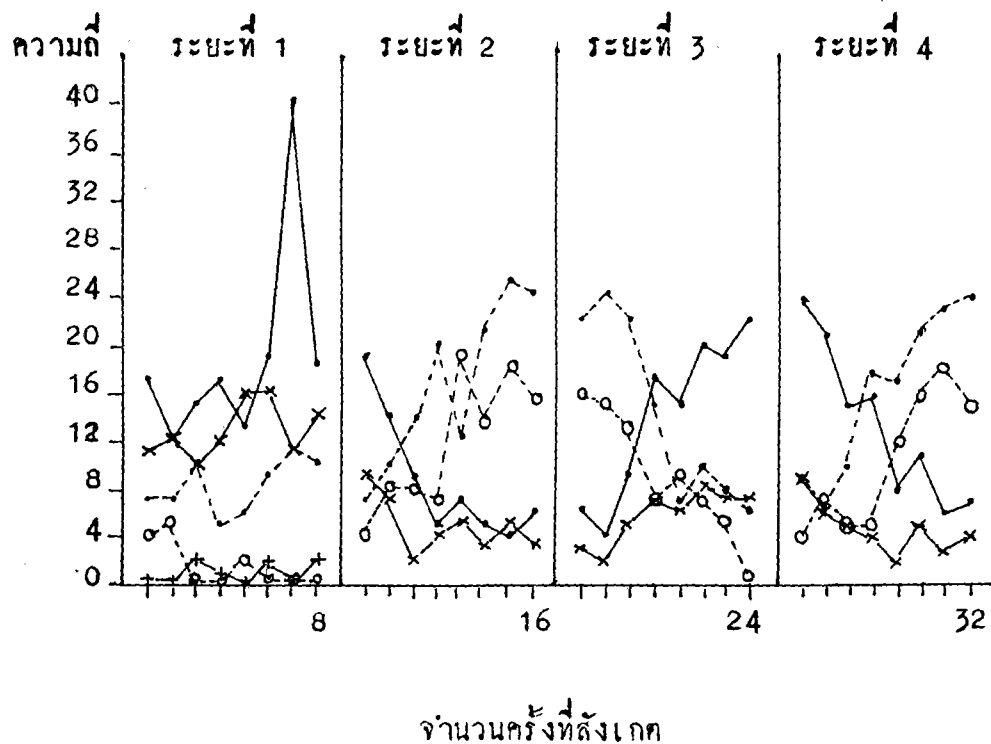

ภาพประกอบ 5 แสดงค่าความดีพฤติกรรมทั้งหมด ของนักเรียนคนที่ 2

ตลอดการทดลอง 4 ระยะ

จากภาพประกอบ 5 ปรากฏว่า พฤติกรรมที่เหมาะสมของนักเรียนคนที่ 2 มีค่าความดีเพิ่มขึ้น และพฤติกรรมก้าวร้าวลดลง ในระยะที่ 2 และระยะที่ 4 คือ ระยะให้การเสริมแรงทางสังคมคือพฤติกรรมที่เหมาะสม และให้การเพิกเฉยต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

จากพฤติกรรมในภาพประกอบ 5 นำมาแยกเป็นพฤติกรรมทางกายและ
วาจาได้ดังนี้

●-----● มงครุหรือกระดานคำ

—●—● คือ

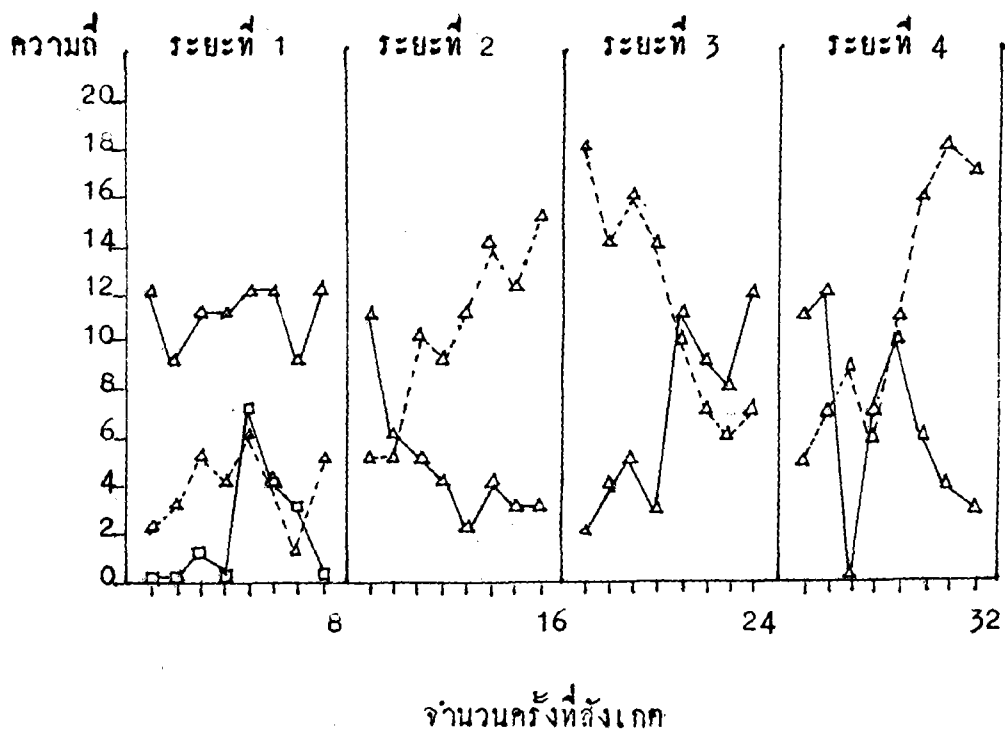
○-----○ ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย

×-----× แย่งของ

+-----+ ขว้างปาสิ่งของ

ภาพประกอบ 6 แสดงค่าความถี่พฤติกรรมทางกาย ของนักเรียนคนที่ 2
ตลอดการทดลอง 4 ระยะ

จากภาพประกอบ 6 ปรากฏว่า นักเรียนคนที่ 2 มีพฤติกรรมที่
เหมาะสมทางกายเพิ่มขึ้นและพฤติกรรมก้าวร้าวทางกายลดลง ในระยะที่ 2 และ
ในระยะที่ 4 คือระยะให้การเสริมแรงทางสังคมต่อพฤติกรรมที่เหมาะสม และให้
การเพิกเฉยต่อพฤติกรรมก้าวร้าว ส่วนพฤติกรรมทางวาจา แสดงในภาพประกอบ 7
ดังนี้

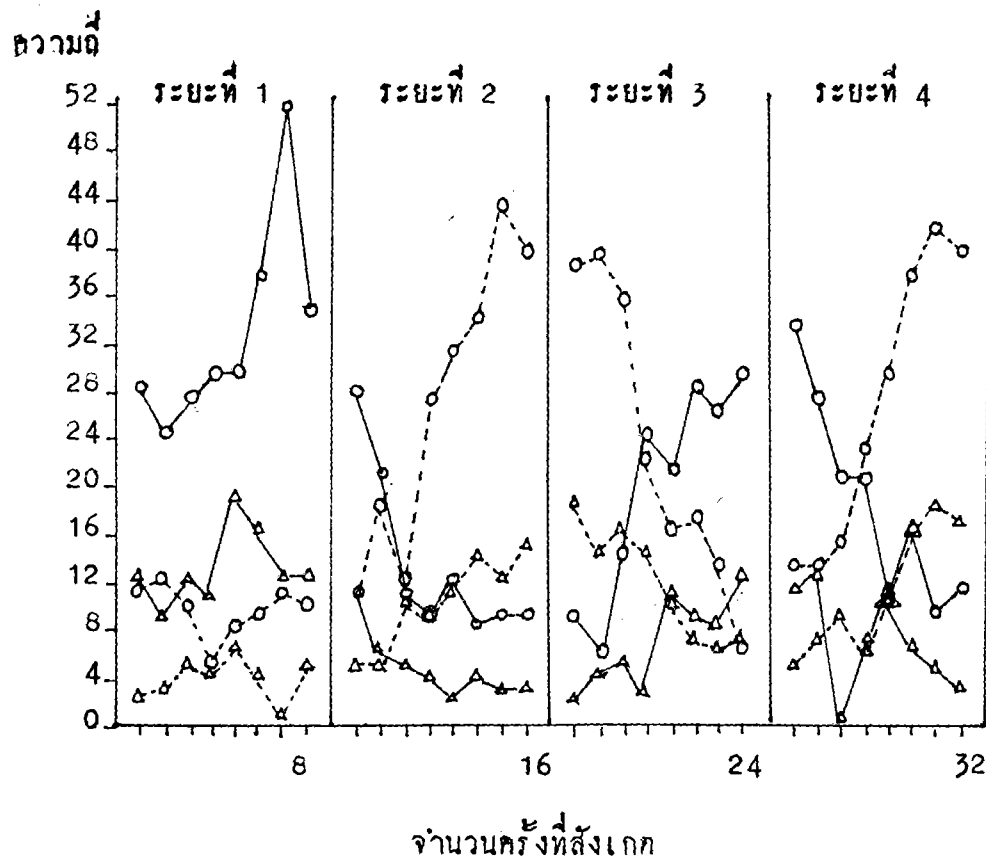

△---△ เสนอความคิดเห็นหรือคอมเมนต์ตามครู △—△ พูดหรือหัวเราะเยาะเย้ย
□—□ คำ

ภาพประกอบ 7 แสดงความถี่พฤติกรรมทางวาจา ของนักเรียนคนที่ 2
ตลอดการทดลอง 4 ระยะ

จากภาพประกอบ 7 ปรากฏว่า นักเรียนคนที่ 2 มีพฤติกรรมที่เหมาะสมทางวาจาเพิ่มขึ้น และพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาลดลง ในระยะที่ 2 และระยะที่ 4 คือ ระยะให้การเสริมแรงทางสังคมต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และให้การเพิกเฉยต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

จากพฤติกรรมของนักเรียนคนที่ 2 นำมาศึกษาความถี่รวมได้ดังนี้

○---○ พฤติกรรมเหมาะสมทางกาย ○—○ พฤติกรรมก้าวร้าวทางกาย
 △---△ พฤติกรรมเหมาะสมทางวาจา △—△ พฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา

ภาพประกอบ 8 แสดงค่าความถี่รวมของพฤติกรรมก้าวร้าวและพฤติกรรมเหมาะสมทางกายและวาจา ของนักเรียนคนที่ 2 ตลอดการทดลอง 4 ระยะ

จากภาพประกอบ 8 ปรากฏว่า นักเรียนคนที่ 2 มีพฤติกรรมที่เหมาะสมเพิ่มขึ้น และพฤติกรรมก้าวร้าวลดลง ในระยะที่ 2 และระยะที่ 4 คือระยะที่ให้การเสริมแรงทางสังคมคือพฤติกรรมที่เหมาะสม และการเพิกเฉยคือพฤติกรรมก้าวร้าว

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ของนักเรียนคนที่ 2 ค่าความถี่และร้อยละของ พฤติกรรมของนักเรียนคนที่ 2 มีการเปลี่ยนแปลงหลังจากได้รับเงื่อนไขการเสริมแรง ทางสังคมต่อพฤติกรรมที่เหมาะสมและได้รับการฝึกฝนต่อพฤติกรรมก้าวร้าวดังนี้

ระยะที่ 1 นักเรียนคนที่ 2 มีพฤติกรรมก้าวร้าวทางกายได้แก่ ที่ แยกของ และขว้างปาสิ่งของ พฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา ได้แก่ พูกรู้หรือหัวเราะ เยาะเย้ย และคำ จากพฤติกรรมดังกล่าวทั้งหมด พบว่า พฤติกรรมที่มีค่าความถี่ และร้อยละจากสูงสุดจนถึงต่ำสุดตามลำดับดังนี้ ที่ แยกของ พูกรู้หรือหัวเราะเยาะเย้ย คำ และขว้างปาสิ่งของโดยมีความความถี่และร้อยละของพฤติกรรมก้าวร้าว ในระยะนี้ ดังนี้ ที่ มีความถี่ 17-12-15-17-13-19-40-18- รวม 151 ครั้ง คิดเป็น ค่าร้อยละ 0.89-0.63-0.79-0.89-0.68-1.00-2.10-0.94 รวมร้อยละ 7.92 แยกของ มีความถี่ 11-12-10-12-16-16-11-14 รวม 102 ครั้ง คิดเป็นค่า ร้อยละ 0.58-0.63-0.52-0.63-0.84-0.84-0.58-0.73 รวมร้อยละ 5.35 พูกรู้หรือหัวเราะเยาะเย้ย มีความถี่ 12-9-11-11-12-12-9-12 รวม 88 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.63-0.47-0.58-0.58-0.63-0.63-0.47-0.63 รวมร้อยละ 4.62 คำ มีความถี่ 0-0-1-0-7-4-3-0 รวม 15 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.00-0.00-0.05-0.00-0.37-0.21-0.16-0.00 รวมร้อยละ 0.79 ขว้างปา สิ่งของ มีความถี่ 0-0-2-1-0-2-0-2 รวม 7 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.00-0.00-0.10-0.05-0.00-0.10-0.00-0.10 รวมร้อยละ 0.34 นอกจากนี้ยังพบว่า มีพฤติกรรมที่เหมาะสมทั้งทางกายและวาจาปรากฏในระยะนี้ด้วย โดยมีค่าความถี่และ ร้อยละของพฤติกรรมเหมาะสม ดังนี้ มองครูหรือมองกระดานดำ มีความถี่ 7-7-10-5-6-9-11-10 รวม 65 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.37-0.37-0.52-0.26-0.31-0.47-0.58-0.52 รวมร้อยละ 3.41 เสนอความคิดเห็นหรือตอบคำถาม มีความถี่ 2-3-5-4-6-4-1-5 รวม 30 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.10-0.16-0.26-0.21-0.31-0.21-0.05-0.26 รวมร้อยละ 1.57 ทำงานตามที่ได้รับ มอบหมาย มีความถี่ 4-5-0-0-2-0-0-0 รวม 11 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ

0.21-0.26-0.00-0.00-0.10-0.00-0.00-0.00 รวมร้อยละ 0.58

จากค่าความถี่และร้อยละของพฤติกรรม พบว่า นักเรียนคนที่ 2 มีพฤติกรรมก้าวร้าวทางกายในขั้นรุนแรงที่สุด คือ ที่ และแย่งของ ส่วนข้างปาสิ่งของ ปราบกฏเล็กน้อย สำหรับพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาอยู่ในขั้นปานกลาง นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนคนที่ 2 มีพฤติกรรมที่เหมาะสมทั้งทางกายและวาจาปรากฏในระบะนี้ในระคับเล็กน้อยถึงปานกลาง

ระบะที่ 2 เมื่อนำเทคนิคการให้การเสริมแรงทางสังคมต่อพฤติกรรมที่เหมาะสม และให้เทคนิคการเพิกเฉยต่อพฤติกรรมก้าวร้าว พบว่า นักเรียนคนที่ 2 มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือพฤติกรรมก้าวร้าวทั้งทางกายและวาจาลดลงกว่าในระบะที่ 1 ทั้งค่าความถี่และร้อยละของพฤติกรรมก้าวร้าว จำนวน 8 ครั้ง ในระบะนี้ ตามลำดับดังนี้ ที่ มีความถี่ 19-14-9-5-7-5-4-6 รวม 69 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 1.00-0.73-0.47-0.26-0.37-0.26-0.21-0.31 รวมร้อยละ 3.62 แย่งของ มีความถี่ 9-7-2-4-5-3-5-3 รวม 38 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.47-0.37-0.10-0.21-0.26-0.16-0.26-0.16 รวมร้อยละ 1.99 พุกหรือหัวเราะเยาะเย้ย มีความถี่ 11-6-5-4-2-4-3-3 รวม 38 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.58-0.31-0.26-0.21-0.10-0.21-0.16-0.16 รวมร้อยละ 1.99 สำหรับพฤติกรรมช่วงปาสิ่งของและค่า ไม่ปรากฏในระบะนี้ ในค่านพฤติกรรมที่เหมาะสมทั้งทางกายและวาจา พบว่า ยังปรากฏอยู่ และมีค่าความถี่และร้อยละสูงขึ้นกว่าในระบะที่ 1 ทั้งค่าความถี่และร้อยละของพฤติกรรมเหมาะสม จำนวน 8 ครั้ง ในระบะนี้ ตามลำดับดังนี้ มอ้งครหรือกระคานค่า มีความถี่ 7-10-14-20-12-21-25-24 รวม 133 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.37-0.52-0.73-1.05-0.63-1.10-1.31-1.26 รวมร้อยละ 6.97 ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย มีความถี่ 4-8-8-7-19-13-18-15 รวม 92 ครั้งคิดเป็นค่าร้อยละ 0.21-0.42

0.42-0.37-0.90-0.68-0.94-0.79 รวมร้อยละ 4.82 เสนอความคิดเห็น
หรือตอบคำถามครู มีความถี่ 5-5-10-9-11-14-12-15 รวม 81 ครั้ง
คิดเป็นค่าร้อยละ 0.26-0.26-0.52-0.47-0.58-0.73-0.63-0.79 รวมร้อยละ
4.25

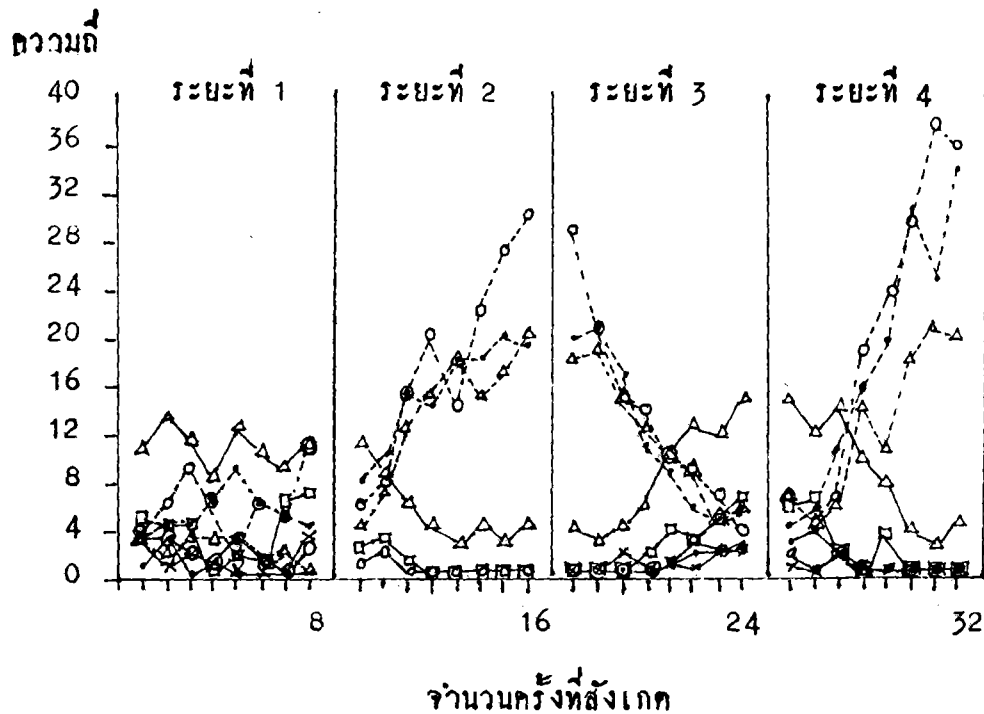
ระยะที่ 3 เมื่อหยุดให้เทคนิคการให้การเสริมแรงทางสังคม โดยให้
การเปิดเผยต่อพฤติกรรมทั้งเหมาะสมและก้าวร้าว ของนักเรียนคนที่ 2 พบว่า
พฤติกรรมก้าวร้าวทางกายแล่อจากเดิมมีความถี่และร้อยละเปลี่ยนแปลงไปจากระยะที่
2 พฤติกรรมที่ปรากฏเด่นชัดมากที่สุด คือ ที่ ทั้งค่าความถี่และร้อยละของพฤติกรรม
ก้าวร้าว จำนวน 8 ครั้ง ความถี่กับครั้งนี้ คือ มีความถี่ 6-4-9-17-15-20-19-
22 รวม 112 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.31-0.21-0.47-0.89-0.79-1.05-
1.00-1.15 รวมร้อยละ 5.87 พุกหรือหัวเราะเยาะเย้ย มีความถี่ 2-4-5-3-
11-9-8-12 รวม 54 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.10-0.21-0.26-0.16-0.58-
0.47-0.42-0.63 รวมร้อยละ 2.83 แย้งของ ความถี่ 5-2-5-7-6-8-7-7
รวม 45 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.16-0.10-0.26-0.37-0.31-0.42-0.37-
0.37 รวมร้อยละ 2.36 สำหรับพฤติกรรมขว้างปาสิ่งของ และคำ ไม่ปรากฏใน
ระยะนี้ เมื่อพิจารณาความถี่และร้อยละของพฤติกรรมที่เหมาะสมทั้งทางกายและวาจา
ปรากฏดังนี้ มองครูหรือกระดานดำ มีความถี่ 22-24-22-15-7-10-8-6 รวม
114 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 1.15-1.26-1.15-0.79-0.37-0.52-0.42-0.31
รวมร้อยละ 5.98 เสนอความคิดเห็นหรือตอบคำถาม มีความถี่ 18-14-16-14-10-
7-6-7 รวม 92 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.82 ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย
มีความถี่ 16-15-13-7-9-7-5-0 รวม 72 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.84-
0.79-0.68-0.37-0.47-0.37-0.26-0.00 รวมร้อยละ 3.78 จากค่าความถี่
และร้อยละ พบว่า พฤติกรรมเหมาะสมมีค่ามากในช่วงแรกและลดลงอย่างเห็นได้ชัด
ในช่วงหลัง

ระยะที่ 4 เมื่อนำเทคนิคการให้การเสริมแรงทางสังคมกลับมาใช้อีกครั้งหนึ่ง พบว่า พฤติกรรมก้าวร้าวทางกายและวาจาลดลง ทั้งค่าความถี่และร้อยละของพฤติกรรมก้าวร้าว จำนวน 8 ครั้ง ตามลำดับจากค่ามากที่สุดไปหาค่าน้อยที่สุดดังนี้ คือ มีความถี่ 24-21-15-16-8-11-6-7 รวม 108 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 1.26-1.10-0.79-0.84-0.42-0.58-0.31-0.37 รวมร้อยละ 5.66 พูกหรือหัวเราะเยาะเย้ย มีความถี่ 11-12-0-7-10-6-4-3 รวม 53 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.58-0.63-0.00-0.37-0.52-0.31-0.21-0.16 รวมร้อยละ 2.78 แย้งของ มีความถี่ 9-6-5-4-2-5-3-4 รวม 38 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.47-0.31-0.26-0.21-0.10-0.26-0.16-0.21 รวมร้อยละ 1.99 ส่วนพฤติกรรมขว้างปาสิ่งของ และคำ ไม่ปรากฏในระยะนี้ สำหรับพฤติกรรมที่เหมาะสมทั้งทางกายและวาจา พบว่า มีความถี่และร้อยละสูงขึ้นกว่าในระยะที่ 3 อย่างเห็นได้ชัด ทั้งค่าความถี่และร้อยละของพฤติกรรมที่เหมาะสม จำนวน 8 ครั้ง ในระยะนี้ตามลำดับดังนี้ มองครูหรือกระดานดำ มีความถี่ 9-6-10-18-17-21-23-24 รวม 128 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.47-0.31-0.52-0.94-0.89-1.10-1.21-1.26 รวมร้อยละ 6.71 เสนอความคิดเห็นหรือตอบคำถามครู มีความถี่ 5-7-9-6-11-16-18-17 รวม 89 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.26-0.37-0.47-0.31-0.58-0.84-0.94-0.89 รวมร้อยละ 4.67 ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย มีความถี่ 4-7-5-5-12-16-18-15 รวม 82 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.21-0.37-0.26-0.26-0.63-0.84-0.94-0.79 รวมร้อยละ 4.30 จากค่าความถี่และร้อยละของพฤติกรรมเหมาะสม พบว่า พฤติกรรมเสนอความคิดเห็นหรือตอบคำถามครู กับทำงานที่ได้รับมอบหมาย น้อยกว่า พฤติกรรมมองครูหรือกระดานดำ

นักเรียนคนที่ 3

นักเรียนคนที่ 3 มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่เด่นชัดที่สุดตามลำดับ คือ พูกหรือหัวเราะเยาะเย้ย คำ สะกิดให้รำคาญ ที่ และแย่งของ ส่วนพฤติกรรมที่เหมาะสมที่เด่นชัดที่สุดตามลำดับดังนี้ คือ ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย มองครู หรือกระดานดำ และเสนอความคิดเห็นหรือตอบคำถามครู ตามตาราง 3 ดังนี้

จากตาราง 3 ปรากฏว่า พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 3 มีค่าความถี่และร้อยละลดลง และพฤติกรรมเหมาะสมมีค่าความถี่และร้อยละเพิ่มขึ้น ในระยะที่ 2 และระยะที่ 4 คือ ระยะให้การเสริมแรงทางสังคมต่อพฤติกรรมที่เหมาะสม และให้การเพิกเฉยต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และจากพฤติกรรมของนักเรียนคนที่ 3 ตามตาราง 2 นำเสนอค่าความถี่ของพฤติกรรมด้วยกราฟ ดังภาพประกอบ 9 ดังนี้

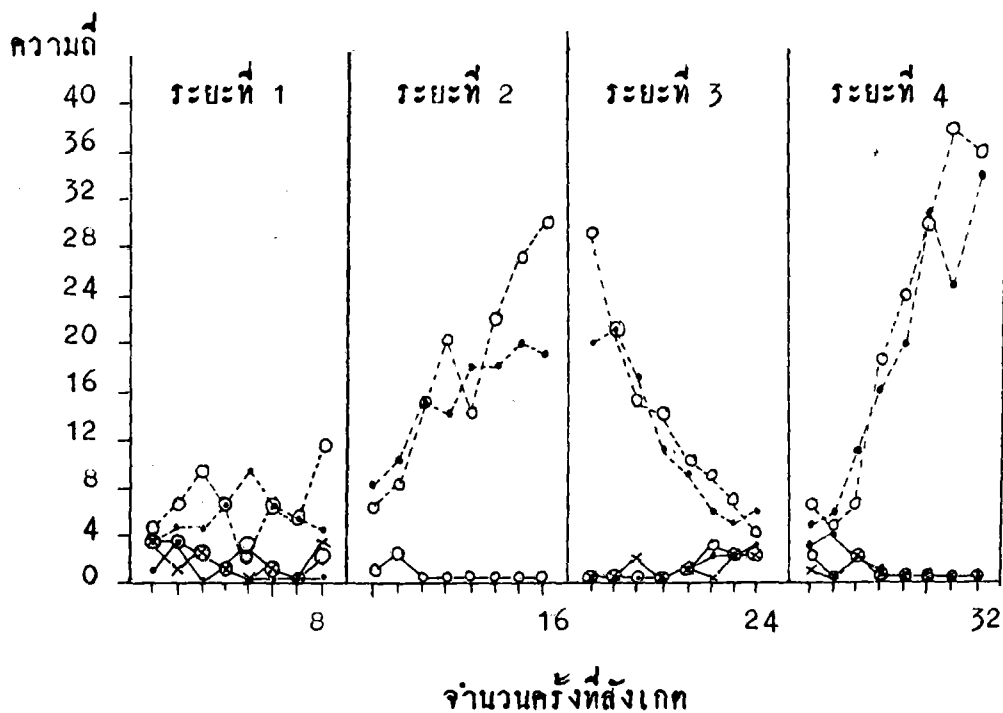
มองครูหรือมองกระดานดำ	●—● คี
○—○ ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	□—□ ค่ำ
Δ—Δ เสนอความคิดเห็นหรือตอบคำถามครู	×—× แย่งของ
○—○ สะกิดให้รำคาญ	Δ—Δ พูดหรือหัวเราะเยาะเย้ย

ภาพประกอบ 9 แสดงค่าความถี่พฤติกรรมทั้งหมด ของนักเรียนคนที่ 3

ตลอดการทดลอง 4 ระยะ

จากภาพประกอบ 9 ปรากฏว่า พฤติกรรมที่เหมาะสมของนักเรียนคนที่ 3 มีความถี่เพิ่มขึ้น และพฤติกรรมก้าวร้าวลดลง ในระยะที่ 2 และระยะที่ 4 คือ ระยะให้การเสริมแรงทางสังคมต่อพฤติกรรมที่เหมาะสม และให้การเพิกเฉยต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

จากภาพประกอบ 9 นำพฤติกรรมในภาพมาแยกเป็นพฤติกรรมทางกาย
และวาจาได้ดังนี้

..... มองครูหรือกระดานดำ

..... ที่

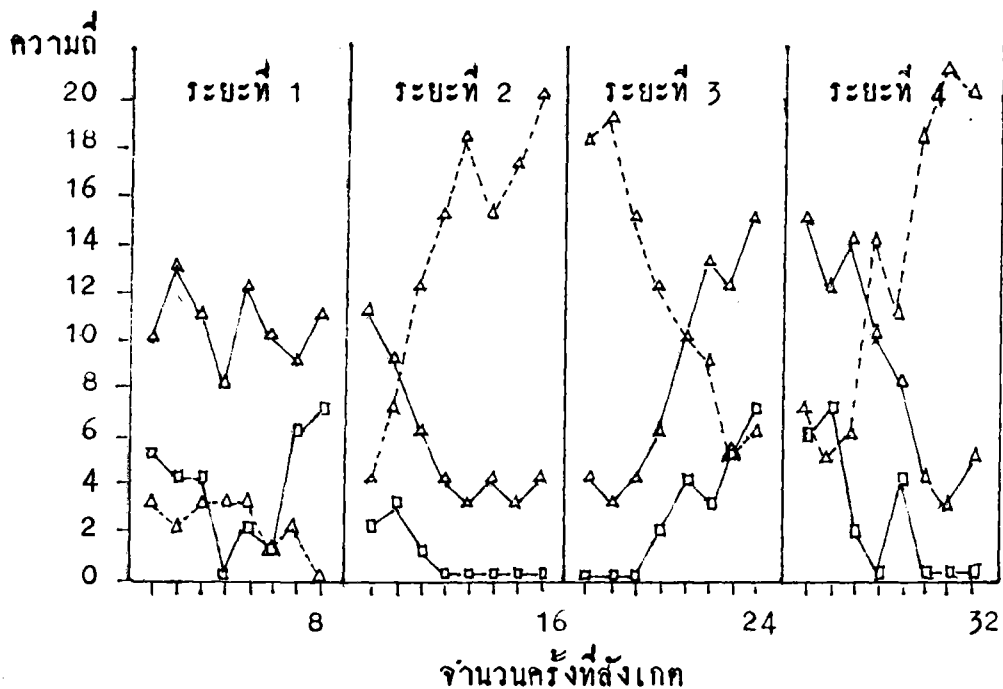
o-----o ทำงานที่ได้รับมอบหมาย

x—x ยุ่งของ

o—o สะกิดให้รำคาญ

ภาพประกอบ 10 แสดงความถี่พฤติกรรมทางกาย ของนักเรียนคนที่ 3
ตลอดการทดลอง 4 ระยะ

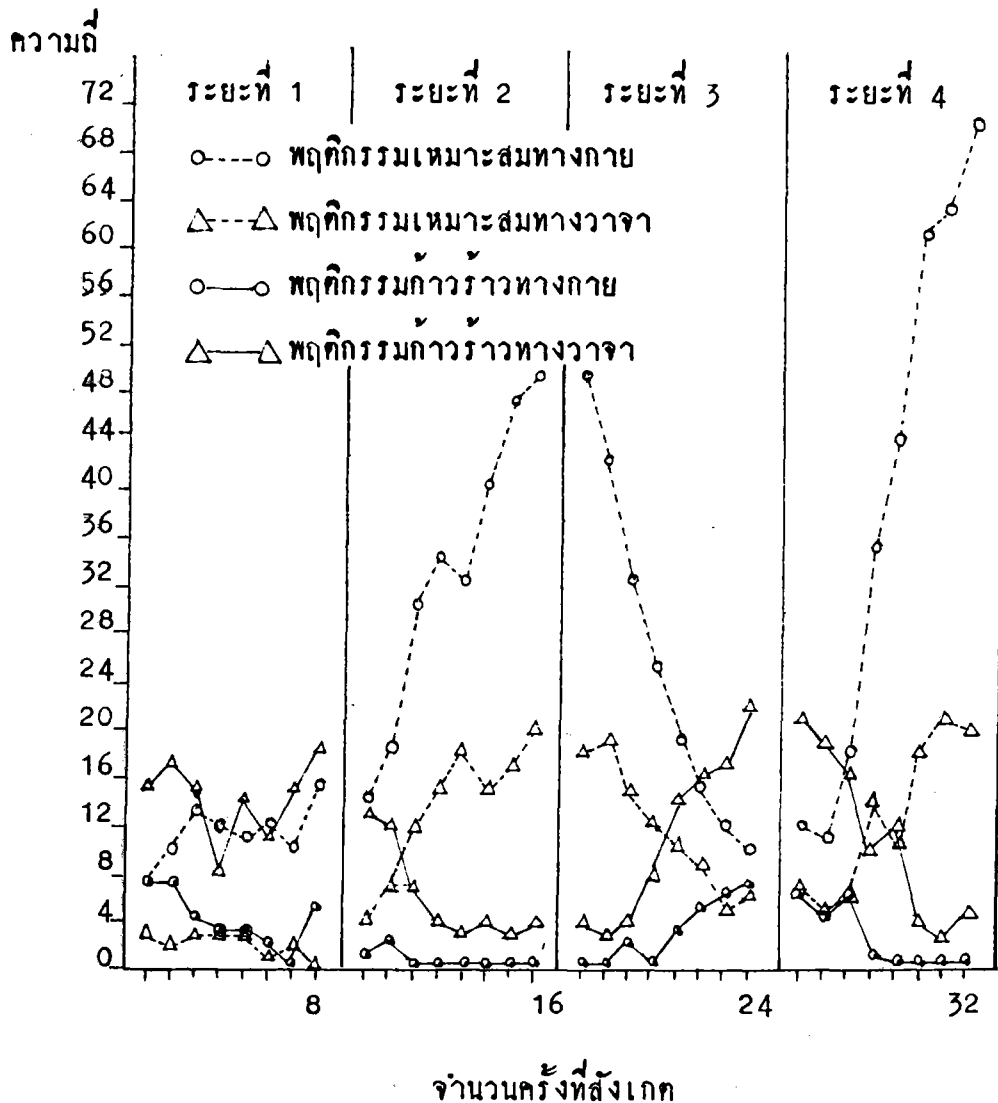
จากภาพประกอบ 10 ปรากฏว่า นักเรียนคนที่ 3 มีพฤติกรรม
ที่เหมาะสมทางกายเพิ่มขึ้น และพฤติกรรมก้าวร้าวทางกายลดลง ในระยะที่ 2
และในระยะที่ 4 คือระยะให้การเสริมแรงทางสังคมต่อพฤติกรรมที่เหมาะสม และให้
การเพิกเฉยต่อพฤติกรรมก้าวร้าว ส่วนพฤติกรรมทางวาจาแสดงทั้งภาพประกอบ 11 ดังนี้

Δ-----Δ เสนอความคิดเห็นหรือตอบคำถามครู Δ—Δ พูดหรือหัวเราะเยาะเย้ย
 □—□ คำ

ภาพประกอบ 11 แสดงค่าความถี่ของพฤติกรรมทางวาจา ของนักเรียนคนที่ 3
 ตลอดการทดลอง 4 ระยะ

จากภาพประกอบ 11 ปรากฏว่า นักเรียนคนที่ 3 มีพฤติกรรมที่เหมาะสมทางวาจาเพิ่มขึ้น และพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาลดลง ในระยะที่ 2 และระยะที่ 4 คือ ระยะให้การเสริมแรงทางสังคมต่อพฤติกรรมที่เหมาะสม และให้การเพิกเฉยต่อพฤติกรรมก้าวร้าว จากพฤติกรรมของนักเรียนคนที่ 3 นำนามาคิดเป็นค่าความถี่รวมได้ดังนี้

ภาพประกอบ 12 แสดงค่าความดีรวมของพฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมที่เหมาะสม ทางกายและวาจา ของนักเรียนคนที่ 3
 คลอการทดลอง 4 ระยะ

จากภาพประกอบ 12 ปรากฏว่า นักเรียนคนที่ 3 มีค่าความดีของ พฤติกรรมที่เหมาะสมเพิ่มขึ้น และพฤติกรรมก้าวร้าวลดลง ในระยะที่ 2 และระยะที่ 4 คือระยะให้การเสริมแรงทางสังคมต่อพฤติกรรมที่เหมาะสม และให้การเพิกเฉยต่อ

พฤติกรรมก้าวร้าว

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนคนที่ 3 ค่าความถี่และร้อยละของ พฤติกรรมของนักเรียนคนที่ 3 มีการเปลี่ยนแปลงหลังจากได้รับเงื่อนไขการเสริมแรง ทางสังคมต่อพฤติกรรมที่เหมาะสม และได้รับการเพิกเฉยต่อพฤติกรรมก้าวร้าวดังนี้

ระยะที่ 1 นักเรียนคนที่ 3 มีพฤติกรรมก้าวร้าวทางกายได้แก่ สะกิดให้รำคาญ แหย่ของ และตี พฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา ได้แก่ พูดหรือ หัวเราะเยาะเย้ย และคำ จากพฤติกรรมดังกล่าวทั้งหมด พบว่า พฤติกรรมที่มี ค่าความถี่และร้อยละ จากสูงสุดจนถึงต่ำสุดตามลำดับดังนี้ พูดหรือหัวเราะเยาะเย้ย คำ สะกิดให้รำคาญ แหย่ของ และตี โดยมีค่าความถี่และร้อยละของพฤติกรรม ก้าวร้าว ในระยะที่ 1 จำนวน 8 ครั้ง ดังนี้ พูดหรือหัวเราะเยาะเย้ย มีความถี่ 10-13-11-8-12-10-9-11 รวม 84 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.62-0.81-0.68-0.50-0.75-0.62-0.56-0.68 รวมร้อยละ 5.22 คำ มีความถี่ 5-4-4-0-2-1-6-7 รวมร้อยละ 29 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.31-0.25-0.25-0.00-0.12-0.06-0.37-0.44 รวมร้อยละ 1.80 สะกิดให้รำคาญ มีความถี่ 3-3-2-1-3-1-0-2 รวม 15 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.19-0.19-0.12-0.06-0.19-0.06-0.00-0.12 รวมร้อยละ 0.93 แหย่ของ มีความถี่ 3-1-2-1-0-1-0-3 รวม 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.19-0.06-0.12-0.06-0.00-0.06-0.00-0.19 รวมร้อยละ 0.68 ตี มีความถี่ 1-3-0-1-0-0-0-0 รวม 5 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.06-0.19-0.00-0.06-0.00-0.00-0.00-0.00 รวมร้อยละ 0.31 นอกจากนี้ยังพบว่า มีพฤติกรรมทางกายและวาจา ปรากฏด้วย โดยมีค่าความถี่และร้อยละตามลำดับดังนี้ ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย

มีความถี่ 4-6-9-6-2-6-5-11 รวม 49 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.25-0.37-0.56-0.56-0.37-0.12-0.37-0.31-0.68 รวมร้อยละ 3.05 มองครูหรือกระดานดำ มีความถี่ 3-4-4-6-9-6-5-4 รวม 41 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.19-0.25-0.25-0.37-0.56-0.37-0.56-0.37-0.31-0.25 รวมร้อยละ 2.55 เสนอความคิดเห็นหรือตอบคำถาม มีความถี่ 3-2-3-3-3-1-2-0 รวม 17 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.19-0.12-0.19-0.19-0.19-0.06-0.12-0.00 รวมร้อยละ 1.06

จากค่าความถี่และร้อยละ พบว่า นักเรียนคนที่ 3 มีพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจารุนแรงที่สุด คือ ชุทหรือหัวเราะเยาะเย้ย รองลงมาคือ คำ สำหรับพฤติกรรมก้าวร้าวทางกาย ปรากฏเล็กน้อย นอกจากนี้ยังพบว่า พฤติกรรมที่เหมาะสมทางกายและวาจาปรากฏในระยะนี้ในปริมาณเล็กน้อยถึงปานกลาง

ระยะที่ 2 เมื่อใช้เทคนิคการให้การเสริมแรงทางสังคมต่อพฤติกรรมที่เหมาะสม และให้การเพิกเฉยต่อพฤติกรรมที่ก้าวร้าว พบว่า นักเรียนคนที่ 3 มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ พฤติกรรมก้าวร้าวทางกายและวาจาลดลงกว่าในระยะที่ 1 ทั้งค่าความถี่และร้อยละของพฤติกรรมก้าวร้าว จำนวน 8 ครั้ง ในระยะนี้ตามลำดับดังนี้ ชุทหรือหัวเราะเยาะเย้ย มีความถี่ 11-9-6-4-3-4-3-4 รวม 44 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.66-0.56-0.37-0.25-0.19-0.25-0.19-0.25 รวมร้อยละ 2.74 คำ มีความถี่ 2-3-1-0-0-0-0-0 รวม 6 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.12-0.19-0.06-0.00-0.00-0.00-0.00-0.00 รวมเป็นร้อยละ 0.37 สะกิดให้รำคาญ มีความถี่ 1-2-0-0-0-0-0-0 รวม 3 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.06-0.12-0.00-0.00-0.00-0.00-0.00-0.00 รวมร้อยละ 0.19 สำหรับพฤติกรรม ที่ กั้นแย่งของ ที่ปรากฏในระยะที่ 1 กลับไม่ปรากฏในระยะนี้ ส่วนพฤติกรรมสะกิดให้รำคาญกับคำ ปรากฏในช่วงแรก

และหมดไปในช่วงหลัง ในด้านพฤติกรรมที่เหมาะสมทั้งทางกายและวาจา พบว่า
ยังคงปรากฏในช่วงแรกเพียงเล็กน้อย และที่ค่าความถี่และร้อยละสูงขึ้นอย่างชัดเจน
ในช่วงหลัง ทั้งค่าความถี่และร้อยละของพฤติกรรมที่เหมาะสม จำนวน 8 ครั้ง
ตามลำดับดังนี้ ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย มีความถี่ 6-8-15-20-14-22-27-
30 รวม 142 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.37-0.50-0.93-0.24-0.87-0.37-
1.68-1.87 รวมร้อยละ 8.83 มองครู, กระดานดำ มีความถี่ 8-10-15-14-
18-18-20-19 รวม 122 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.50-0.62-0.93-0.87-
1.12-1.12-1.24-1.18 รวมร้อยละ 7.59 เสนอความคิดเห็นหรือตอบคำถามครู
มีความถี่ 4-7-12-15-18-15-17-20 รวม 108 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.25-
0.44-0.75-0.93-1.12-0.93-1.06-1.24 รวมร้อยละ 6.72

ระยะที่ 3 เมื่อหยุดให้เทคนิคการเสริมแรงทางสังคม โดยให้เทคนิค
การเพิกเฉยต่อพฤติกรรมทั้งเหมาะสมและก้าวร้าว ของนักเรียนคนที่ 3 พบว่า
พฤติกรรมก้าวร้าวทั้งทางกายและวาจา กลับมีค่าความถี่และร้อยละเพิ่มขึ้นมากกว่าใน
ระยะที่ 2 พฤติกรรมที่ปรากฏเด่นชัดมากที่สุด คือ พูกรื้อหรือหัวเราะเยาะเย้ย ทั้งค่า
ความถี่และร้อยละของพฤติกรรมก้าวร้าว จำนวน 8 ครั้ง ตามลำดับดังนี้
พูกรื้อหรือหัวเราะเยาะเย้ย มีความถี่ 4-3-4-6-10-13-12-15 รวม 67 ครั้ง
คิดเป็นค่าร้อยละ 0.25-0.19-0.25-0.37-0.62-0.81-0.75-0.93 รวมร้อยละ
4.17 คำ มีความถี่ 0-0-0-2-4-3-5-7 รวม 21 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ
0.00-0.00-0.00-0.12-0.25-0.19-0.31-0.44 รวมร้อยละ 1.31 ที่
มีความถี่ 0-0-0-0-1-2-2-3 รวม 8 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.00-0.00-
0.00-0.00-0.06-0.12-0.19 รวมร้อยละ 0.50 สะกิดให้รำคาญ มีความถี่
0-0-0-0-1-3-2-2 รวม 8 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.00-0.00-0.00-

0.00-0.06-0.19-0.12-0.12 รวมร้อยละ 0.50 แยกของ มีความถี่ 0-0-2-0-1-0-2-2 รวม 7 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.00-0.00-0.12-0.00-0.06-0.00-0.12-0.12 รวมร้อยละ 0.43 อนึ่งพฤติกรรมที่ และแยกของ ที่ไม่ปรากฏ ในระยะที่ 2 กลับปรากฏในช่วงหลังของระยะนี้ นั่นคือ พฤติกรรมที่ สะกิดให้รำคาญ แยกของและค่าในช่วงแรกของระยะนี้ไม่ปรากฏ แต่ปรากฏเล็กน้อยในช่วงหลัง เมื่อ พิจารณาค่าความถี่และร้อยละของพฤติกรรมที่เหมาะสมทั้งทางกายและวาจา ปรากฏ ดังนี้ ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย มีความถี่ 29-21-15--14-10-9-7-4 รวม 109 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 1.80-1.31-0.93-0.87-0.62-0.56-0.44-0.25 รวมร้อยละ 6.78 มองครูหรือกระดานดำ มีความถี่ 20-21-17-11-9-6-5-6 รวม 95 ครั้งคิดเป็นค่าร้อยละ 1.24-1.31-1.06-0.68-0.56-0.37-0.31-0.37 รวมร้อยละ 5.91 เสนอความคิดเห็นหรือตอบคำถามครู มีความถี่ 18-19-15-12-10-9-5-6 รวม 94 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 1.12-1.18-0.93-0.75-0.62-0.56-0.31-0.37 รวมร้อยละ 5.84 จากค่าความถี่และร้อยละของพฤติกรรมที่เหมาะสม พบว่า พฤติกรรมที่เหมาะสมมีค่าความถี่และร้อยละมากในช่วงแรก แต่ลดลงอย่างชัดเจนในช่วงหลัง

ระยะที่ 4 เมื่อนำเทคนิคการให้การเสริมแรงทางสังคมกลับมาใช้อีกครั้ง พบว่า พฤติกรรมก้าวร้าวทางกายและวาจาลดลง ทั้งค่าความถี่และร้อยละของพฤติกรรมก้าวร้าว จำนวน 8 ครั้ง ในระยะนี้ตามลำดับจากค่ามากที่สุดไปหาค่าน้อยที่สุดดังนี้ พูกหรือหัวเราะเยาะเย้ย มีความถี่ 15-12-14-10-8-4-3-5 รวม 71 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.93-0.75-0.87-0.62-0.50-0.25-0.19-0.13 รวมร้อยละ 4.42 คำ มีความถี่ 6-7-2-0-4-0-0-0 รวม 19 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.37-0.44-0.12-0.00-0.25-0.00-0.00-0.00 รวมร้อยละ 1.18 ที่ มีความถี่ 3-4-2-1-0-0-0-0 รวม 10 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.19-0.25-

0.12-0.06-0.00-0.00-0.00-0.00 รวมร้อยละ 0.62 สะกิดให้รำคาญ
 มีความถี่ 2-0-2-0-0-0-0-0 รวม 4 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.12-0.00-
 0.13-0.00-0.00-0.00-0.00-0.00 รวมร้อยละ 0.25 แย้งของ มีความถี่
 1-0-2-0-0-0-0-0 รวม 3 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.06-0.00-0.12-0.00-
 0.00-0.00-0.00-0.00 รวมร้อยละ 0.19 สำหรับพฤติกรรมที่ สะกิดให้รำคาญ
 แย้งของ และค่า ปรากฏในเฉพาะช่วงแรกเล็กน้อย แต่ในช่วงหลังไม่ปรากฏอีก
 ส่วนพฤติกรรมซุกหรือหัวเราะเยาะเย้ย ปรากฏมากในช่วงแรกและค่อย ๆ ลดลง
 แบบขั้นบันไดในช่วงหลัง เมื่อพิจารณาพฤติกรรมที่เหมาะสมทั้งทางกายและวาจา พบว่า
 ค่าความถี่และค่าร้อยละของพฤติกรรมเหมาะสม จำนวน 8 ครั้ง ในระยะนี้ตามลำดับ
 ดังนี้ ทำงานตามที่ไ้รับมอบหมาย มีความถี่ 7-5-7-19-24-30-38-36 รวม
 166 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.44-0.31-0.44-1.18-1.49-1.87-2.36-2.24
 รวมร้อยละ 10.33 มองครูหรือกระดานดำ มีความถี่ 5-6-11-16-20-31-25-34
 รวม 148 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.31-0.37-0.68-1.00-1.24-1.93-1.55-
 2.11 รวมร้อยละ 9.20 เสนอความคิดเห็นหรือตอบคำถามครู มีความถี่ 7-5-6-
 14-11-18-21-20 รวม 102 ครั้ง คิดเป็นค่าร้อยละ 0.44-0.31-0.37-0.87-
 0.68-1.12-1.31-1.24 รวมร้อยละ 6.34 จากค่าความถี่และร้อยละของ
 พฤติกรรมเหมาะสม พบว่า ค่าความถี่และค่าร้อยละสูงมากที่สุด

จากค่าความถี่และร้อยละของพฤติกรรมก้าวร้าวและเหมาะสม ของนักเรียน
 ทั้งหมด นำไปหาค่าความถี่เฉลี่ยของพฤติกรรม เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรม
 ก้าวร้าวและพฤติกรรมเหมาะสมโดยส่วนรวม โดยนำเสนอให้เห็นคามตาราง 4
 ดังนี้

ตาราง 4 แสดงค่าความถี่เฉลี่ยของพฤติกรรมก้าวร้าวและเหมาะสม ของนักเรียน
ทั้งสามคน ตลอดการทดลอง 4 ระยะ

พฤติกรรม	ระยะที่ 1	ระยะที่ 2	ระยะที่ 3	ระยะที่ 4
	$\bar{X}$	$\bar{X}$	$\bar{X}$	$\bar{X}$
<u>ก้าวร้าว</u>				
ทางกาย	143.00	53.00	99.33	89.33
ทางวาจา	76.00	30.33	51.67	49.33
<u>เหมาะสม</u>				
ทางกาย	73.33	220.33	175.33	240.67
ทางวาจา	17.67	79.00	76.33	87.67

จากตาราง 4 ปรากฏว่า พฤติกรรมก้าวร้าวทางกายและวาจา
ของนักเรียนทั้งสามคน มีค่าความถี่เฉลี่ยลดลง ในระยะที่ 2 และระยะที่ 4
ส่วนพฤติกรรมที่เหมาะสมทางกายและวาจา ของนักเรียนทั้งสามคน มีค่าความถี่
เฉลี่ยเพิ่มขึ้น ในระยะที่ 2 และระยะที่ 4 เช่นกัน คือเป็นระยะที่ให้
การเสริมแรงทางสังคมต่อพฤติกรรมที่เหมาะสม และให้การเพิกเฉยต่อพฤติกรรม
ก้าวร้าว ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ข้างต้น

บทที่ 5.

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาผลของการให้การเสริมแรงทางสังคมในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าว
ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นอนุบาล

สมมติฐานในการวิจัย

นักเรียนที่ได้รับการฝึกเจตคติพฤติกรรมก้าวร้าวจะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว
ลดลง แต่ขณะที่ได้รับการเสริมแรงทางสังคมต่อพฤติกรรมที่เหมาะสมจะแสดงพฤติกรรม
เหมาะสมเพิ่มขึ้น

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน โรงเรียนโสภศึกษาวัดจำปา ชั้นอนุบาล 1 ที่มีพฤติกรรมก้าว
ร้าวในชั้นเรียน จำนวน 5 คน ตามคำบอกเล่าเบื้องต้นของครูประจำชั้น และครู
ประจำวิชาโดยการทอบแบบสอบถาม แล้วผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยอีก 2 คน นำแบบ
สอบถามดังกล่าวมาประเมินผล จากนั้นจึงเข้าไปสังเกตเปรียบเทียบกันนักเรียนที่ไม่มี
พฤติกรรมก้าวร้าวแล้วจึงคัดเลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน

นักเรียนคนที่ 1 เป็นเด็กหญิง อายุ 12 ปี มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่เด่นชัด
ที่สุด คือ ที่ สะกิดให้รำคาญ แย่งของ ค่า ขว้างปาสิ่งของ และพุก หรือหัวเราะ

เขาะเข้ย ตามลำดับ ส่วนพฤติกรรมที่เหมาะสมที่เด่นชัดที่สุดตามลำดับดังนี้ คือ
ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย มองครูหรือกระดานดำ และเสนอความคิดเห็นหรือ
ตอบคำถามครู

นักเรียนคนที่ 2 เป็นเด็กหญิง อายุ 11 ปี มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่เด่นชัด
มากที่สุดตามลำดับ คือ ตี พukulหรือหัวเราะเขาะเข้ย แย่งของ คำ และขว้างปา
สิ่งของ ส่วนพฤติกรรมที่เหมาะสมที่เด่นชัดที่สุดตามลำดับ คือ มองครูหรือกระดานดำ
เสนอความคิดเห็นหรือตอบคำถามครู และทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย

นักเรียนคนที่ 3 เป็นเด็กชาย อายุ 7 ปี มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่เด่นชัด
มากที่สุดตามลำดับ คือ พukulหรือหัวเราะเขาะเข้ย คำ สะกิดให้รำคาญ ตี และ
แย่งของ ส่วนพฤติกรรมที่เหมาะสมที่เด่นชัดที่สุดตามลำดับ คือ ทำงานตามที่ได้รับ
มอบหมาย มองครูหรือกระดานดำ และเสนอความคิดเห็นหรือตอบคำถามครู

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้มี 2 ชุด คือ

1. แบบรายงานพฤติกรรม
2. แบบบันทึกพฤติกรรม

วิธีนำเสนอข้อมูล

1. กราฟแสดงความถี่ของพฤติกรรมทั้งหมดของนักเรียนแต่ละคน
ตลอดการทดลอง 4 ระยะ
2. กราฟแสดงความถี่ของพฤติกรรมทางกายของนักเรียนแต่ละคน
ตลอดการทดลอง 4 ระยะ

3. กราฟแสดงความถี่ของพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียนแต่ละคน

ทดลองการทดลอง 4 ระยะ

4. กราฟแสดงค่ารวมของพฤติกรรมก้าวร้าวและพฤติกรรมเหมาะสมทางกายและวาจาของนักเรียนแต่ละคน ทดลองการทดลอง 4 ระยะ

5. ตารางแสดงค่าร้อยละของพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคน

ทดลองการทดลอง 4 ระยะ

6. ตารางแสดงค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมของนักเรียนทั้งสามคน

ทดลองการทดลอง 4 ระยะ

วิธีดำเนินการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ เป็นกระบวนการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ใช้เวลาทั้งหมด 32 ครั้งๆละ 30 นาที โดยใช้วิธีการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ของ ซิดแมน (Sidman, 1960 : 85) ซึ่งเป็นการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล (Single Subject Intra Replication Design) ส่วนการสังเกต การบันทึก และการปรับพฤติกรรม ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยสลับการทำหน้าที่ความแผนการปรับพฤติกรรม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 ขั้นพื้นฐาน (Baseline) ใช้เวลา 8 ครั้งๆละ 30 นาที ระยะนี้เป็นการสังเกตเพื่อบันทึกข้อมูลที่เป็นจริงตามธรรมชาติของนักเรียนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานก่อนดำเนินการทดลอง

ระยะที่ 2 ขั้นการใช้การเสริมแรง (Reinforcement) ใช้เวลา 8 ครั้งๆละ 30 นาที ระยะนี้เป็นการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนโดยวิธีการให้การเสริมแรงทางสังคมทันทีที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม แต่ให้การเพิกเฉยทันทีที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว

ระยะที่ 3 ขั้นการหยุดยั้ง (Extinction) ใช้เวลา 8 ครั้ง ๆ ละ 30 นาที เป็นระยะหลังจากที่ให้การเสริมแรงทางสังคมมาตลอดระยะที่ 2 และเมื่อถึงระยะนี้จะหยุดให้การเสริมแรงทางสังคม คือจะให้การเพิกเฉยต่อพฤติกรรมทั้งก้าวร้าวและเหมาะสม เพื่อพิจารณาให้แน่ใจว่า การใช้เทคนิคการให้การเสริมแรงทางสังคมมีอิทธิพลที่จะทำให้พฤติกรรมก้าวร้าวลดลง และพฤติกรรมที่เหมาะสมเพิ่มขึ้นหรือไม่

ระยะที่ 4 ขั้นการนำการเสริมแรงกลับมาใช้อีกครั้ง (Reinstatement) ใช้เวลา 8 ครั้ง ๆ ละ 30 นาที ระยะนี้เป็นกรนำเทคนิคการให้การเสริมแรงทางสังคมกลับมาใช้อีกครั้งหนึ่ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าความถี่ของพฤติกรรมทางกายและวาจา ของนักเรียนแต่ละคน ตลอดการทดลอง 4 ระยะ
2. หาค่าร้อยละของพฤติกรรมทางกายและวาจา ของนักเรียนแต่ละคน ตลอดการทดลอง 4 ระยะ
3. หาค่าเฉลี่ยของความถี่ของพฤติกรรมทางกายและวาจา ของนักเรียนทั้งสามคน ตลอดการทดลอง 4 ระยะ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนทั้งสามคน มีความถี่ลดลง ในระยะที่ 2 และระยะที่ 4 คือ ระยะให้การเสริมแรงทางสังคมต่อพฤติกรรมที่เหมาะสม และให้การเพิกเฉยต่อพฤติกรรมก้าวร้าว
2. พฤติกรรมที่เหมาะสมของนักเรียนทั้งสามคน มีความถี่เพิ่มขึ้น ในระยะ

ที่ 2 และระยะที่ 4 คือ ระยะให้การเสริมแรงทางสังคมต่อพฤติกรรมที่เหมาะสม และให้การเพิกเฉยต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

อภิปรายผล

การที่นักเรียนทั้งสามคนมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลง และมีพฤติกรรมที่เหมาะสมเพิ่มขึ้น อาจเป็นเพราะสาเหตุดังต่อไปนี้คือ เนื่องจากนักเรียนทั้งสามคนได้รับการเสริมแรงทางสังคมต่อพฤติกรรมที่เหมาะสม และได้รับการเพิกเฉยต่อพฤติกรรมก้าวร้าว ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เทคนิคการปรับพฤติกรรมนั้นมีประสิทธิภาพในการเพิ่ม - ลดพฤติกรรม เพราะเทคนิคการปรับพฤติกรรมสนองความต้องการของนักเรียนซึ่งเป็นไปตามข้อเสนอแนะของวัตสัน (Watson .1973:23-24) ที่เสนอไว้ว่า หลักสำคัญในการให้การเสริมแรงทางสังคมแก่เด็กต้องตระหนักเสมอว่า เด็กแต่ละคนมีความสามารถต่างกัน คือควรเลือกให้การเสริมแรงทางสังคมในจังหวะหรือเวลาที่เด็กแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม อีกทั้งแคชกิน (Kazdin .1982 : 106) ก็ได้เสนอหลักสำคัญในการให้การเสริมแรงทางสังคมแก่เด็กว่า ตัวเสริมแรงจะมีคุณภาพมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความพอใจของนักเรียนว่าสามารถรับรู้เงื่อนไขได้มากน้อยเพียงใด ถ้าเด็กรับรู้เงื่อนไขได้มากจะทำให้ตัวเสริมแรงมีประสิทธิภาพมากในการเสริมสร้างพฤติกรรมเป้าหมายและมีผลทำให้พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นสม่ำเสมอ และในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้การเสริมแรงทุกครั้งที่เกิดแสดงพฤติกรรมเป้าหมาย นั่นคือ ให้การเสริมแรงทางสังคมทันทีทันทีที่เกิดแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม ดังนั้นจึงทำให้เกิดการเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับผลของพฤติกรรมได้ง่ายและเร็ว กล่าวคือเด็กเกิดการเรียนรู้ได้เร็วกว่าการทิ้งช่วงเวลาให้นานออกไปแล้วจึงให้การเสริมแรง และการใช้เทคนิคการปรับพฤติกรรมโดยการให้การเสริมแรงทางสังคมดังกล่าวจึงนับได้ว่า มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแน่นอน

ชัคเจน คาลิช (Kalish .1981:61-72) และแฮริส (Harris .1966 : 15)

เชื่อว่า พื้นฐานทางการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับรางวัลที่ให้ได้และการให้รางวัลทันทีจะมีแนวโน้มให้เด็กเรียนรู้และทำพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก ความพฤติกรรมในระยะที่ 1 นักเรียนทั้งสามคนแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวและพฤติกรรมที่เหมาะสมไปตามธรรมชาติ คือนักเรียนยังไม่เกิดการเรียนรู้ว่า แสดงพฤติกรรมใดจะได้รับรางวัลตอบแทน แม้ว่าในระยะนี้ นักเรียนอาจจะได้รับความสนใจจากครูบ้าง แต่ความสนใจที่ครูให้นั้น ไม่ได้ให้อย่างเป็นระบบและไม่ตรงตามพฤติกรรมที่เหมาะสมตามเงื่อนไขในงานวิจัย นักเรียนจึงยังไม่เกิดการเรียนรู้ที่จะแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม ดังนั้นพฤติกรรมที่เกิดขึ้น จึงเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติของตัวนักเรียนในระยะที่ 1 และการที่พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนทั้งสามคนลดลง พฤติกรรมเหมาะสมเพิ่มขึ้นในระยะที่ 2 เนื่องจากว่าในระยะที่ 2 นี้ นักเรียนได้รับการเสริมแรงทางสังคมทุกครั้งที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม ในขณะที่ตัวนักเรียนไม่เอาใจใส่เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว นักเรียนจึงเกิดการเรียนรู้ที่จะแสดงพฤติกรรม และผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบขอบเพอแรน คอนดิชันนิง (Operant Conditioning) ซึ่งแนวคิดนี้เชื่อว่า การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมานั้นขึ้นอยู่กับปฏิสัมพันธ์ของบุคคลกับสิ่งแวดล้อม (Skinner cited by Kalish, 1981:119) และเน้นความสำคัญของการให้การเสริมแรงทางสังคมว่า การกระทำใด ๆ ที่ได้รับการเสริมแรงก็มีแนวโน้มที่จะลดลงและหายไปในที่สุด (Hillgard and Bower, 1966 : 111) นอกจากนั้น อัลแมน (Altman, 1971 : 278) กล่าวว่า การที่ครูให้ความสนใจต่อพฤติกรรมที่เหมาะสมของนักเรียนจะทำให้ให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมนั้นเพิ่มขึ้น เมื่อเป็นเช่นนี้จึงพบว่า นักเรียนทั้งสามคนมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลง และมีพฤติกรรมเหมาะสมเพิ่มขึ้นในระยะที่ 2 แสดงว่า การให้การเสริมแรงทางสังคมเป็นตัวแปรอิสระที่จะทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนไป เมื่อพิจารณาถึงพฤติกรรมในระยะที่ 3 พบว่า พฤติกรรมเหมาะสมลดลง แต่พฤติกรรมก้าวร้าวเพิ่มขึ้นกว่าในระยะที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนเคยเรียนรู้เงื่อนไขการวิจัยมาแล้วในระยะที่ 2 เมื่อแสดงพฤติกรรม

ที่เหมาะสมจะได้รับรางวัล คือการเสริมแรงทางสังคมทันที แต่เมื่อได้รับการเพิกเฉย แทนรางวัลตามที่เคยเรียนรู้มา จึงทำให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวเปลี่ยนไป ในทางรุนแรงยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ โอ แลรี่ (O'Leary, 1967:158) ที่กล่าวว่า ถ้าปราศจากระยะที่ 3 แล้วจะไม่สามารถบอกได้เลยว่า ตัวเสริมแรงที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นตัวแปรในการลดพฤติกรรมเป้าหมายของนักเรียน และสมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต 2526 : 139) กล่าวว่า การใช้การหยุดยั้งในระยะที่ 3 จะทำให้การกระทำที่กระทำอยู่เพิ่มสูงขึ้นทันที โดยพฤติกรรมจะเปลี่ยนแปลงไปในทางรุนแรงขึ้น ส่วนพฤติกรรมในระยะที่ 4 พบว่า พฤติกรรมที่เหมาะสมเพิ่มขึ้น ส่วนพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับระยะที่ 3 ทั้งนี้ เป็นเพราะนักเรียนทั้งสามคนเคยได้รับเงื่อนไขการเรียนรู้มาแล้ว นักเรียนจึงเลือกรูปแบบที่จะแสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม

ผลการวิจัยครั้งนี้ สนับสนุนแนวคิดที่ว่า การเสริมแรงทางบวกสามารถนำมาใช้ในการเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ ที่สอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศ ที่ใช้การเสริมแรงทางบวกทั่วไป เช่น งานวิจัยของคริสตี้ (Christy, 1975 : 187-196) ใช้สิ่งของและการเสริมแรงทางสังคมในการลดพฤติกรรมดุด่าจากที่นั่งของนักเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 11 คนได้ และแมคแคนและคนอื่น (Madsen and other, 1974 : 7-5) ได้ทำการทดลองโดยการให้การเสริมแรงทางสังคมต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์และให้การเพิกเฉยต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ พบว่า พฤติกรรมตั้งใจเรียนเพิ่มขึ้น และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ลดลง ส่วนริคาร์ดและคนอื่น (Rickard and others, 1960 : 506) ใช้การเสริมแรงทางสังคมต่อพฤติกรรมการพูดที่มีเหตุผล และไม่สนใจต่อพฤติกรรมที่พูดไม่มีเหตุผล พบว่า การให้การเสริมแรงทางสังคมสามารถเพิ่มพฤติกรรมการพูดที่มีเหตุผลของคนไข้โรคจิตได้

เช่นเดียวกันงานวิจัยในประเทศไทยก็สนับสนุนแนวทางการให้การเสริมแรงทางบวกสามารถนำมาใช้ในการเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ เช่น งานวิจัยของเรณู มุ่งถิ่น (เรณู มุ่งถิ่น 2517 : 43-44) ได้ทำการทดลองโดยใช้การเสริมแรงทางสังคมเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวและชน อยู่ไม่สุข ของนักเรียนพบว่า การให้การเสริมแรงทางสังคมสามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวและชนอยู่ไม่สุขของนักเรียนได้ สำหรับเขาวนาถ วุฒิราษฎร์ (เขาวนาถ วุฒิราษฎร์ 2524 : 67) พบว่า การใช้กิจกรรมที่เด็กชอบสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนได้ และลัคนา ภุชญา (ลัคนา ภุชญา 2524 : 67) ได้ใช้เบียร์รดกรกับนักเรียนพบว่า สามารถเพิ่มพฤติกรรมตาม - คอบ และการทำการบินของนักเรียนได้

เมื่อพิจารณาผลของพฤติกรรมของนักเรียนทั้งสามคน ตลอดเวลาแห่งการทดลอง พบว่า นักเรียนทั้งสามคนเรียนรู้เงื่อนไขและเลือกรูปแบบการแสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม คือมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลง และมีพฤติกรรมเหมาะสมเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม แนวคิดนี้เชื่อว่า บุคคลได้รับการเสริมแรงทางบวกต่อพฤติกรรมที่ตนแสดงไปก็จะแสดงพฤติกรรมนั้นต่อไป แต่ถ้าบุคคลได้รับการเสริมแรงทางลบต่อพฤติกรรมที่ตนแสดงออกไปนั้นก็จะเลิกแสดงพฤติกรรมนั้น (Berkowitz, 1962 : 302 - 309) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

ก. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรทำการเผยแพร่เกี่ยวกับหลักการปรับพฤติกรรมโดยการใช้การเสริมแรงให้ผู้ปกครองได้รับความรู้เพื่อจะได้นำไปใช้ในครอบครัว
2. ควรมีการเผยแพร่เกี่ยวกับหลักการปรับพฤติกรรมโดยการใช้การเสริมแรงทางสังคมนี้ให้แก่โรงเรียนที่สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เพื่อนำไปใช้ในการปรับพฤติกรรมเด็กที่เป็นปัญหาในชั้นเรียน ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีพฤติกรรมที่เหมาะสมเป็นที่ยอมรับของสังคม

ข. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวซ้ำอีกเพื่อเปรียบเทียบว่าจะได้ผลเช่นเดียวกันหรือไม่ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างแตกต่างกัน
2. ควรศึกษากลุ่มตัวอย่างในระดับอื่น ๆ เช่น ระดับมัธยมศึกษาและระดับประถมศึกษา
3. ควรศึกษาเกี่ยวกับแรงเสริมประเภทอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบว่า จะได้ผลเช่นเดียวกันกับการเสริมแรงทางสังคมหรือไม่

បរិយាយ

บรรณานุกรม

- * ชีววัฒน์ นิจนทร สุขภาพจิต-สังคมในโรงเรียนกับสุขภาพจิตของนักเรียนวัยรุ่นในเขต
พระโขนง ปรวิญญานิพนธ์ กศ.ค. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2526, 306 หน้า อักสำเนา
- * เกโซ สนวนานท์ ปทานุกรมจิตวิทยา โอเคียนสโตร์ 2520, 340 หน้า
- * เบญจกุล จินาพันธ์ การปรับพฤติกรรมในชั้นเรียน : การศึกษาเฉพาะกรณีพฤติกรรมชน
อยู่ไม่สุขเกินปกติ ปรวิญญานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2517,
120 หน้า อักสำเนา
- ปรีชา ชรรมา และถาวร เกิกเกียรติพงษ์ พฤติกรรมของเด็กวัยรุ่นในไทยที่ชักกับ
สังคม รายงานการวิจัย ฉบับที่ 15 ของสมาคมระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้า
เรื่องเด็กกรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภา 2516, 89 หน้า
- * มาลีณี จุโทปะมา ศึกษาวิธีที่ครูและครูแนะแนวใช้ในการแก้พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของ
นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร
ปรวิญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน 2520,
78 หน้า อักสำเนา
- เขาวนาถ จุฑิชากร ผลการเปิดโอกาสการเลือกกิจกรรมภายหลังการทำแบบฝึกหัด
วิชาคณิตศาสตร์ที่มีต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง ปรวิญญานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2524,
85 หน้า อักสำเนา
- * รจนา ทรรทรานนท์ เมื่อลูกพฤติกรรมจะหาอย่างไร เรื่องแก้วการพิมพ์ 2528,
124 หน้า

- ลักษณะ ฤๅณา, ผลของระบบการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถรต่อการถาม-ตอบคำถาม
และการทำการบ้านวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้า ปรินุฎยานพนธ์
 ก.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2524, 97 หน้า อักสำเนา
- + สุภาวดี ชูวงศ์ การศึกษาปัญหาทางวินัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัด
นครศรีธรรมราชในทัศนะของครู ปรินุฎยานพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519, 85 หน้า อักสำเนา
- + สมพร สุทัศน์ย์,ม.ร.ว. การศึกษาผลการใช้การเสริมแรงทางสังคมต่อพฤติกรรม
เจียมขริมนิกปกคิของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง ปรินุฎยานพนธ์ คศ.ม. มหาวิทยาลัย
 เกษตรศาสตร์ 2522, 97 หน้า อักสำเนา
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต การปรับพฤติกรรม พิระพัฒนาการ 2526, 169 หน้า
- + หนัย์ ชิกานนท์ "สภาพทางสุขภาพจิตของสังคมไทยกับความมั่นคงของชาติ" วารสาร
จิตวิทยาคลินิก 1:57-60 มิถุนายน 2527
- + อารีย์ กัมพ์เจริญ "การปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรม" มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พิษณุโลก 3(2) : 69-72 สิงหาคม-พฤศจิกายน 2520
- + Allen, K. Eileen and others. "Control of Hyperactivity
 by Social Reinforcement of Attenal Behavior, " Journal
of Educational Psychology. 55:35-41, 1966.
- Altman K.I. and T.E. Linton. "Operant Conditioning in
 Classroom Setting : A Review of the Research,"
The Journal of Educational Research. 64 : 278, 1971.
- + Appel, B. Child Psychology. New York. Prentice - Hall,
 1962. 280 p.
- + Berkowitz, Leonard. Aggressive : A Social Psychology
Analysis. New York, McGraw-Hill, 1962. 361 p.

- Buss, H.A. The Psychology of Aggression. New York, John Willey and Sons, 1961. 120 p.
- Christy, Panline R. "Does Use of Tangible Rewards with Individual Children Affect Peer Observers," Journal of Applied Behavior Analysis. 185 - 196, 1975.
- Essa, Eva L. "The Preschool : Setting for Applied Behavior Analysis Research," Review of Education. 48 : 537 - 575, Fall, 1978.
- * Gardner, I William. Behavior Modification in mental Retardation. New York, Aldine-Atherton, 1971. 379 p.
- Gentile, A. Additional Handicapping Conditions Among Hearing Impaired Students, United States : 1971-1972, Washington D.C. : Gallaudet, Office of Demographic Studies, 1973. 45 p.
- Goldstein, J. H. Aggressive and Crimes of Violence. New York, Oxford University Press, 1975. 192 p.
- * Gordon, Paul C. and Gallimore R. "Teacher Rating Behavior Problems of Hawiian-American Adolescents," Journal of Crosscultural Psychology. 3 : 209 - 213, June, 1972.
- ✓ Harris, Florence R. and others. "Effect of Positive Social Reinforcement on Regressed Crawling of a Nursery School Child," Journal of Education Psychology 55 : 35 - 41, 1966.
- ✓ Hart, Betty M. and others. "Effect of Contingent and Noncontigent Social Reinforcement on the Cooperation Play of a Preschool Child," Journal of Applied Behavior Analysis I. 3 : 73 - 76, September, 1968.

- Hillgard, Ernest R. and Gordon H. Bower. Theories of Learning. New York, Mederith Publishing Co. 1966. 245 p.
- Hurlock, Elizabeth. Developmental Psychology. New York, McGraw-Hill Book Co., 1959. 250 p.
- Jensema, Garland and Raymond I. Trybus. Reported Emotional Behavioral Problems Among Hearing Impaired Children in School Education Programs. United State, Series R. No. 1, 1972 - 1973. 11 p.
- Jersild, Auther T. Child Psychology. 4 th.ed., New York, Prentice-Hall, 1954. 235 p.
- Kalish, Harry I. From Behavior Science to Behavior Modification. New York, McGraw-Hill Book Co., 1981. 195 p.
- Kanfer H. Frederick and Phillips S. Jeanne. Learning Foundations of Behavior Theory. New York, John Willey & Sons, 1970. 642 p.
- Kaufman, Harry. Aggression and Altruims. New York, Holt, Rinechert and Winston Co., 1977. 130 p.
- Kazdin, Alan E. Behavior Modification in Applied Settings. Illinois, Dorsey Press, 1977. 130 p.
- . Single - Case Research Designs. New York, Oxford University Press. 1982. 120 p.
- Madsen, Chare H. and Madsen, K. Clifford. "Feedback to Attendant as a Reinforcer for Applying Operant Technigues," Journal of Applied Behavior Analysis. 7 - 15, 1974.

- Marky, Breckonridge. Child Development : Physical and Psychological Growth Through the School Years.
2 nd.ed., New York, McGraw-Hill Book Co., 1973. 250 p.
- Martin, Garry. Behavior Modification : What Is and How to Do It. Englewood Cliffs, New Jersey, Prentice-Hall,
second edition, 1983. 160 p.
- Miller, L. X. and R. Schneider, "The Use of a Token System in Project Head Start," Journal of Applied Behavior Analysis. 3 : 191-197, June, 1970.
- Mussen, Paul; C. J. John and Jerome Kagan. Child Development and Personality. 3 rd.ed., New York, Harper and Row, 1965. 157 p.
- O'Leary, Daniel K. and Becker C. Wesley. "Behavior Modification of an Adjustment Class : A Token Reinforcement Program," Exceptional Children. 33 : 158, 1967.
- Penner, Louis. A Social Psychology : A Contemporary Approach. New York, Oxford University Press, 1978. 388 p.
- Reiner J. The Psychology of Deafness : Sensory Deprivation Learning and Adjustment. New York, Grune & Stratton, 1964. 205 p.
- Rickard, Arnold P., Helping People Change. New York, Pergamon Press, 1960. 260 p.
- Scott, Phyllis M., Burton V. Reger and Yarow R. Martin. "Social Reinforcement Under Natural Condition," Child Development. 38 : 53-63, 1967.
- Sear, Charles and others. Psychology of the Child. 3 rd.ed., New York, McGraw-Hill Book Co., 1970. 385 p.

Sidman, Marry. Tactics of Scientific Research. New York, Basic Book Inc., 1960. 250 p.

Watson, Robert L., and Lindgren, C. Henry. Psychology of the Child. New York, John Wiley and Sons. 1973. 317 p.

† Werchel, Stephen and Joel Cooper. Understanding Social Psychology. Illinois, Dossey Press, 1979. 705 p.

การคำนวณ

ภาคผนวก ข
แผนการปฏิบัติการ

แผนการปฏิบัติการ

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	รายการ	หมายเหตุ
1	6 มี.ย. 31 -30 ก.ค. 31	- ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยอบรม ทฤษฎีการปฏิบัติการ	
2	16 พ.ค. 31 -17 มี.ย. 31	- ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยทั้งสองคนเข้า ไปสำรวจความคุ้นเคยกับนักเรียน ชั้นอนุบาล 1 - ครูประจำชั้นและครูประจำวิชา รายงานพฤติกรรมนักเรียนที่มีพฤติกรรม ก้าวร้าว ตามแบบรายงานพฤติกรรม	
3	20 มี.ย. 31	- นำแบบรายงานพฤติกรรมมา ประเมินผล - ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยเข้าไป สังเกต และบันทึกพฤติกรรม โดยเปรียบเทียบ พฤติกรรมระหว่างนักเรียนที่มี พฤติกรรมก้าวร้าวกับนักเรียนที่ไม่มี พฤติกรรมก้าวร้าว จำนวน 5 คู่	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	รายการ	หมายเหตุ
4	21 มี.ย. 31	ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยพิจารณา คัดเลือกนักเรียนที่แสดงพฤติกรรม ดีจากรายมาดที่สุด จำนวน 3 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง	
5	22 มี.ย. 31	ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยทำการทดลอง ค้นในเรื่องแผนการเป็นผู้สังเกต และ แผนการเป็นผู้รับพฤติกรรม ดำหนด เป็น 3 แบบดังนี้ - <u>กระบวนการวิจัยแบบที่ 1</u> - เวลา 09.00 - 09.30 น. - ผู้สังเกตคนที่ 1 - ผู้รับพฤติกรรมคนที่ 3 - เวลา 11.00 - 11.30 น. - ผู้สังเกตคนที่ 2 - ผู้รับพฤติกรรมคนที่ 1 - เวลา 13.00 - 13.30 น. - ผู้สังเกตคนที่ 3 - ผู้รับพฤติกรรมคนที่ 2	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	รายการ	หมายเหตุ
		- <u>กระบวนการวิจัยแบบที่ 2</u> เวลา 09.00 - 09.30 น. - ผู้สังเกตคนที่ 2 - ผู้รับผิดชอบกิจกรรมคนที่ 3 เวลา 11.00 - 11.30 น. - ผู้สังเกตคนที่ 3 - ผู้รับผิดชอบกิจกรรมคนที่ 1 เวลา 13.00 - 13.30 น. - ผู้สังเกตคนที่ 1 - ผู้รับผิดชอบกิจกรรมคนที่ 2 - <u>กระบวนการวิจัยแบบที่ 3</u> เวลา 09.00 - 09.30 น. - ผู้สังเกตคนที่ 3 - ผู้รับผิดชอบกิจกรรมคนที่ 2 เวลา 11.00 - 11.30 น. - ผู้สังเกตคนที่ 1 - ผู้รับผิดชอบกิจกรรมคนที่ 3 เวลา 13.00 - 13.30 น. - ผู้สังเกตคนที่ 2 - ผู้รับผิดชอบกิจกรรมคนที่ 1	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	รายการ	หมายเหตุ
		<u>แพทการศึกษาระบบการวิจัย</u> นายบุญทัน ไครเพ็ชร - ผู้รับผิดชอบกิจกรรม และผู้สังเกต คนที่ 1 น.ส.จวีรัตน์ โอเจริญ - ผู้รับผิดชอบกิจกรรมและผู้สังเกต คนที่ 2 นายสถาพร วิสาภารณ - ผู้รับผิดชอบกิจกรรมและผู้สังเกต คนที่ 3	
6	21 - 30 มิ.ย. 31	เก็บข้อมูลทางธรรมชาติ ระยะที่ 1 ขั้นพื้นฐาน	
6/1	21 มิ.ย. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 1	
6/2	22 มิ.ย. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 2	
6/3	23 มิ.ย. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 3	
6/4	24 มิ.ย. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 1	
6/5	27 มิ.ย. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 2	
6/6	28 มิ.ย. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 3	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	รายการ	หมายเหตุ
6/7	29 มิ.ย. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 1	
6/8	30 มิ.ย. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 2	
7	6 - 15 ค.ค. 31	เก็บข้อมูลระยะที่ 2 ขั้นการให้การ เสริมแรงทางสังคม	
7/1	6 ค.ค. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 3	
7/2	7 ค.ค. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 1	
7/3	8 ค.ค. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 2	
7/4	11 ค.ค. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 3	
7/5	12 ค.ค. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 1	
7/6	13 ค.ค. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 2	
7/7	14 ค.ค. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 3	
7/8	15 ค.ค. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 1	
8	18 - 27 ค.ค. 31	เก็บข้อมูลระยะที่ 3 ขั้นการหยุดยั้ง	
8/1	18 ค.ค. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 2	
8/2	19 ค.ค. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 3	
8/3	20 ค.ค. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 1	
8/4	21 ค.ค. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 2	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	รายการ	หมายเหตุ
8/5	22 ก.ค. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 3	
8/6	25 ก.ค. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 1	
8/7	26 ก.ค. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 2	
8/8	27 ก.ค. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 3	
9	1 - 10 ส.ค. 31	เก็บข้อมูลระยะที่ 4 ขั้นการเสริมแรง ทางสังคม	
9/1	1 ส.ค. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 1	
9/2	2 ส.ค. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 2	
9/3	3 ส.ค. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 3	
9/4	4 ส.ค. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 1	
9/5	5 ส.ค. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 2	
9/6	8 ส.ค. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 3	
9/7	9 ส.ค. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 1	
9/8	10 ส.ค. 31	ใช้กระบวนการวิจัยตามแบบที่ 2	

ภาคผนวก ง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน

ลักษณะพฤติกรรมก้าวร้าวที่ต้องการศึกษา

พฤติกรรมก้าวร้าว หมายถึง การทำร้ายผู้อื่นด้วยกาย และวาจา หรือทำลายวัตถุสิ่งของ

พฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา หมายถึง การทำร้ายผู้อื่นด้วยคำพูด หรือด้วยเสียงประกอบท่าทาง เช่น คำ พูทหรือหัวเราะเยาะเย้ย

พฤติกรรมก้าวร้าวทางกาย หมายถึง การทำลายวัตถุสิ่งของ หรือทำร้ายผู้อื่นด้วยกาย เช่น ทุบขว้างปาสิ่งของ สะกิดให้รำคาญ แย่งของ

คำชี้แจง นักเรียนอนุบาล 1 ที่ท่านสอนขณะนี้ มีนักเรียนคนใดที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวทั้งทางกาย และวาจา โปรดระบุ ชื่อ นามสกุล และลักษณะของพฤติกรรมโดยสังเขป

คนที่ 1 _____

พฤติกรรมที่ก้าวร้าวคือ _____

คนที่ 2 _____

พฤติกรรมที่ก้าวร้าวคือ _____

คนที่ 3 _____

พฤติกรรมที่ก้าวร้าวคือ _____

คนที่ 4 -----

พฤติกรรมที่ก้าวร้าวคือ -----

คนที่ 5 -----

พฤติกรรมที่ก้าวร้าวคือ -----

คนที่ 6 -----

พฤติกรรมที่ก้าวร้าวคือ -----

แบบบันทึกพฤติกรรม

แบบบันทึกพฤติกรรมนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การวางแผนสัญลักษณ์แทนพฤติกรรม

ตอนที่ 2 การบันทึกพฤติกรรม

วิธีใช้ให้นำสัญลักษณ์แทนพฤติกรรมจากการวางแผนตอนที่ 1 ไปบันทึกในช่องว่างของการบันทึกพฤติกรรมตอนที่ 2

ตอนที่ 1 การวางแผนสัญลักษณ์แทนพฤติกรรม

พฤติกรรม	รายการพฤติกรรม	สัญลักษณ์
ก้าวร้าวทางกาย	ตี	I
	สะกิดให้รำคาญ	-
	แย่งของ	✓
	ขว้าง ปาสิ่งของ	×
ก้าวร้าวทางวาจา	คำ	□
	พูดหรือหัวเราะเยาะเย้ย	△
เหมาะสมทางกาย	มองครูหรือมองกระดานดำ	+ ₁
	ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	+ ₂
เหมาะสมทางวาจา	เสนอความคิดเห็นหรือตอบคำถามครู	+ ₃

ตอนที่ 2 ตารางบันทึกพฤติกรรม

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ชื่อ _____

ชื่อผู้สังเกต _____ เวลา _____

พฤติกรรม : พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมที่เหมาะสมในระหว่างที่ครูทำการสอน

บันทึกทุก 10 วินาที

	10	20	30	40	50	60	นาที
1							1
2							
1							2
2							
1							3
2							
1							4
2							
1							5
2							
1							6
2							
1							7
2							
1							8
2							
1							9
2							
1							10
2							

แถวที่ 1 สำหรับบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวและพฤติกรรมเหมาะสมทางกาย

แถวที่ 2 สำหรับบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวและพฤติกรรมเหมาะสมทางวาจา

ลงชื่อ _____ ผู้สังเกต

ภาคผนวก ก

แผนการอบรมผู้ร่วมผู้วิจัยและการเก็บข้อมูล

แผนการอบรมผู้ช่วยผู้วิจัยในการเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

วัน เดือน ปี	รายการ	หมายเหตุ
ครั้งที่ 1 8 ก.พ. 31 15.00 - 15.45	แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม การสังเกตและบันทึกพฤติกรรม เทคนิคที่ใช้ในการปรับพฤติกรรม - เทคนิคการเพิ่มพฤติกรรม - เทคนิคการลดพฤติกรรม	
ครั้งที่ 2 9 ก.พ. 31 15.00 - 15.45	การสร้างโปรแกรมการปรับพฤติกรรม ข้อจำกัดและจรรยาบรรณ บทบาทสมมติ (ฝึกสังเกตและบันทึกพฤติกรรม)	
ครั้งที่ 3 10 ก.พ. 31 15.00 - 15.45	ผู้วิจัยฝึกใช้กระบวนการเก็บข้อมูล ระยะที่ 1 คือ ไม่ให้เกิดการเสริมแรงทางสังคม ครั้งที่ 1 ผู้ช่วยผู้ วิจัยฝึกการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมกับนักเรียน ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว จำนวน 1 คน (10.00 - 10.15) ผู้วิจัยฝึกใช้กระบวนการ เก็บข้อมูล ระยะที่ 1 คือไม่ให้เกิดการเสริมแรงทาง สังคม ครั้งที่ 2 ผู้ช่วยผู้วิจัยฝึกการสังเกตและ	

วัน เดือน ปี	รายการ	หมายเหตุ
	บันทึกพฤติกรรมกับนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ชั้นอนุบาล 1 จำนวน 1 คน (14.00 - 14.15)	
ครั้งที่ 4 11 ก.พ. 31	ระยะที่ 1 (ข้อความเหมือนร่างกัน) 10.00 - 10.15 ปิดใช้กระบวนการเก็บข้อมูลครั้งที่ 3 14.00 - 14.15 ปิดใช้กระบวนการเก็บข้อมูลครั้งที่ 4	
ครั้งที่ 5 12 ก.พ. 31	ระยะที่ 1 (ข้อความเหมือนร่างกัน) 10.00 - 10.15 ปิดใช้กระบวนการเก็บข้อมูลครั้งที่ 5 14.00 - 14.15 ปิดใช้กระบวนการเก็บข้อมูลครั้งที่ 6	
ครั้งที่ 6 15 ก.พ. 31	ระยะที่ 1 (ข้อความเหมือนร่างกัน) 10.00 - 10.15 ปิดใช้กระบวนการเก็บข้อมูลครั้งที่ 7 14.00 - 14.15 ปิดใช้กระบวนการเก็บข้อมูลครั้งที่ 8	
ครั้งที่ 7 16 ก.พ. 31	ผู้วิจัยใช้กระบวนการเก็บข้อมูล ระยะที่ 2 คือให้ การเสริมแรงทางสังคมครั้งที่ 1 ผู้ช่วยผู้วิจัยปิดการ สังเกตคนละบันทึกพฤติกรรม ของนักเรียนที่บกพร่อง	

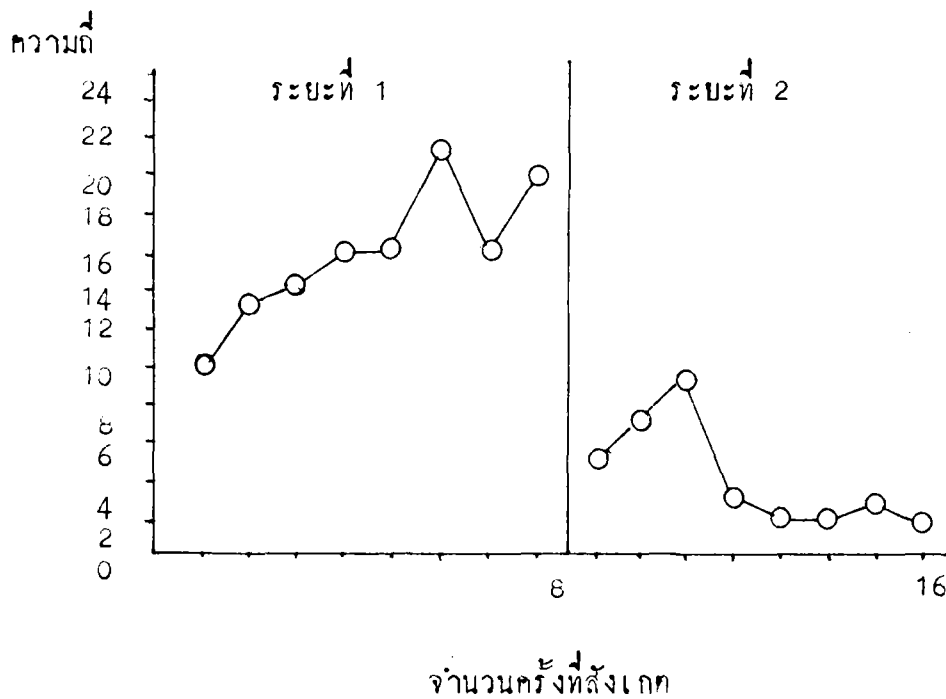
วัน เดือน ปี	รายการ	หมายเหตุ
14.00 - 14.15	ทางการไคยีนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ชั้นอนุบาล 1 จำนวน 1 คน (10.00 - 10.15) และเวลา 14.00 - 14.15 น. ก็ปฏิบัติเช่นเดียวกัน อันเป็นครั้งที่ 2	
ครั้งที่ 8 17 ก.พ. 31	ระยะที่ 2 (ข้อความเหมือนร่างค้น)	
10.00 - 10.15	ฝึกใช้กระบวนการเก็บข้อมูลครั้งที่ 3	
14.00 - 14.15	ฝึกใช้กระบวนการเก็บข้อมูลครั้งที่ 4	
ครั้งที่ 9 18 ก.พ. 31	ระยะที่ 2 (ข้อความเหมือนร่างค้น)	
10.00 - 10.15	ฝึกใช้กระบวนการเก็บข้อมูลครั้งที่ 5	
14.00 - 14.15	ฝึกใช้กระบวนการเก็บข้อมูลครั้งที่ 6	
ครั้งที่ 10 19 ก.พ. 31	ระยะที่ 2 (ข้อความเหมือนร่างค้น)	
10.00 - 10.45	ฝึกใช้กระบวนการเก็บข้อมูลครั้งที่ 7	
14.00 - 14.15	ฝึกใช้กระบวนการเก็บข้อมูลครั้งที่ 8	

ภาคผนวก ง

การจางแสดงค่าความเที่ยงตรงระหว่างผู้ตั้งเกณฑ์และภาพประกอบผลการทดสอบเครื่องมือ

การนำเสนอค่าความเที่ยงตรงระหว่างผู้สังเกต (Interobserver-
Reliability = IOR)

ครั้งที่	คน 1 ผู้สังเกต-- คน 2	พฤติกรรม	+IOR	-IOR	ค่า IOR	หมายเหตุ
1	1	12	10	2	83.33	
	2	11				
2	1	14	13	1	92.86	
	2	13				
3	1	14	14	2	87.50	
	2	16				
4	1	18	16	2	88.89	
	2	18				
5	1	20	16	4	80.00	
	2	17				
6	1	23	21	2	91.30	
	2	21				
7	1	20	16	4	80.00	
	2	16				
8	1	22	20	4	83.33	
	2	24				
9	1	5	5	1	83.33	
	2	6				
10	1	7	7	1	87.50	
	2	10				
11	1	10	9	1	90.00	
	2	9				
12	1	4	3	1	75.00	
	2	3				
13	1	2	2	0	100.00	
	2	2				
14	1	2	2	0	100.00	
	2	2				
15	1	3	3	0	100.00	
	2	3				
16	1	2	2	0	100.00	
	2	2				

ภาพประกอบ แสดงความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นอนุบาล 1
(เด็กชาย ก) ในระยะที่ 1 และระยะที่ 2

จากภาพประกอบ พบว่า เด็กชาย ก แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะที่ 1 ซึ่งเป็นไปตามธรรมชาติแห่งการแสดงความก้าวร้าวของตน ก่อนมาในระยะที่ 2 เด็กชาย ก แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวลดลง เพราะเป็นระยะที่ครูให้การเสริมแรงทางสังคม

ภาคผนวก ๑

ตัวอย่างการคำนวณหาค่าร้อยละ และการวางแสดงค่าร้อยละ ของพฤติกรรมก้าวร้าว

๓

การคำนวณค่าร้อยละของพฤติกรรมของนักเรียนตลอดการทดลอง 4 ระยะ

$$\text{ค่าร้อยละของพฤติกรรม} = \frac{\text{ความถี่ของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นหนึ่งครั้ง}}{\text{ความถี่ของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นตลอด 4 ระยะ}} \times 100$$

ตัวอย่าง

ตัวอย่างการคำนวณ ในการทดลองระยะที่ 1 ครั้งที่ 1 นักเรียนคนที่ 1 มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่เกิดขึ้น 14 ครั้ง และมีพฤติกรรมก้าวร้าวและเหมาะสมเกิดขึ้นตลอดการทดลอง 4 ระยะ จำนวน 1172 ครั้ง

$$\text{ค่าร้อยละของพฤติกรรมก้าวร้าว} = \frac{14}{1172} \times 100 = 1.1$$

ตัวอย่าง

ตารางแสดงค่าร้อยละของพฤติกรรมก้าวร้าว ของนักเรียนคนที่ 1 ในระยะที่ 1 จำนวน 8 ครั้ง

ระยะที่ 1	พฤติกรรมก้าวร้าว	14	21	21	19	23	9	23	12
	ค่าร้อยละ	1.1	1.7	1.7	1.6	1.9	0.7	1.9	1.0

ภาคผนวก ข

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ตารางสรุปผลการ เปรียบเทียบพฤติกรรม

พฤติกรรม	คู่ที่ 1		คู่ที่ 2		คู่ที่ 3		คู่ที่ 4		คู่ที่ 5		หมายเหตุ
	ก.1	ป.1	ก.2	ป.2	ก.3	ป.3	ก.4	ป.4	ก.5	ป.5	
สี	2	0	2	0	9	0	1	0	12	4	
สะกิด	3	0	0	0	6	0	2	0	0	0	
แย่งของ	1	0	2	0	0	0	2	0	3	1	
ขว้างปาสิ่งของ	0	0	3	0	0	2	0	0	1	0	
เยาะเย้ย	0	0	0	0	1	0	1	0	4	0	
เคาะ	0	0	0	0	3	0	0	2	2	0	
รวม	14	0	7	0	19	2	6	2	22	5	
มองครู	1	13	2	9	4	4	3	4	6	9	
ทำงานตามที่ใ้ รับมอบหมาย	5	6	0	2	0	0	3	2	0	0	
ตอบคำถามครู หรือเสนอความ คิดเห็น	5	7	0	1	0	0	0	0	3	5	
รวม	11	26	2	12	4	4	6	6	9	14	

ก. หมายถึง นักเรียนคนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

ป. หมายถึง นักเรียนคนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย เป็นคู่เปรียบเทียบกับพฤติกรรม
กับกลุ่มเป้าหมาย

จากตารางเปรียบเทียบพฤติกรรม แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย
จำนวน 5 คน มีพฤติกรรมก้าวร้าวมากกว่านักเรียนคนอื่นในชั้นเรียนจริง และจาก
การเปรียบเทียบค่าความถี่ของการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย
จำนวน 5 คน พบว่า กลุ่มเป้าหมายที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวมากที่สุด คือ ก.5, ก.3
และก.1 ตามลำดับ ดังนั้นจึงคัดเลือกนักเรียนจำนวน 3 คน จึงกล่าวเป็นกลุ่มตัวอย่าง

การทดลองปฏิบัติการรณรงค์การรื้อถอนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
ชั้นอนุบาล โดยใช้การเสริมแรงทางสังคม

บทคัดย่อ
ของ
บุญทัน ไกรเพชร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้า
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กันยายน 2531

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการศึกษาผลของการให้การเสริมแรงทางสังคมจากครูที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าว ได้ตั้งสมมติฐานว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกฝนต่อพฤติกรรมก้าวร้าวจะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวลดลง และเมื่อได้รับการเสริมแรงทางสังคมต่อพฤติกรรมที่เหมาะสมจะแสดงพฤติกรรมเหมาะสมเพิ่มขึ้น กลุ่มตัวอย่าง คือเด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวจำนวน 3 คน ที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นอนุบาล โรงเรียนโสภศึกษาวิเศษจำปา คลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ซึ่งคัดเลือกจากรายงานเบื้องต้นของครูประจำชั้น การออกแบบสอบถามของครูประจำวิชา ประจำชั้น และจากการเข้าไปสังเกตและบันทึกพฤติกรรมเปรียบเทียบกับนักเรียนที่ไม่ก้าวร้าวของผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย กระบวนการแบ่งออกเป็น 4 ระยะ คือระยะที่ 1 ผู้รับพฤติกรรมควบคุมชั้นตามปกติที่เคยทำอยู่ ยังไม่ให้การเสริมแรงกับพฤติกรรมที่เหมาะสม ในระยะนี้ผู้ช่วยผู้วิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนทุก 10 วินาที ตลอดระยะเวลา 30 นาที ระยะที่ 2 ผู้รับพฤติกรรมใช้หลักการปรับพฤติกรรมคือให้การเสริมแรงทางสังคมกับพฤติกรรมที่เหมาะสม และให้การเพิกเฉยกับพฤติกรรมก้าวร้าว ระยะที่ 3 ผู้วิจัยใช้เทคนิคการปรับพฤติกรรม คือไม่ใช้การเสริมแรงกับพฤติกรรมที่เหมาะสม ผู้วิจัยปฏิบัติต่อเด็กเหมือนที่เคยปฏิบัติมาก่อนเริ่มการทดลอง ระยะที่ 4 ผู้วิจัยกลับมาใช้เทคนิคการปรับพฤติกรรมอีกครั้ง

การเสนอผลการวิจัยโดยใช้กราฟแสดงความดีและค่าร้อยละของพฤติกรรมก้าวร้าวและพฤติกรรมเหมาะสมของผู้รับการทดลองแต่ละระยะ

ผลการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่าสมมติฐานที่ว่า นักเรียนที่ได้รับการเสริมแรงทางสังคมกับพฤติกรรมที่เหมาะสม จะแสดงพฤติกรรมเหมาะสมเพิ่มขึ้น และเมื่อได้รับการฝึกฝนต่อพฤติกรรมก้าวร้าวจะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวลดลง

AN EXPERIMENT ON APPLYING SOCIAL REINFORCEMENT TECHNIQUE
IN MODIFYING THE AGGRESSIVE BEHAVIORS OF
THE HEARING IMPAIRED PRESCHOOLERS

AN ABSTRACT
BY
BOONTAN KRAIPET

Presented in Partial Fulfillment of the Requirement
for the Master of Education Degree
at Srinakharinwirot University
September, 1988

The purpose of this study was to investigate the effect of social reinforcement upon aggressive behavior. It was hypothesized that social reinforcement will reduce the aggression of subjects.

The subjects were three preschool graders of Sotsuksawatjumpha School, for the Hearing Impaired, Talingchan, Bangkok. They were reported by preschool grade teacher, subject teacher and observers as being the highly aggressive students. The experimental design was a Single-Subject Intra Replication Design four phases : 1 Baseline; the modifier performed his classroom duties as he normally did. The observers recorded the occurrence of target behaviors within successive 10 seconds intervals over a 30 minutes observation period. Daily observation of subjects began in the first day of the study and continued for its duration. 2 Reinforcement; the modifier was instructed to reinforce precisely identified appropriate classroom behaviors and to ignore the aggressive behavior. 3 Extinction ; the modifier was instructed to perform his classroom duties just as did before the study began. The return to baseline condition should ascertain whether social reinforcement was the determining factor in modifying target behaviors. 4 Reinstatement; of systematic

reinforcement; the condition of phase 2 was reinstated.

Collected data was plotted on Single - Subject graphs

The result of the study indicated that the frequency of aggressive behavior decreased in the reinforcement phases.